

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1998

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΕ'

Τετάρτη 2 Σεπτεμβρίου 1998

Αθήνα, σήμερα στις 2 Σεπτεμβρίου 1998, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.34' συνήλθε στην Αθήνα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 1.9.1998 εξουσιοδότηση του Τμήματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΚΔ' συνεδριάσεως του, της Τρίτης 1ης Σεπτεμβρίου 1998 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: "Μητρώο επιχειρήσεων ναυπήγησης, μετατροπής, επισκευής και συντήρησης πλοίων και άλλες διατάξεις").

Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: "Μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών".

'Όπως γνωρίζετε το νομοσχέδιο έχει ψηφισθεί επί της αρχής. Σήμερα θα εισέλθουμε στη συζήτηση των άρθρων. Υπάρχουν δύο τροπολογίες του κυρίου Υπουργού και δεκατρεις τροπολογίες συναδέλφων οι οποίες μαζί με τις τροπολογίες του κυρίου Υπουργού θα συζητηθούν αύριο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει άλλη μία τροπολογία των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας, Εργασίας και Ανάπτυξης και αφορά κάποια ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις καταγγελίες σύμβασης εργασίας στο Πόρτο Καράς κλπ. Ουσιαστικά είναι υπέρ των εργαζομένων, για να λυθούν κάποια ζητήματα. Θα τη δουν οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα την δω και εγώ πριν κατατεθεί.

Θέλω να μου πείτε αν πρέπει να ξεχωρίσουμε κάτι από αυτό το νομοσχέδιο. Είδα ότι στην επιτροπή έχουν γίνει κάποιες αλλαγές στο νομοσχέδιο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, να κάνω μία πρόταση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Κόρακα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Θα πρότεινα να συζητήσουμε το κάθε άρθρο ξεχωριστά γιατί καθένα έχει μία δική του οντότητα. Και

επειδή έχουμε δύο μέρες και δεν υπάρχει και πολύς κόσμος πιστεύω ότι θα το καταφέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Είναι πρόταση έκπληξη από σας.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε, όπως δεν είναι έκπληξη η πρόταση που κάνουν ορισμένοι να τα συζητάμε τα άρθρα όλα μια και έξω, λες και ξανακάνουμε δεύτερη συζήτηση επί της αρχής, έτσι δεν είναι έκπληξη και η πρόταση η δική μας που λέμε να προχωρήσουμε κανονικά. Δεν είναι τόσο σοβαρό το πρόβλημα. Πιστεύω ότι θα πάει πιο γρήγορα έτσι με πέντε λεπτά το κάθε άρθρο και όχι δέκα και δεκαπέντε λεπτά που χρειαζόμαστε συνήθως και δύο λεπτά για δευτερολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ξέρετε, κύριε Κόρακα, ότι αυτό δεν γίνεται.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Γιατί δεν γίνεται, κύριε Πρόεδρε; Το κανονικό δεν γίνεται και γίνεται το ακανόνιστο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Να μου επιτρέψετε να πω ότι εσείς πρώτος και καλύτερος δεν παραιτείστε ποτέ ούτε της δευτερολογίας.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Χθες παραιτήθηκα και της δευτερολογίας και της τριτολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το θέμα είναι να συζητήσουμε ουσιαστικά. Και εγώ ερωτώ αν υπάρχουν κάποια άρθρα που γι' αυτά υπήρξαν αντιρρήσεις στην επιτροπή και θέλουν περισσότερη συζήτηση, ώστε να δώσουμε χρόνο περισσότερο.

Εν πάση περιπτώσει, εγώ θα σας πρότεινα να πάμε ως μια ενότητα μέχρι το άρθρο 7 και τα υπόλοιπα να τα βάλουμε ως μια άλλη ενότητα μαζί με τις τροπολογίες στο τέλος.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Και τις τροπολογίες του Υπουργού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Οι τροπολογίες θα είναι χωριστά στο τέλος. Και το λέω αυτό διότι μπορεί μια τροπολογία να έχει κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον και να χρειάζεται συζήτηση.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα πρότεινα να κάνουμε τρεις ενότητες. Η μια ενότητα να έχει τα άρθρα 1 έως 3, η δεύτερη ενότητα να έχει τα άρθρα 4 έως και 7 και η τρίτη τα υπόλοιπα. Στο τέλος δε να συζητήσουμε τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εγώ θα έλεγα στη δεύτερη ενότητα να βάλετε και το άρθρο που αναφέρεται στις επιτροπές. Είναι Πέμπτη αύριο και καλό είναι να υπάρχει χρόνος για συζήτηση.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Το άρθρο με τις επιτροπές έχει πολλή συζήτηση, κύριε Πρόεδρε. Και καλό είναι να το συζητήσουμε αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Ιωαννίδης έχει το λόγο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μια και πάμε πλέον σε τρεις ενότητες, θα έλεγα σήμερα να συζητήσουμε τις δυο ενότητες, αλλά οι δύο ενότητες να περιλαμβάνουν τα άρθρα μέχρι και το 9.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Το άρθρο 9, κύριε συνάδελφε, αφορά τις επιτροπές και έχει συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα παρακαλέσω να μην κάνετε συζήτηση μεταξύ σας. Ακούστε και τη δική μου πρόταση. Εγώ θα έλεγα η πρώτη ενότητα να έχει τα άρθρα 1 έως και 6, η δεύτερη ενότητα τα άρθρα 7 έως και 10 και τα υπόλοιπα άρθρα να αποτελέσουν την τρίτη ενότητα, η οποία θα συζητηθεί αύριο μαζί με τις τροπολογίες, οι οποίες φυσικά θα συζητηθούν στο τέλος μετά τη συζήτηση της τρίτης ενότητος.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε. Επαναλαμβάνω ότι το άρθρο 9 που αφορά τις επιτροπές έχει πολλή συζήτηση. Ας πάμε σήμερα τουλάχιστον μέχρι το άρθρο 8 και αύριο να συζητήσουμε τα υπόλοιπα άρθρα ως μια ενότητα και στο τέλος να συζητήσουμε και τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εν πάσῃ περιπτώσει για να τελειώνουμε. Προτείνετε, λοιπόν, να συζητήσουμε τα άρθρα σε τρεις ενότητες. Την πρώτη ενότητα θα αποτελέσουν τα άρθρα 1 έως 4, τη δεύτερη τα άρθρα 5 έως 8 και την τρίτη ενότητα τα άρθρα 9 μέχρι το τέλος. Σήμερα θα συζητηθούν οι δύο πρώτες ενότητες και αύριο η τρίτη ενότητα και στο τέλος οι τροπολογίες, ως άλλη ενότητα.

Συμφωνείτε, κύριοι συνάδελφοι, μ' αυτή την πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Τμήμα απεδέχθη. Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός προκειμένου να κάνει μερικές παρατηρήσεις επί της πρώτης ενότητος που περιλαμβάνει τα άρθρα 1 έως 4.

Ορίστε κύριε Υπουργέ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θέλω, κύριοι συνάδελφοι, να σας πω το εξής. Στη Διαρκή Επιτροπή στο άρθρο 1, μετά από αίτημα πολλών συναδέλφων, στην ενότητα των πολυτεκνών προσθέσαμε και το τελευταίο εδάφιο που λέει "καθώς και ένα από τα τέκνα αναπτήρου γονέα με ποσοστό αναπτηρίας 67% και άνω, εφόσον αυτός έχει τουλάχιστον τρία ζώντα τέκνα".

Χθες εκφράστηκαν αντιρρήσεις εδώ και είπα ότι είμαι ανοικτός σε αυτό και θέλω να γίνει μία συζήτηση, για να καταλήξουμε, εάν θα περιληφθεί ή δεν θα περιληφθεί. Θέλω να ακούσω τη Βουλή.

Στην παράγραφο 1 δεν υπάρχει καμία αμφιβολία από τις κείμενες διατάξεις. Όμως, να τη συμπληρώσουμε με βάση την παρατήρηση που έκανε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, που έθεσε κάτω από αμφισβήτηση εάν περιλαμβάνονται ή όχι οι θυγατρικές. Να το ξεκαθαρίσουμε και αυτό. Στην παράγραφο 1, λοιπόν, εκεί που λέει "Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, ελληνικές ή ξένες, που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή και οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 8," θα προστεθεί "καθώς και οι θυγατρικές εταιρίες των φορέων αυτών" και θα συνεχίσει η παράγραφος "εφόσον απασχολούν προσωπικό πάνω από πενήντα (50) άτομα...κλπ."

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Γιατί "των φορέων" και όχι "των επιχειρήσεων αυτών"; Είναι δύο διαφορετικά πράγματα.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αναφέρεσθε σε φορείς του δημόσιου τομέα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Όχι, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα το μικρύνετε. Δηλαδή, με αυτό που κάνετε θα δώσετε τη δυνατότητα άλλης ερμηνείας. Είναι φανερό ότι οι φορείς είναι κάτι το ευρύτερο από τις

επιχειρήσεις. Είναι και οργανισμοί.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Υπουργέ, εάν μου επιτρέπετε...
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όχι παρακαλώ.

Εγώ συμπληρώνω τη διάταξη με τη φράση "καθώς και οι θυγατρικές εταιρίες των φορέων αυτών" και αφήστε να το συζητήσουμε.

Στην ίδια παράγραφο, σε παρακάτω εδάφιο, εκεί που λέει "Προκειμένου για τοποθετήσεις στο δημόσιο τομέα", η φράση "στο δημόσιο τομέα" αντικαθίσταται με τη φράση "στους φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 8 του ιδίου άρθρου".

Και λίγο πιο κάτω, που μιλάει πάλι για τοποθετήσεις στο δημόσιο τομέα, πάλι θα αντικατασταθεί με τη φράση "στους φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 8 του ιδίου άρθρου". Γιατί στην παράγραφο 8 τους προσδιορίζουμε ποιοι είναι.

Δεν έχω καμία άλλη παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι. Με αυτές τις διορθώσεις, μπορούμε να μπούμε στη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Ιωάννης Κουράκης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, στη χθεσινή συνεδρίαση, στη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου: "Μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών" τοποθετήθηκαμε και είπαμε για τους τρεις βασικούς στόχους που υπηρετεί το νομοσχέδιο. Οι στόχοι αυτοί είναι της κοινωνικής αλληλεγγύης και ευαισθησίας, διασφάλισης της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας στις προσλήψεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ)

Επίσης, με τις διατάξεις που εισάγονται, εξασφαλίζεται η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Τώρα, με το άρθρο 1 καθορίζονται οι κατηγορίες των προστατευομένων από το νομοσχέδιο που είναι κατά σειρά: Οι πολύτεκνοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, όσοι έλαβαν μέρος στην Εθνική Αντίσταση με τη γενικότερη έννοια και τα τέκνα αυτών, οι ανάπτυροι, τραυματίες πολέμου ή πολεμικών γεγονότων.

Πρέπει να πούμε εδώ ότι προσδιορίζεται για τα άτομα με ειδικές ανάγκες ποσοστό αναπτηρίας 50% για να ενταχθούν στις διατάξεις του νόμου. Και ως ένα βαθμό διασφαλίζεται αυτό που καταθέσαμε όλοι εδώ στη Βουλή, δηλαδή ο αποκλεισμός των ατόμων που έχουν πλαστά δικαιολογητικά για να ενταχθούν στο νόμο.

Κύριε Υπουργέ, σε αυτό το άρθρο, στην παράγραφο 1 εντάσσεται και ο άγαμος γονέας τριών ανηλίκων τέκνων. Πρέπει να πω ότι έχει αναπτυχθεί μία συζήτηση για τον άγαμο γονέα με ένα τέκνο και σας παρακαλώ αυτό να το εξετάσετε. Εξάλλου, τώρα με το νομοσχέδιο ανοίγουμε ζητήματα και μπορούμε να δούμε βελτιωτικές παρεμβάσεις και μελλοντικά. Να δούμε και τον άγαμο γονέα με ένα παιδί.

Υπάρχουν τέτοιες προτάσεις και έχουν κατατεθεί απόλα τα κόμματα και από φορείς. Σας παρακαλώ πάρα πολύ να το αντιμετωπίσετε. Εάν δεν μπορεί αυτό να γίνει και τώρα, μελλοντικά νομίζω ότι το Υπουργείο σας πρέπει να το αντιμετωπίσει.

Επίσης στο άρθρο αυτό ορίζεται ποιοι αποκλείονται από την παρεχόμενη προστασία του νόμου.

Το άρθρο 2 αναφέρεται στην προστασία σε φορείς του ιδιωτικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Με αυτό το άρθρο προσδιορίζονται οι δημόσιες και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, ελληνικές ή ξένες εκμεταλλεύσεις που υποχρεούνται να προσλάβουν πρόσωπα που προστατεύονται σύμφωνα με τα προαναφερόμενα. Καθορίζεται δε, ποσοστό κάλυψης 8% επί του συνόλου του προσωπικού της επιχειρήσης, καθώς και η κατανομή του ποσοστού αυτού κατά κατηγορία προστατευόμενών προσώπων.

Επίσης, στο ίδιο άρθρο παρέχεται η δυνατότητα στον αρμόδιο περιφερειακό διευθυντή του ΟΑΕΔ να απαλλάσσει από την υποχρέωση πρόσληψης ή να περιορίζει το ποσοστό

υποχρεωτικής τοποθέτησης, πρόσληψης σε επιχειρήσεις που έχουν ουσιαστικά αναστέλλει τις εργασίες τους ή σε επιχειρήσεις που δεν μπορούν να συνεχίσουν επωφελώς τη λειτουργία τους. Και γι' αυτό υπάρχουν σημαντικές διασφαλίσεις, για να μη μπορεί να γίνει παρανόηση ή παραποτήση.

Επίσης, στο ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας, οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι τράπεζες, οι δημόσιοι οργανισμοί υποχρεούνται να συμπληρώνουν κενές θέσεις με ορισμένες κατηγορίες προσώπων, που αναφέρονται στο νομοσχέδιο αυτό, όπως είναι οι τυφλοί και μία σειρά άλλα άτομα των ειδικών κατηγοριών.

Για τους προστατευομένους των διατάξεων αυτών πρέπει να πούμε ότι προσδιορίζεται το κατώτατο όριο ηλικίας, το εικοστό πρώτο έτος και ως ανώτατο όριο ηλικίας είναι το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος.

Το άρθρο 3 αναφέρει και προσδιορίζει πώς θα γίνουν οι προσλήψεις των προστατευομένων ατόμων από το νόμο σε δημόσιες επιχειρήσεις και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Εδώ προβλέπεται ότι υποχρεούνται αυτοί οι οργανισμοί να προσλαμβάνουν χωρίς διαγωνισμό, με επιλογή, με σειρά προτεραιότητας και σε αναλογία 5% στις προκηρυχθείσες θέσεις, πρόσωπα που προστατεύονται από τις διατάξεις του νομοσχέδιου, που συζητάμε σήμερα.

Επίσης, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι ΟΤΑ υποχρεούνται να προσλαμβάνουν σε διάφορες θέσεις ορισμένα άτομα των κατηγοριών, που προστατεύονται από το νομοσχέδιο. Και εδώ προσδιορίζεται το κατώτατο και ανώτατο όριο ηλικίας, που πρέπει να έχει κάποιος για να προσληφθεί.

Στο άρθρο 4 εξασφαλίζεται, κατά την άποψή μας, η εξικαρατία, η διαφάνεια που έρχεται μέσα από τη μοριοποίηση. Έτσι, λοιπόν, για πρώτη φορά εφαρμόζονται με αυτόν το νόμο τα αντικειμενικά κριτήρια για προσλήψεις ατόμων ειδικών κατηγοριών. Για τον καθορισμό της σειράς τοποθέτησης, πρόσληψης ή διορισμού των προστατευομένων προσώπων λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των μορίων, τα οποία συγκεντρώνει ο ενδιαφερόμενος με βάση κριτήρια, όπως είναι η ηλικία, τα τυπικά προσόντα, το ποσοστό αναπτηρίας. Υπάρχει επίσης μία σειρά από άλλες διατάξεις, όπου προβλέπεται επακριβώς η κλιμακα των μορίων.

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την τοποθέτηση των προστατευομένων μελών και τους περιορισμούς που υπάρχουν.

Ορίζεται επίσης ότι οι επιχειρήσεις και οι εκμεταλλεύσεις που υπάγονται στις διατάξεις του νομοσχέδιου αυτού υποχρεούνται να υποβάλλουν ετησίως στις επιτροπές του άρθρου 9 ειδική έντυπη δήλωση, που είναι και επεξεργασμένη μηχανογραφικά, με την οποία να δηλώνουν τον αριθμό του απασχολουμένου σε αυτές προσωπικού και τον αριθμό των προσώπων που προστατεύονται από το άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Σπύρου έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τη χθεσινή συζήτηση του νομοσχέδιου στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου αναδείχθηκε –και επιμένουμε να το τονίζουμε– ότι το νομοσχέδιο αυτό είναι πρόχειρο, είναι ψηφοθηρικό και δεν λύνει τα προβλήματα, τα οποία επιδιώκουμε να λύσουμε με ένα νομοσχέδιο που έρχεται μετά από δώδεκα χρόνια εμπειρίας της εφαρμογής του v. 1648. Πρέπει να υπάρξει ένα θεσμικό πλαίσιο αντιμετώπισης με υπευθυνότητα των προβλημάτων των προσώπων αυτών των κατηγοριών, ιδιαίτερα των πολύτεκνων, σε συνδυασμό με το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας μας.

Επιμένουμε και πάλι να λέμε ότι δεν λύνει τα προβλήματα γιατί γίνεται πολύς θόρυβος για τη μοριοδότηση, για την ταξινόμηση, για διάφορες άλλες ρυθμίσεις, χωρίς να προχωράει στην επίλυση των προβλημάτων σε ένα χώρο που δεν υπάρχουν νέες θέσεις εργασίας και όσες υπάρχουν καθημερινά μειώνονται.

Παρά ταύτα, τονίσαμε ότι στη συζήτηση επί των άρθρων επιθυμούμε και εμείς να συμβάλλουμε τουλάχιστον σ' αυτήν την τακτοποίηση που πιστεύω ότι είναι και αυτή επιδιώξη της Κυβέρνησης, όταν είχε επικρατήσει σύγχυση, αφού σαράντα

χιλιάδες αιτήσεις δικαιούχων για διορισμό σε θέσεις προστατευομένων εκκρεμούν αρκετό καιρό και για ένα μεγάλο διάστημα μέσα στο 1998 –για να μην πω όλο το 1998– δεν λειτουργούσαν καν οι επιτροπές κρίσεις.

Η Κυβέρνηση σήμερα έρχεται να τακτοποιήσει όλο αυτό το θέμα, όσο μπορεί να το τακτοποιήσει και να καθησυχάσει, έστω προσωρινά, αυτόν τον κόσμο ο οποίος περιμένει να βρει μια θέση εργασίας.

Στο άρθρο 1 τονίσαμε ότι ο όρος "πολύτεκνου" έχει αλλάξει από την Κυβέρνηση και δημιουργεί έτσι πάνω από διακόσιες χιλιάδες ακόμη δικαιούχους. Στην πράξη ακυρώνει την ευεργετική αυτή προσπάθεια που επιχειρεί το νομοσχέδιο.

Η Κυβέρνηση πρέπει να επανεξετάσει το θέμα και να επιμένουμε, κύριε Υπουργέ, στον καθορισμό της πολύτεκνης οικογένειας, γιατί στόχος δεν είναι να βάλουμε χιλιάδες κόσμο να περιμένει, όπως περιμένει μέχρι σήμερα. Τονίσατε πόσοι εξυπηρετήθηκαν αυτά τα δώδεκα χρόνια. Ήδη εκκρεμούν σαράντα χιλιάδες αιτήσεις, εκ των οποίων είκοσι χιλιάδες είναι από την περιφέρεια –μπορεί να είναι και παραπάνω– που δεν έχουν ελπίδα, όταν είναι γνωστό ότι οι επιχειρήσεις άνω των πενήντα ατόμων δεν έχουν καν δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια και όσες υπήρχαν κλείνουν καθημερινά.

Επομένως, θα ήταν σκόπιμο να μην αλλάξει ο όρος "πολύτεκνη", γιατί στόχος παράλληλος είναι να δώσουμε κίνητρα να δημιουργούνται πολύτεκνες οικογένειες. Στην πράξη τα νέα ζευγάρια αποφεύγουν συστηματικά να γίνουν πολύτεκνοι, γιατί δεν εμπιστεύονται το ίδιο το κράτος και δεν περιμένουν κάτι από τα ψίχουλα που δίνει η πολιτεία για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα.

Στο θέμα των μονογονεάκων τέκνων θα συμφωνήσουμε πως καλό είναι και για ηθικούς λόγους –έστω και αν είναι ένα παιδί– να προστατεύονται τα άτομα αυτά, ιδιαίτερα οι γυναίκες, τουλάχιστον για να μην τυγχάνουν του αποκλεισμού από την κοινωνία.

Επομένως, είναι σκόπιμο να μπουν και αυτά τα άτομα. Έτσι δείχνουμε και την ευαισθησία της κοινωνίας μας και το ενδιαφέρον μας.

Όσον αφορά τους γονείς που απέκτησαν αναπτηρία 67% και άνω, πολύ σωστά μπαίνει αυτή η διάταξη. Πιστεύω, όμως, ότι εδώ θα έπρεπε να μείνει σε ανήλικα τέκνα, όπως είναι και η χήρα ή ο χήρος με τρία ανήλικα τέκνα. Διότι όταν είναι μέχρι είκοσι ενός ετών τα παιδιά τότε χρειάζονται την προστασία. Από και και πάνω μπορούν τα ίδια να βρουν κάποια εργασία. Γιατί αλλιώς θα αυξηθεί πάρα πολύ ο αριθμός. Καθημερινά άτομα αποκτούν αυτό το ποσοστό αναπτηρίας σε διάφορες παθήσεις που τα παιδιά τους είναι και πιο μεγάλα και επομένως θα μπουν πολλές κατηγορίες. Γιατί πάνω από μία ηλικία εξήντα ετών, εύκολα αποκτάει κανείς το 67% με εγχειρήσεις, με παθήσεις διάφορες. Ενός εξηνταπεντάχρονου απόμου τα παιδιά λογικό είναι να μην είναι ανήλικα.

Επομένως, θα πρέπει να προστατεύσουμε κάποια οικογένεια που συνέβη μία ανηπηρία κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας του πατέρα, όταν ήταν σαράντα πέντε, πενήντα και έχει τρία παιδιά που ασφαλώς είναι ανήλικα.

Στο άρθρο 1 θα πρέπει να συμπεριλάβουμε στα προστατευόμενα άτομα και τα άτομα που αποφυλακίζονται, αποθεραπεύονται. Αυτά τα άτομα πρέπει να τυγχάνουν κάποια μοριοδότηση. Παράλληλα πρέπει να αναπτυχθεί και κάποιο πρόγραμμα κατάρτισης με πιστοποιητικό που θα πρέπει να παίρνουν από τον ΟΑΕΔ για να τους δώσουμε και ένα κίνητρο ότι η πολιτεία δεν τους σγκαταλείπει. Αυτό είναι ένα φαινόμενο πολύ συχνό, το συναντάμε καθημερινά. Βγαίνει από τη φυλακή ή απεξαρτείται, βγαίνει από το ψυχιατρείο και όχι ότι κανείς δεν ενδιαφέρεται γι' αυτόν, αλλά κανείς δεν τον παίρνει σε μία στοιχειώδη εργασία. Και ιδιαίτερα βέβαια στον ευρύτερο δημόσιο τομέα θα πρέπει να υπάρχει το ενδιαφέρον για την τοποθέτησή του, τη μοριοδότησή του για να έχει κάποια πιθανότητα, κάπου να απασχοληθεί.

Στο άρθρο 2, που αναφέρεται στην προστασία σε φορείς του ιδιωτικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, πάρα πολύ

σωστά μπήκαν και οι θυγατρικές εταφείς άνω των 50 ατόμων. Το ποσοστό βέβαια 8% επί των προσλήψεων είχαμε υποστηρίξει ότι θα μπορούσε να ανέβει και παραπάνω και να ενισχυθεί και το τμήμα εκείνο των πολυτέκνων ή των άλλων κατηγοριών που μπορούν να τους πάρουν οι επιχειρήσεις για να εργασθούν. Σ' αυτό δεν έχουν πρόβλημα. Το πρόβλημα, όμως, προκύπτει πολλές φορές με τα άτομα ειδικών αναγκών, που χρειάζονται μία ιδιαίτερη προστασία. Και εκεί πρέπει να δείξουμε την ευαισθησία μας. Άλλα επειδή σας ενδιαφέρει και μας ενδιαφέρει και όλους μας, η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, θα μπορούσαν να προσλαμβάνουν άτομα από διάφορες κατηγορίες για να μπορέσουν να εξυπηρετηθούν αυτές οι λίστες και κυρίως οι πολύτεκνοι, που είναι η μεγάλη μεριδά. Θα πρέπει να είναι εμφανής η παρουσία και το ενδιαφέρον της πολιτείας σ' αυτές τις κατηγορίες, ιδιαίτερα όταν έχουμε το δημογραφικό πρόβλημα, το οποίο πρέπει να το αντιμετωπίσουμε πολύ σοβαρά.

Βέβαια το τονίσαμε και χθες ότι το 8% το φορτώνετε στον ιδιωτικό τομέα και το μειώνετε από το δημόσιο. Γιατί το 8% στους πενήντα εργαζόμενους, είναι τέσσερα άτομα. Αν θα πάρει είκοσι άτομα μία επιχειρήση που απασχολεί πενήντα εργαζόμενους, θα είναι τα τέσσερα άτομα. Αυτή είναι η αναλογία, εφόσον γίνεται επί του αριθμού των εργαζομένων. Ενώ το 5% στα είκοσι άτομα, είναι ένα άτομο.

Επομένως, στην πραγματικότητα η αναλογία είναι πολύ περισσότερη στον ιδιωτικό τομέα, τον οποίον έχετε εξαντλήσει και οφείλω να το τονίσω.

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 2, διατηρώ σοβαρές επιφυλάξεις όπως είπα και στην επιτροπή. Ο αρμόδιος περιφερειακός διευθυντής του ΟΑΕΔ με απόφασή του, ύστερα από σύμφωνη γνώμη, όπως λέτε, της οικείας επιτροπής, αποκτάει πολύ μεγάλες αρμοδιότητες για να μπορέσει να απαλλάσσει από την υποχρέωση πρόσληψης ή να περιορίσει το ποσοστό υποχρεωτικής πρόσληψης σε επιχειρήσεις, όπως και το δικαίωμα να αποφασίζει τη μείωση του ποσοστού υποχρεωτικής πρόσληψης ή να επιτρέπει την απόλυτη ορισμένου αριθμού προστατευομένων ατόμων.

Θα προτιμώσα αυτήν την αρμοδιότητα να την έχει κατόπιν συνεδρίασης της Επιτροπής και απλώς με γνωμοδότηση, όπως τονίσατε.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σύμφωνη γνώμη.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Η σύμφωνη γνώμη φοβάμαι ότι θα προκύπτει εκ των υστέρων.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όχι, προηγήθηκε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Γιατί δεν λέτε, λοιπόν "με απόφαση της επιτροπής" παρά λέτε "με σύμφωνη γνώμη"; Και στην επιτροπή μου δώσατε την εντύπωση ότι ο ίδιος θα αποφασίζει για να μην έχει καθυστέρηση χρόνου, αλλά αυτό προϋποθέτει άλλες ιστορίες και προβληματισμούς. 'Όταν θα πάει να απαλλάξει μία επιχειρήση από την υποχρέωση που έχει, αντιλαμβάνεσθε ότι μπορεί ν'αναπτυχθεί και η συναλλαγή.

Τόνισα και στην επιτροπή για τις ηλικίες είκοσι ένα έως και σαράντα πέντε, αν μπορεί το σαράντα πέντε να γίνει και πενήντα, διότι τα άτομα στην ηλικία των πενήντα ετών παρουσιάζουν δραστηρότητα και δεν θα πρέπει τόσο γρήγορα να τους παρεμποδίζουμε να απασχοληθούν.

Κύριε Υπουργέ, στο άρθρο 2, παράγραφος 9, λέτε "Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζονται διαδικαστικές και άλλες λεπτομέρειες, που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του άρθρου αυτού".

Επίσης μιλάτε και για το δικαίωμα που έχετε να αλλάζετε τα μόρια κατά τη μοριοδότηση στο άρθρο 4, παράγραφος 12, όπου "Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να συμπληρώνονται, να τροποποιούνται ή να αναμορφώνονται τα παραπάνω κριτήρια και τα αντίστοιχα μόρια και να ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα".

Αν μπορείτε τόσο εύκολα να αλλάζετε τα μόρια, τότε

αλλάζετε και τη σημασία του νόμου ή την προστασία που προσφέρει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Η κ. Μπόσκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε να τονίσουμε για άλλη μία φορά, απευθυνόμενοι –όχι κύρια σ' αυτούς που υποταγμένοι στα ευρωπαράματα και σε όλους όσους συμφωνούν ακολουθούν αυτήν την πολιτική, την πολιτική της λιτότητας, της ανεργίας στο όνομα της ένταξης της χώρας στην ΟΝΕ–σε όλους αυτούς τους ανθρώπους που πιστεύουν ότι μέσα από μία τέτοια πολιτική μπορεί να λυθούν τα προβλήματά τους και περιμένουν μία θέση στον ήλιο απ' αυτά τα νομοσχέδια, νομίζοντας ότι θα δικαιωθούν, πως αν αυτή η πολιτική δεν ανατραπεί, αν δεν αλλάξει η πολιτική της ανεργίας και της λιτότητας, τότε δεν πρόκειται να υλοποιηθούν και οι σκοποί αυτού του νομοσχεδίου, που υποτίθεται ότι στοχεύει στην προστασία των ατόμων των ειδικών κατηγοριών.

Ειδικότερα για τα άρθρα είχαμε πει και στη συζήτηση στην επιτροπή ότι ουσιαστικά η παράγραφος γ' που αφορά αυτούς που έλαβαν μέρος στην Εθνική Αντίσταση και τα τέκνα τους, καθίσταται άνευ αντικειμένου. Παρ' όλα αυτά η Κυβέρνηση επιμένει να αποκλείει τους μαχητές του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας. Πήραμε τη διαβεβαίωση από τον κύριο Υπουργό ότι περιλαμβάνονται. Επειδή ψάχναμε το ζήτημα δεν μπορέσαμε με σιγουρία να πούμε ότι όντως περιλαμβάνονται. Θα θέλαμε η Κυβέρνηση να δείξει την καλή της θέληση και όπως είναι διατυπωμένο στο ν. 2190 –νομίζω ότι περιλαμβάνει το ν. 1863/89 περί άρσης του Εμφύλιου Πολέμου– να διατυπωθεί κι εδώ το ίδιο, για να λείψει κάθε αμφιβολία.

Υποστηρίζουμε κι εμείς το αίτημα της ένταξης στα προστατεύομενα μέλη και των άγαμων μητέρων, αλλά και των μονογονείκων οικογενειών.

Θεωρούμε ότι δεν λύνεται το πρόβλημα αν αποκλείονται τα μέλη μίας πολύτεκνης οικογένειας ή οι ανάπτυροι μίας οικογένειας περισσότερων αναπτήρων. Πιστεύουμε δηλαδή ότι θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για όλα τα άτομα μιας πολύτεκνης ή μιας οικογένειας αναπτήρων, να μην αποκλείονται αυτοί αν τυγχάνει της προστασίας του νόμου ένα μέλος εξ αυτών των οικογενειών. Γιατί σκεφθείτε σε μία πολύτεκνη οικογένεια των δέκα ατόμων, εάν προσληφθεί το ένα, με τους υπόλοιπους τι θα γίνει;

Επίσης υιοθετούμε το αίτημα της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Μεσογειακής Αναμίας –αν δεν κάνω λάθος– οι οποίοι ζητούν να προστατεύονται από το νόμο αυτού που έχουν την πάθηση της μεσογειακής δρεπανοκυτταρικής και μικροδρεπανοκυτταρικής αναμίας χωρίς να χάνουν το δικαίωμα της προστασίας, όπως το ορίζει ο νόμος για τους παραπληγικούς, της τετραπληγικούς, ημιπληγικούς και τυφλούς. Εμείς θα το διευρύνουμε, αυτό το δικαίωμα να μην το χάνουν ούτε οι χρόνια πάσχοντες, νεφροπαθείς κλπ., ούτε οι κωφοί.

Ως προς το δεύτερο άρθρο τονίσαμε και στη συζήτηση επί της αρχής ότι δεν συμφωνούμε με τις τόσες πολλές εξαιρέσεις που περιλαμβάνει το άρθρο αυτό.

Θα λέγαμε ότι ο αριθμός των ατόμων ειδικών κατηγοριών που θα πρέπει να προσλαμβάνουν οι επιχειρήσεις σύμφωνα με τα ελληνικά δεδομένα, θα πρέπει να είναι είκοσι. Σκεφθείτε ότι ένα άτομο που ουσιαστικά προσλαμβάνεται, ενδεχομένως να μην είναι πάντα άτομο με ειδικές ανάγκες, αλλά μπορεί να είναι και πολύτεκνος και από τις άλλες κατηγορίες, που σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, πολύ δε περισσότερο που και τα άτομα με ειδικές ανάγκες μπορούν και προσφέρουν 100% σε πολλές περιπτώσεις στην υπηρεσία, στην εργασία τους.

Θα θέλαμε να εξαρεθεί το ζήτημα με τους προβληματικούς ισολογισμούς. Εξηγήσαμε και στη συζήτηση επί της αρχής ότι πολλές επιχειρήσεις παρουσιάζουν πλαστούς ισολογισμούς και εν πάσῃ περιπτώσει, μπορεί να μπει το ζήτημα των προσλήψεων. Εάν συνεχίζουν να κάνουν αυτές οι επιχειρήσεις προσλήψεις, θα πρέπει να προσλαμβάνουν με βάση το νόμο

και άτομα ειδικών κατηγοριών.

Όσον αφορά τις εξαιρέσεις που γίνονται με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή, ίσως να συμφωνούσαμε εάν άλλαζε η σύσταση της επιτροπής του άρθρου 9 έτσι όπως περιγράψαμε στη συζήτηση της επιτροπής, έτσι όπως θα περιγράψουμε και όταν θα έλθει η ώρα της συζήτησης του άρθρου αυτού. Όμως, έτσι δεν μπορούμε να το δεχθούμε.

Πιστεύουμε ότι δίνονται μεγάλες αρμοδιότητες και μάλιστα αφαιρείται μία αρμοδιότητα από το νομάρχη, ο οποίος εν πάσῃ περιπτώσει είναι όργανο που μπορεί να ελέγχεται από την τοπική κοινωνία και μπορεί σε τελευταία ανάλυση να λύσει μερικές παρεξηγήσεις ή καταστρατηγήσεις. Ο περιφερειακός διευθυντής σε τελευταία ανάλυση είναι περιφερειακό όργανο, άσχετα αν εκτελεί τις εντολές της Κυβέρνησης.

Ως προς τα όρια ηλικίας τονίσαμε και στην επιτροπή ότι θα πρέπει να παραμείνουν ως είχαν, από δεκαπέντε έως εξήντα πέντε στον ιδιωτικό τομέα και είκοσι ένα ύστερα σαράντα ένα στο δημόσιο τομέα –εμείς θα λέγαμε να πάει στο δημόσιο ως πενήντα πέντε– με την αιτιολογία ότι δεν τυχάνουν της προστασίας του νόμου άνεργοι ανάπτηροι, οι οποίοι έχουν μείνει άνεργοι σε μεγάλη ηλικία, καθώς επίσης και άτομα που μένουν ανάπτηρα σε μεγάλη ηλικία.

Στο άρθρο 3, θα θέλαμε μία εξήγηση στην παράγραφο 1, για το τι σημαίνει το "με σειρά προτεραιότητας".

Δεν θα προσλαμβάνονται τελικά αυτοί οι άνθρωποι με τα μόρια; Τι σημαίνει, εν πάσῃ περιπτώσει, το "με σειρά προτεραιότητας";

Καθώς επίσης, υιοθετούμε και τη θέση, αν δεν κάνω λάθος, της Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων, για το ότι εκεί θα πρέπει να προστεθεί η λέξη "συνολικώς", ώστε να υπολογίζονται οι θέσεις των απόμων ειδικών κατηγοριών στο σύνολο των εργαζομένων μιας επιχείρησης και όχι στο κάθε υποκατάστημα, στον κάθε φορέα, διότι έτσι μειώνεται ουσιαστικά το ποσοστό 5%. Έχουν δώσει και χαρακτηριστικό παράδειγμα στις θέσεις τους, μπορείτε να το δείτε, αν θέλετε.

Επίσης, στο άρθρο 3 δεν μπορούμε να καταλάβουμε γιατί θα πρέπει να αποκλείονται για τις θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού φορέων του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα τα άτομα ειδικών κατηγοριών. Μάλιστα σήμερα, αν δεν κάνω λάθος, στη θέση του Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας, για παράδειγμα, είναι ο κ. Αποσκίτης ο οποίος δεν έχει κανένα πρόβλημα, ίσα-ίσα με το παραπάνω ασκεί τα καθήκοντά του κατά πώς πρέπει. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να δώσουμε και μια ώθηση στα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα των επιστημόνων με ειδικές ανάγκες προστατεύοντάς τους παραπάνω από το νόμο και όχι αποκλειοντάς τους με αυτήν τη διάταξη.

Για το άρθρο 4, εκφράσαμε τις επιφυλάξεις μας και τις διαφωνίες μας. Πιστεύουμε ότι τα τυπικά και οικονομικά κριτήρια προσδίδουν στο σύνολο των μορίων ελάχιστα μόρια. Το ποσοστό της αναπτηρίας τελικά αλλοιώνει κατά πολύ –και φέραμε συγκεκριμένα παραδείγματα, δεν με παίρνει ο χρόνος να τα πω– χθες κατά τη συζήτηση επί της αρχής, έτσι ώστε να μην ισχύουν ουσιαστικά τα υπόλοιπα κριτήρια. Είπαμε ότι με ένα παιδί με στο ποσοστό της αναπτηρίας 5%-10% με τη σύνθεση των υγειονομικών επιτροπών, που δεν τα λύνουν όλα, και που μπορούν –και το ξέρετε καλά– να υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα στο τι τελικά ποσοστά αναπτηρίας θα βγαίνουν απ' αυτές τις επιτροπές, μπορεί να αλλοιώνεται ουσιαστικά αυτή η αντικειμενικότητα. Καθώς, επίσης, δεν μπορούμε σε καμία περίπτωση να συμφωνήσουμε με τα οικονομικά όρια που μπαίνουν από το νόμο. Τα τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) δραχμές εισόδημα για μια πολύτεκνη οικογένεια είναι πολύ κάτω από το όριο φτώχειας. Και εδώ το νομοσχέδιο μιλάει για μείωση μορίων αν κάποια οικογένεια έχει εισόδημα τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) δραχμές και πάνω.

Δεν έχω να προσθέσω τίποτε άλλο, κύριε Πρόεδρε, για τα τέσσερα άρθρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι ο Πρόεδρος του

Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Κωνσταντόπουλος, ορίζει ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο για τη συζήτηση του νομοσχέδιου τη Βουλευτή κ. Στέλλα Αλφιέρη, η οποία έχει και το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, θα ξεκινήσω με τη διαπίστωση που γίνεται σ' αυτήν την Αίθουσα και όλοι το έχουμε διαπιστώσει και όλοι υποστηρίζουμε αυτό το αίτημα, εκτός από εσάς. Δεν ξέρω αν είναι κυβερνητική επιλογή να μην υπάρξει αυτή η ευαισθησία ή προσωπική επιλογή.

Πιστεύουμε ότι το αίτημα ότι πρέπει να προστατευθούν οι μονογονικές οικογένειες και ιδιαίτερα οι ανύπαντρες μητέρες, είναι ένα αίτημα καθολικό και πιστεύουμε ότι είναι ευτυχία για το ελληνικό Κοινοβούλιο που διατυπώνει ένα αίτημα στην ίδια κατεύθυνση και εσείς δυστυχώς δεν το υιοθετείτε. Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι το αίτημα γίατρές τις ομάδες και η Ευρώπη, αφού θέλετε να έχετε και ένα ευρωπαϊκό πρόσωπο, το έχει αντιμετωπίσει από το 1986.

ΜΙΑΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το περιλαμβάνει ο νόμος, άλλο αν είναι σωστό.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κύριε Υπουργέ, τώρα κοροϊδευόμαστε. Να σας πω και κάτι άλλο; Τα τρία παιδιά, κύριε Υπουργέ, πού πάνε; Να μη φθάσω να πω κάτι που δεν επιτρέπεται εδώ μέσα στο Κοινοβούλιο.

Πάντως, κύριε Υπουργέ, νομίζω είναι προσωπική ευαισθησία, πρέπει να το υιοθετήσετε, γιατί είναι πολύ σημαντικό. Εξάλλου πρέπει να πω και κάτι άλλο. Η Γενική Γραμματεία Ισότητας συμβουλεύει τα Υπουργεία σε θέματα γυναικείων υποθέσεων, όρα νομίζω ότι κάποια στιγμή ένας κοινωνικός διάλογος δίνει και κάπουσις καρπούς.

Είναι ο κοινωνικός διάλογος που τον έχουμε αποδεχτεί στο σύνολο και είσθε εσείς τώρα που έχετε την πολιτική ευθύνη αν θα το δεχτείτε ή θα απορρίψετε και θα το χρεωθείτε, επιμένω. Ευχαριστώ.

Να μπω στα άρθρα τώρα και θα επανέλθω αργότερα. Κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε ότι ο Συνασπισμός έχει τοποθετηθεί στο παρόν νομοσχέδιο και θα κάνουμε τις επιμέρους προτάσεις μας.

Στο άρθρο 1 να απαλειφθεί ο όρος "προστατευόμενα πρόσωπα" και να αντικατασταθεί με τον όρο "προστατευόμενες ομάδες". Θεωρούμε ότι ανοίγει ένα δρόμο συλλογικών πολιτικών γιατί πιστεύουμε ότι η περιθωριοποίηση και ο κοινωνικός αποκλεισμός έχουν κοινωνική βάση και ιδεολογία.

Στο ίδιο άρθρο προτείνουμε να διευρυνθούν οι προστατευόμενες ομάδες και να συμπεριληφθούν οι ανύπαντροι γονείς που έχουν την επιμέλεια ανεξάρτητα από τον αριθμό των παιδιών και τα τέκνα αυτών όταν δεν έχουν προσωπικό εισόδημα ή αυτό δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές –υπάρχουν και δικλείδες ασφαλείας, κύριε Υπουργέ– οι διαζευγμένοι γονείς που έχουν την επιμέλεια ανεξάρτητα από τον αριθμό των παιδιών όταν το οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000), οι χήροι γονείς ή τα τέκνα τους στις περιπτώσεις εκείνες που δεν παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ή οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ή επικουρικής ασφάλισης αθροιστικά μεγαλύτερη από το κατώτατο όριο σύνταξης γήρατος που καταβάλλει το ΙΚΑ, οι γονείς ανηλίκων τέκνων με ειδικές ανάγκες όταν το προσωπικό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) διευρύνοντας το πλαίσιο του άρθρου 1 παράγραφος β'.

Όσον δε αφορά το δικαίωμα προστασίας των αδελφών απόμων με ειδικές ανάγκες θα πρέπει να αναδεικνύεται ότι αυτοί έχουν τη νόμιμη επιμέλεια και βαρύνουν με την κατ' οίκον φροντίδα ή με δαπάνες περίθαλψης.

Εμείς, κύριε Υπουργέ, θα επιμείνουμε ότι τα απεξαρτημένα άτομα, παρ' όλο που η Κυβέρνηση κατά κόρον έχει πει ότι εφαρμόζει κοινωνικές πολιτικές που αφορούν τα απεξαρτημένα άτομα, που έχουν παρακολουθήσει εγγεκριμένα θεραπευτικά προγράμματα ή αποδεσμεύματα με ιατροδικαστική γνωμάτευση έχουν αποθεραπευθεί με ίδιες δυνάμεις με

ηλικιακό όριο ένταξης το δέκατο όγδοο έτος με σκοπό την αποφυγή κινδύνων υποτροπής πρέπει, κύριε Υπουργέ, να συμπεριληφθούν σ' αυτήν την κατηγορία, όπως επίσης τα αποφυλακισμένα άτομα, τα νεαρά παραβατικά άτομα με ηλικιακό όριο επαγγελματικής ένταξης το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας και ψυχικά αποθεραπευμένες ηλικίες.

Επιμένουμε, κύριε Υπουργέ, σ' αυτές τις κατηγορίες γιατί θεωρούμε ότι είναι κατηγορίες που ζουν ανάμεσά μας, υπάρχει ανάγκη κοινωνικής πρόνοιας και πιστεύω ότι με την απόφαση αυτή και η δημοκρατία ενισχύεται και ο κίνδυνος αποδένωσης και δημιουργίας προβλημάτων απομακρύνεται.

Θα πω ότι στο άρθρο 2 έχει γίνει μια παρατήρηση από την ΕΣΑΕ τα άτομα με ειδικές ανάγκες που έχουν προσληφθεί με το νόμο 1943 και 2190 από την ισχύ αυτού του νόμου καλό είναι να μην υπολογίζονται.

Προχωρούμε: Έχουμε μία ένσταση και το είπαμε και στην εισήγησή μας στο άρθρο 2 εκεί που λέτε, κύριε Υπουργέ, με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή. Δίνετε υπερεξουσίες χωρίς συλλογικότητα. Μ' αυτές τις υπερεξουσίες κοντεύει να ακυρωθεί και ο νόμος. Πιστεύουμε λοιπόν ότι πρέπει να συνοδεύεται από έγκριση των γραφείων εργασίας και των ειδικών κοινωνικών ομάδων αν αφορά το θέμα της αναπτηρίας. Δηλαδή δεν μπορεί μόνος του ο διευθυντής του ΟΑΕΔ να αποφασίσει. Δεν έχουμε τίποτε με το διευθυντή του ΟΑΕΔ αλλά του δίνουμε υπερεξουσίες και εμείς από τη θέση που είμαστε πρέπει να διασφαλίσουμε και τη θέση του και τις αποφάσεις του.

Παρακάτω: Είχαμε πει για το ποσοστό 8% του συνολικού αριθμού των δικηγόρων. Δεν μου έχετε πει γιατί δεν βάζετε και τις άλλες επιστημονικές ομάδες; Μόνο οι δικηγόροι ή είναι ειδική τοποθέτηση και αυτό; Υπάρχουν και άλλες επιστημονικές ομάδες που είναι άτομα με ειδικές ανάγκες. Εξάλλου στη χώρα μας έχουμε ένα φαινόμενο που έχει αποδείξει ότι ανεξάρτητα από την αναπτηρία όταν λειτουργεί το μυαλό παράγονται και γίνονται θαύματα που εμείς οι "κανονικοί άνθρωποι" δεν μπορούμε να φθάσουμε. Εγώ, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι το 8% πρέπει να είναι στο σύνολο των επιστημόνων.

Στο άρθρο 3 δεν καταλαβαίνουμε αυτό που λέτε κατά σειρά προτεραιότητος... κλπ. Έχει ψηφιστεί ένας νόμος ο 2190, έχει επεκταθεί και προτείνουμε να ισχύσει η διάταξη του άρθρου 1 του 2527 γιατί πιστεύω ότι ένας νόμος όταν ψηφίζεται από τη ελληνικό Κοινοβούλιο και έχει θέμα τις προσλήψεις καλό θα είναι να λαμβάνεται υπόψη και σαν φιλοσοφία στο σύνολο των νομοθετημάτων που περνούν.

'Άρα γιατί ανοίγουμε μια πληγή και δημιουργούμε προβλήματα στη ρουσφετολογική αντιμετώπιση αυτών των καταστάσεων; Υπάρχει ένας συγκεκριμένος νόμος, έχει ψηφιστεί από τη δική σας Κυβέρνηση, άρα καλό θα είναι, λοιπόν, αυτός ο νόμος να ενισχυθεί με μια δική σας απόφαση.

Στο άρθρο 3, λοιπόν, προτείνουμε να ισχύσει η διάταξη του άρθρου 1 του 2527/97 που αφορά την ελεγκτική διαδικασία.

Στο άρθρο 4 που αναφέρεται στα αντικειμενικά κριτήρια τοποθέτησης πρόσληψης και διορισμού, εμείς επιμένουμε ότι πρέπει να απαλειφθεί ο όρος "προστατευόμενα άτομα". Να είναι "προστατευόμενα πρόσωπα". Αυτό δεν κοστίζει οικονομικά, κύριε Υπουργέ. Απλώς δείχνει τη διάθεση της Κυβέρνησης να αντιμετωπίσει τις ομάδες με διαφορετικό πλαίσιο και διαφορετική κουλτούρα και αντίληψη. Να αντικατασταθεί από τον όρο "προστατευόμενες ομάδες" ή "ειδικές κατηγορίες".

Με βάση αυτές τις παρατηρήσεις πιστεύουμε, κύριε Υπουργέ, ότι υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα το οποίο πρέπει να το αντιμετωπίσετε σε αυτό το νομοσχέδιο. Οι αποφυλακισμένοι και οι νεαροί παραβάτες, οι απεξαρτημένοι και οι ψυχικά αποθεραπευμένοι όταν έχουν κάνει επαγγελματική κατάρτιση μέσα στη φυλακή, να μοριοποιηθεί στα προσόντα τους. Δεν είναι δυνατόν αυτοί οι άνθρωποι να έχουν επιδείξει μια μεταμέλεια και να έχουν δείξει και μια δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης όταν θα αποφυλακιστούν και η πολιτεία να τους τιμωρεί και να τους αγνοεί. Νομίζω, κύριε

Υπουργέ, ότι πρέπει αυτό το πτυχίο να μοριοποιηθεί και να αποκτά είκοσι μόρια στη γενικότερη κατάταξη.

Τελειώνοντας, κύριε Υπουργέ, θα επιστρέψω στο θέμα των μονογονεϊκών οικογενειών και στο θέμα των απεξαρτημένων ατόμων. Δεν είναι εμμονή, ούτε είναι κενό λόγου. Υπάρχει ένα σοβαρό έλλειμμα ευαισθησίας πάνω σε αυτά τα θέματα που καίνε την ελληνική κοινωνία. Η γυναίκα σήμερα και ειδικά από την ελληνική Κυβέρνηση δεν αντιμετωπίζεται σωστά και ούτε δημιουργούνται ίσες ευκαιρίες για να ανέλθει επαγγελματικά και πολιτικά. Είναι, λοιπόν, ένα μικρό βήμα να ξεκινήσετε σήμερα από αυτό το νομοσχέδιο, να δώσετε τη δυνατότητα στην άγαμη μητέρα και να εργαστεί και να βγει από το περιθώριο. Περισσότερο είναι ότι βγαίνει η άγαμη μητέρα από το περιθώριο και αρχίζει να αποκτά ίσες ευκαιρίες με μας τις γυναίκες που έχουμε κάνει μια άλλη επιλογή. Εξάλλου δεν μπορούμε να κρίνουμε τις προσωπικές επιλογές των ανθρώπων. Νομίζω και δυσάρεστο είναι και επικίνδυνο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, στο άρθρο 1 θα ήθελα να προτείνω την κατηγορία των μονογονεϊκών οικογενειών. Εγώ δεν θα αδικήσω τον κύριο Υπουργό, όπως έκανε η συνάδελφος η κ. Αλφιέρη. Ο κύριος Υπουργός θέλει να δεχθεί την κατηγορία αυτή, αλλά ωφέλουμε τη φόρμουλα.

Η φόρμουλα είναι η εξής, κύριε Υπουργέ: 'Όπως θα διαπιστώσετε, δηλαδή, ποια παραστατικά θα αποδεικνύουν την άγαμη μητέρα με τρία παιδιά, με τον ίδιο τρόπο θα διαπιστώνεται και η άγαμη μητέρα με ένα παιδί.'

'Άγαμη μητέρα με τρία παιδιά είναι στάνιο φαινόμενο και τότε δεν οφείλεται σε ατύχημα. Το να τεκνοποιείς επί έξι χρόνια κατά μέσο όρο δεν είναι ατύχημα. Ατύχημα είναι και χρήζει προστασίας αυτή που έχει ένα παιδί, το πολύ, σπανίως, δύο. Το τρία παιδιά δεν είναι ατύχημα. Επομένως, είναι ειδική κατηγορία. Και επιμένουμε σε αυτό το θέμα, διότι υπάρχει ακόμη η κοινωνική κατακραυγή. Δεν αφομοιώνεται ούτε στους χώρους εργασίας ούτε στους χώρους κατοικίας. Δηλαδή δύσκολα βρίσκεται σπίτι να ενοικιάσει άγαμη μητέρα. Είπα και προχθές στην επιτροπή ότι στη Γαλλία αυτό συνέβαινε πριν από είκοσι χρόνια. Δεν μίσθωναν οι Γάλλοι ιδιοκτήτες σπίτι σε άγαμες μητέρες. Τώρα έχει ξεπεραστεί, τώρα είναι μόδα, τώρα είναι προσόν το να είναι κανείς άγαμη μητέρα στη Γαλλία. Εδώ ακόμη είναι μειονέκτημα κοινωνικό.'

Γι' αυτό αυτή η διάταξη θα έχει μεταβατικό χαρακτήρα. Πιστεύω ότι μετά από λίγο θα είναι άχρηστη. Επομένως υπάρχει τρόπος, αλλά πρέπει να υπάρξει και καλή θέληση και εσείς μου διατυπώσατε ότι υπάρχει και θέληση, απλώς έχετε κάποιες αναστολές ενδεχομένων από την αντίδραση κάποιων άλλων ομάδων. Άλλα εμείς νομοθετούμε και πρέπει καποτε να τέμνουμε καταστάσεις και να λαμβάνουμε και το βάρος. Με αυτή όμως την σύμπασα συμπαράσταση της της Βουλής δεν έχετε καμία ευθύνη, είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι. Διαχέεται η ευθύνη, αλλά και συμπαριστάμεθα και γι' αυτό πρέπει να γίνει δεκτό.

Η δεύτερη παρατήρηση, κύριε Υπουργέ, στο άρθρο 1 –που και εδώ δείχνετε καλή θέληση και θα βρούμε τη φόρμουλα– είναι ότι υπάρχει ένα πρόβλημα εδώ και δέκα χρόνια στην ελληνική κοινωνία, στην πατρίδα μας. Είναι οι ομογενείς και πατριώτες μου, οι περισσότεροι Πόντιοι, σε των χωρών της τέως Σοβιετικής Ένωσης.

Θα ήθελα να υπάρξει μια διάταξη μεταβατικής ισχύος ως προς αυτούς που αναφέρεται. Η διάταξη θα είναι μεν διαρκής, αλλά σε κάθε πρόσωπο θα έχει μεταβατική διάρκεια, δηλαδή ορισμένο χρόνο. Θα έλεγα να είναι ως εξής: 'Οι ομογενείς εκ της τέως Σοβιετικής Ένωσης αφικνούμενοι στην Ελλάδα επί τρία χρόνια από την ημέρα άφιξής τους, τυγχάνουν των προνομίων των περιπτώσεων των πολυτέκνων... κλπ.', θα τους εντάξουμε σε μία κατηγορία. Μετά τριετή παραμονή στην Ελλάδα χάνει αυτήν την προστασία. 'Άρα είναι διαρκής μεν, μεταβατική δε ως προς τα αναφερόμενα πρόσωπα. Αυτή είναι η δεύτερη παράκληση που υποβάλω στον κύριο Υπουργό για

γίνει δεκτή και φαντάζομαι ότι δεν θα υπαρξει καμία αντίρρηση από το Τμήμα.

Ως προς το άρθρο 2 είχα δηλώσει, κύριε Πρόεδρε, και στην επιτροπή ότι πιστεύω πως το ποσοστό 8% είναι πολύ περιορισμένο και είχα δηλώσει ότι πρέπει να είναι 20%. Πρέπει να γίνει κατηγοριοποίηση των προστατευομένων ατόμων σε δύο κατηγορίες. Η μια κατηγορία να είναι τα υγιή πρόσωπα όπως θύματα πολέμων, τέκνα πολυτέκνων κλπ., που εδώ δεν δημιουργείται βάρος στις επιχειρήσεις που τους προσλαμβάνουν, διότι είναι όπως όλοι οι άλλοι εργαζόμενοι, με τα ίδια προσόντα, τουλάχιστον τυπικά, από σωματικής, πνευματικής και ψυχικής κατάστασης και η άλλη κατηγορία είναι αυτοί που έχουν κάποια βλάβη στην υγεία τους σωματική, πνευματική και ψυχική.

Η δεύτερη παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε, στο άρθρο 2, είναι ότι μου κάνει εντύπωση –και εδώ θα γίνω συνήγορος της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και της ιδιωτικής επιχείρησης– να ρίχνουμε μεγαλύτερο ποσοστό υποχρεωτικής πρόσληψης στις ιδιωτικές εκμεταλλεύσεις γενικότερα και επιχειρήσεις και μικρότερο ποσοστό στο δημόσιο, που το δημόσιο για πολλούς λόγους πρέπει να είναι οδηγός σε αυτήν την κατηγορία. Διότι θα πω εγώ ευλόγως: "Καλά, κύριε Παπαϊάννου, κύριε Ιντζέ, στο δημόσιο, που ο χαρακτήρας του δημοσίου είναι κοινωνικός, βάζεις μικρότερο ποσοστό διότι φοβάσαι τη μη ανταγωνιστικότητα, και σε εμένα, την επιχείρηση, που είναι όρος επιβίωσης η ανταγωνιστικότητα, μου βάζεις μεγαλύτερο ποσοστό υποχρεωτικής πρόσληψης ατόμων προστατευομένων από το νόμο, που καλώς προστατεύονται".

Επομένως πρέπει και το ποσοστό των προσλαμβανομένων αναγκαστικώς στο δημόσιο, βάσει του σχεδίου νόμου που σήμερα συζητάμε, να γίνει τουλάχιστον όσο είναι με αυτό που αναφέρεται στον ιδιωτικό τομέα.

Τρίτον, θέλω να κάνω μια διευκρίνιση για καθαρά ερμηνευτικούς λόγους. Όταν λέμε επιχείρηση, εκμετάλλευση, εννοούμε με οποιαδήποτε νομική μορφή αλλά και ως υποκαταστήματα.

Έτσι δικαιολογείται η παραπομπή στην παράγραφο 1, περίοδος πρώτη του άρθρου 2, που αναφέρεται και στις θυγατρικές εταιρείες των φορέων του δημοσίου, δηλαδή οργανισμών ή επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Υπάρχει ένα πρόβλημα, το οποίο θίγει και η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής, κύριε Υπουργέ, σχετικά με το όριο ηλικίας. Νομίζω ότι πρέπει να υπάρξει μία μεταβατική διάταξη, γιατί για όσους έχουν ήδη υποβάλλει δικαιολογητικά για πρόσληψη, βάσει του νόμου 1648/86 που το ανώτατο όριο ηλικίας ήταν το εξηκοστό πέμπτο, έχει δημιουργηθεί αγώγιμη αξιώση. Επομένως, για να μην υπάρξει πρόβλημα, σαν κοινωνικό δικαιώμα που του παρέσχε ο νόμος 1648/86 σε υλοποίηση της συνταγματικής διάταξης του άρθρου 21, πρέπει γι' αυτούς που υπέβαλαν δικαιολογητικά για διορισμό μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να ισχύσει το εξηκοστό πέμπτο έτος και με τη νέα ρύθμιση μπορεί να ισχύσει το τεσσαροκοστό πέμπτο. Έτσι δεν θα υπάρξουν νομικά προβλήματα.

Είχα πει και στη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου ότι πρέπει ορισμένες έννοιες της καλής οικονομικής κατάστασης να διευκρινιστούν και για να υπάρξει μία ασφαλιστική δικλείδα, κύριε Πρόεδρε, να είναι ελέγχιμο, αν η επιχείρηση δεν μπορεί να συνεχίσει επωφελώς τις εργασίες της. Ας υποθέσουμε ότι γίνεται μια τέτοια διαπίστωση από τον περιφερειακό διευθυντή του ΟΑΕΔ. Αν υπάρξει τέτοια διαπίστωση ότι δεν μπορεί να συνεχίσει επωφελώς τις εργασίες της, να προβλέπει ο νόμος υποχρεωτικό φορολογικό έλεγχο, ούτως ώστε με αυτήν την ασφαλιστική δικλείδα να αποκλείεται οποιαδήποτε καταστρατήγηση του νόμου, όπως τον διατυπώνετε. Δηλαδή, αν μπει μια προσθήκη σε τέτοια περίπτωση να επακολουθεί υποχρεωτικός οικονομικός φορολογικός έλεγχος, τότε αυτή η δυνατότητα καταστρατήγησης μπορεί να αποφευχθεί.

Μια τελευταία παρατήρηση στο άρθρο 2: 'Όπως είπα και στην πρωτολογία μου στη συζήτηση επί της αρχής οι αποφάσεις του περιφερειακού διευθυντή του ΟΑΕΔ, όσον

αφορά τις τυχόν αιτήσεις των επιχειρήσεων για να τις απαλλάσσει από την υποχρεωτική τοποθέτηση των ατόμων που προστατεύονται με τον παρόντα νόμο ή να τα απολύει, να κοινοποιούνται και στις οργανώσεις των ενδιαφερομένων, για να αρχίζει η προθεσμία υποβολής ένστασης ή προσφυγής στη δευτεροβάθμια επιτροπή του άρθρου 10. Δηλαδή, αν μια τέτοια απόφαση εκδοθεί στην α' περιφέρεια, δηλαδή στο σωματείο των προστατευομένων ατόμων της περιφέρειας αυτής, να κοινοποιείται εξίσου η απόφαση για να τρέχει ταυτόχρονα η προθεσμία προσβολής της συγκεκριμένης απόφασης. Και τα δύο ενδιαφέρομενα μέρη, δηλαδή και η επιχείρηση και τα προστατευόμενα μέλη, να γνωρίζουν την απόφαση αυτή και να μπορούν να την προσβάλουν.'

Μια τελευταία παρατήρηση στο άρθρο 4. Η έννοια του καθαρού εισοδήματος δεν είναι ικανοποιητική, κύριε Υπουργέ. Θα έπρεπε να γίνει "του φορολογητέου εισοδήματος". Έτσι είναι καλύτερη η οικονομική απεικόνιση του ατόμου ή της οικογενείας, διότι όπως ξέρετε από το καθαρό εισόδημα έχουμε ορισμένες εκπτώσεις.

Το καθαρό φορολογητέο εισόδημα είναι αυτό που θα καταναλωθεί και επομένων αυτό γνησιότερα απεικονίζει την οικονομική κατάσταση και του ατόμου και της οικογενείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κύριος Υπουργός έχει ζητήσει το λόγο, αλλά με παρακάλεσε η κ. Κατσέλη να της δώσω το λόγο.

Ορίστε, τι θέλετε;

ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΚΑΤΣΕΛΗ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Αν δεν έχει αντίρρηση το κύριος Υπουργός και το Τμήμα να αλλάξει η σειρά και να προηγηθείτε, διότι έχετε άλλη απασχόληση, τότε μπορώ να σας δώσω το λόγο.

ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΚΑΤΣΕΛΗ: Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δεν υπάρχει αντίρρηση από το Τμήμα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το ίδιο αίτημα υποβάλλω και εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δεν μπορούμε να αλλάξουμε τελείως την σειρά. Να γίνει μια εξαίρεση, το καταλαβαίνω.

ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΚΑΤΣΕΛΗ: Μπορώ να έχω το λόγο, γίνεται;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Εξαίρεση, λοιπόν, μόνο ως προς την κ. Κατσέλη.

Ορίστε, κυρία Κατσέλη, έχετε το λόγο.

ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΚΑΤΣΕΛΗ: Μεγάλη μου τιμή σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Άλλωστε, θα ήθελα να κάνω μια παρέμβαση για το άρθρο 1 και να στηρίξω την πρόταση που κάνωμε όλοι στη Διαρκή Επιτροπή, κύριε Πρόεδρε, ώστε να συμπεριληφθεί στο άρθρο 1 και η κατηγορία των άγαμων μητέρων. Η κατηγορία αυτή πρέπει να στηριχθεί, κύριε Υπουργέ, με ενεργητικά μέτρα, εφόσον μπορεί να εργασθεί και όχι μόνο για την περίπτωση που έχει ήδη τρία παιδιά, αλλά από το πρώτο κιόλας παιδί.

Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση κατά την άποψή μου, κύριε Υπουργέ, η μητρότητα να σημαίνει αναγκαστικά ένδοια και η κοινωνία μας πρέπει να προστατεύει έμπρακτα τη μονογονείκη οικογένεια. Διότι το αντίθετο, ενώ δεν οδηγεί σε προστασία του γάμου, εξαναγκάζει σε εκτρώσεις και μάλιστα γυναίκες που θέλουν να γεννήσουν τα παιδιά τους, εφόσον μπορούν να τα ζήσουν.

Πιστεύω πως πρέπει το κράτος να ευαισθητοποιηθεί απέναντι όχι μόνο στη μητρότητα αλλά και στο συγκερασμό οικογενειακών και επαγγελματικών υποχρεώσεων. Όσες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν λάβει μέτρα για τις ευκαριότες που δίνονται στη γυναίκα, κύριε Υπουργέ, να μην τιμωρείται επειδή αποφάσισε να γίνει μητέρα, αλλά αντίθετα να βλέπει το κράτος σαν συμπαραστάτη, έχουν αύξηση των γεννήσεων και ποιοτική αναβάθμιση στη ζωή των οικογενειών, ειδικά των μονογονείκων που κατά 80% τουλάχιστον έχουν γυναίκα επικεφαλής της οικογένειας. Ιδιαίτερα σε περιπτώσεις αναγκαστικής μονογονείκητης, όπως είναι η χηρεία ή περίπτωση της άγαμης μητέρας προστατεύονται ιδιαίτερα όχι

μόνο από την πολιτεία αλλά από την κοινωνία και τους κοινωνικούς εταίρους, πράγμα που δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, δεν γίνεται στην Ελλάδα.

Έτσι, βλέπουμε για πρώτη φορά στην Ευρώπη να αυξάνονται οι γεννήσεις στο βορρά και να μειώνονται ακόμη περισσότερο στις χώρες του νότου, όπου στο παρελθόν γεννιόντουσαν πολλά παιδιά σε κάθε οικογένεια. Αυτή η κατά την άποψή μου απεργία των γεννήσεων στο νότο, είναι συνυφασμένη με την κοινωνική και οικονομική ύφεση, αφού οι απολύσεις των γυναικών είναι αυξημένες και οι περικοπές στην κοινωνική στήριξη συνεχίζουν να αυξάνονται. Έτσι, μια γυναίκα που αποφασίζει να φέρει στον κόσμο ένα παιδί, όντας άγαμη, με μεγάλο κόστος ψυχικό, οικονομικό και κοινωνικό, είτε διότι απλά το θέλει είτε διότι η αναπαραγωγική ηλικία της γυναίκας είναι η μισή απ' αυτή του άνδρα, πρέπει να έχει κατά την άποψή μας ουσιαστική στήριξη.

Η χώρα μας έχει το μικρότερο αριθμό αγάμων γυναικών στην Ευρώπη. Πιστεύουν στο δικαίωμα της γυναίκας να επιλέγει, αλλά όταν η κοινωνία δεν τη συνδράμει, δεν υπάρχει πραγματική επιλογή. Ισως η εν δυνάμει μητέρα που είναι κάθε γυναίκα, μπορεί κατά την άποψή μου πιο εύκολα να κατανοήσει πως ο διπλός ρόλος της εργαζόμενης και μάνας, είναι πιο βαρύς για την άγαμη μητέρα, ειδικά όταν προέρχεται από φτωχή οικογένεια.

Μέσα στη Βουλή ο μισός πληθυσμός της χώρας εκπροσωπείται κατά 94% από άνδρες Βουλευτές και έτσι απευθύνομαι στην ευαισθησία των άνδρων, όπως το απέδειξε άλλωστε και ο κ. Ιντζές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Μάλλον στην ευαισθησία των γυναικών ψηφοφόρων έπρεπε να απευθυνθείτε.

ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΚΑΤΣΕΛΗ: Ναι, αλλά εμείς εδώ νομιθετούμε, κύριε Πρόεδρε, ώστε να δείτε εσείς οι άνδρες την προστασία της μητρότητας και σαν δική σας ευθύνη.

Το πλεονέκτημα, λοιπόν, που ζητάμε δεν αφορά ουσιαστικά μόνο τις άγαμες μητέρες, αλλά αποδεικνύει και την ευαισθησία όλων μας απέναντι στο δικαίωμα να επιλέγουν οι γυναίκες τη μητρότητα χωρίς να τιμωρούνται γι' αυτό.

Θα έπρεπε ίσως να λάβουμε υπόψη μας και τη χρειά που επιφέρει την αναγκαστική μονογονείκότητα. Σύμφωνα, λοιπόν, με την πρόταση της Γενικής Γραμματείας Ιστότητας σχετικά με την άγαμη μητέρα θα πρέπει το δικαίωμα να επεκτείνεται και σε ένα από τα παιδιά της. Αν για οποιοδήποτε λόγο αυτή η γυναίκα δεν μπορεί ή πρέπει να πάψει να εργάζεται, θα πρέπει το παιδί να έχει αυτό το δικαίωμα, προκειμένου να μην πεινάσουν. Να ισχύει δηλαδή για ένα μέλος της οικογένειας η πρόβλεψη που προτείνουμε.

Πιστεύω ότι η πρόταση αυτή εμπίπτει στην κυβερνητική πολιτική για ενεργητικά μέτρα έναντι στην ανεργία και για την προστασία της μητρότητας και γι' αυτό σας παρακαλώ να δεχθείτε αυτήν την προσθήκη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Επειδή κατανόω ότι αυτό είναι το κεντρικό ζήτημα σ' αυτήν την ενότητα των άρθρων και επειδή κατανόω τις ευαισθησίες και θέλω να πιστεύω ότι είμαι και εγώ μέσα στο πρόβλημα αυτό, θέλω να υπάρξει θετική πρόταση, γιατί είπατε νομιθετούμε πως όλο αυτό που επιχειρούμε να δώσουμε λύση, το καταγράφουμε. Μιλήσατε για αναγκαστική μονογονείκότητα, κυρίως όσον αφορά τις άγαμες μητέρες που κάποιοι τις έχουν εγκαταλείψει ή αυτήν τη στιγμή δεν συμβιώνουν με κάποιον. Πώς αποδεικνύεται αυτό; Πώς καταγράφεται αυτό; Τελικά, θα προστατεύσουμε και όλους εκείνους οι οποίοι έχουν επιλέξει στη ζωή τους να μην παντρεύονται και να ζουν και να έχουν κάποιο παιδί; Γιατί θα πάνε και αυτοί στο ληξιαρχείο, θα φέρουν μία βεβαίωση και θα πουν τυχαίνουν της προστασίας του νόμου. Μέσα από ποια διαδικασία; Αυτό παρακάλεσα από την αρχή να μου πείτε, γιατί χθες με επισκέφθηκε η κ. Κουτσιλέου, καθήσαμε κάτω, συζητήσαμε και δεν βρήκαμε τη διαδικασία. Ποια είναι η διαδικασία εκείνη που κατοχυρώνει και αποδεικνύει αυτό το

οποίο θέλουμε εδώ να εντάξουμε; Γιατί για όλα τα άλλα μέτρα πολιτικής που είπατε και σε σχέση με τους απεξαρτημένους, τους τοξικομανείς, υπάρχουν ένα σωρό προγράμματα και εδώ μπορούμε να δούμε μέτρα πολιτικής, πάρα πολλά πάνω σ' αυτά τα ζητήματα, εδώ όμως πώς καταγράφεται και πώς ξεπερνάμε και το θέμα της συνταγματικότητας, όταν λέμε παραδείγματος χάρη - και εδώ έχουμε πάλι αναγκαστική μονογονείκότητα πώς κάποια χήρα που έχει δύο παιδιά δεν θα τη βάλουμε στη διάταξη του νόμου και δεν προστατεύεται και θα βάλουμε την ανύπαντρη με ένα παιδί. Έχουμε έντονα προβλήματα, σε σχέση με το Σύνταγμα.

Παρακάλεσα, λοιπόν, από την αρχή σ' αυτά τα ζητήματα να έρθετε κάποιο γραπτό κείμενο, γιατί νομιθετούμε. Παρακαλώ, λοιπόν, τη θετική γραπτή νομιθετική πρόταση. Εμείς την αναζητήσαμε και δεν μπορέσαμε να τη βρούμε μέσα από όλα αυτά τα ζητήματα, γιατί έχουμε αυτήν την ευαισθησία, δηλαδή το πώς λειτουργεί σήμερα το ληξιαρχείο, οι δικαστικές αποφάσεις και κάποια άλλα ζητήματα.

ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΚΑΤΣΕΛΗ: Υπάρχει ένας σύλλογος άγαμων μητέρων.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Υπάρχει ένα ζήτημα απόδειξης, διότι όλα αυτά τα οποία έχουμε εδώ αποδεικνύονται μέσα από δημόσια έγγραφα. Πώς αυτήν την κοινωνική πραγματικότητα την αποτυπώνεις και την κατοχυρώνεις νομιθετικά. Υπάρχουν έγκριτοι συνάδελφοι νομικοί, ας δώσουν μέχρι το τέλος μία συνολική γραπτή πρόταση. Δεν πρέπει μόνο να καταθέτουμε τις ευαισθησίες μας, όλοι μας τις καταθέτουμε. Και δεύτερον, σε ποια κατηγορία θα περιληφθεί διότι είναι αυτονότο ότι το 8% δεν μπορεί να γίνει 9% για πάρα πολλούς λόγους. Και έτσι εδώ όλοι μετά λόγου γνώσεως και με την ευθύνη που μας διακρίνει πρέπει να πάρουμε μια θέση.

Παρακαλώ, λοιπόν, όλες τις πτέρυγες, αφού έχουν αυτήν τη θέση γιατί πράγματι πρέπει να αφουγκράζεται ο Υπουργός το Κοινοβούλιο και εδώ βλέπω υπάρχει μία προσέγγιση απόλους, θετική πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κ. Πρωτόπαπας, έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, και από τη χθεσινή και από τη σημερινή συζήτηση πιστεύω κατ' αρχήν, πριν μπω στις συγκεκριμένες παρατηρήσεις, ότι γίνεται σαφές το τι επιχειρούμε να κάνουμε με αυτό το νομοσχέδιο. Νομίζω, ότι όλες οι πτέρυγες του Κοινοβουλίου κατανοούν την αγωνία μας και την προσπάθειά μας για ένα αντικειμενικό και αξιοκρατικό σύστημα προσλήψεων για τα άτομα που έχουν την ανάγκη προστασίας του κράτους, είτε αυτό έχει να κάνει με την επιχειρούμενη προστασία της εθνικής αντίστασης.

Εμείς προσπαθούμε να φτιάξουμε ένα νομοσχέδιο διαχρονικό, ένα νομοσχέδιο που δεν θα το αλλάζει το κάθε Υπουργείο ή τη κάθε κυβέρνηση, ένα νομοσχέδιο που θα αντέχει στην πίεση του χρόνου και θα έχει την αποδοχή, σε σχέση με τα αποτελέσματά του, από το σύνολο ει δυνατόν της ελληνικής κοινωνίας. Έτσι προσπαθούμε ταυτόχρονα να εκσυγχρονίσουμε τις δομές στηρίξης των διαδικασιών επιλογής, να κάνουμε πιο αποτελεσματικές τις διαδικασίες, να διευρύνουμε την έννοια της κοινωνικής δικαιοσύνης με τα κριτήρια που βάζουμε. Στο άρθρο, μεταξύ των οποίων συζητάμε αυτήν τη στιγμή, βάζουμε και την έννοια της κοινωνικής δικαιοσύνης, στηρίζοντας το χαμηλόμισθο, τον άνθρωπο που πάνω από όλα έχει ανάγκη, δίνουμε τη δυνατότητα σε άτομα με ειδικές ανάγκες να επανενταχθούν στην ενεργό ζωή, προβλέποντας ειδικά κίνητρα, αλλά και σύνδεση των κινήσεων αυτών με την επαγγελματική κατάρτιση και, βέβαια, εναρμονίζουμε και το θέμα των ειδικών αναγκαστικών αυτών προσλήψεων με τη γενικότερη άσκηση της κοινωνικής πολιτικής από πλευράς κυβέρνησης. Αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας και προσπαθούμε να αποδώσουμε δικαιοσύνη.

Δεν αποτελεί από μόνο του αυτό το σχέδιο νόμου ή τα επιμέρους άρθρα απάντηση στο θέμα της ανεργίας. Δεν είναι δυνατόν με ένα σχέδιο, που αφορά τις προσλήψεις αυτών των ειδικών κατηγοριών να απαντήσεις στα μείζονα θέματα της ανεργίας τους, ούτε να απαντήσεις στο ακόμη πιο μείζον κεντρικό θέμα, που αντιμετωπίζει σήμερα αυτή η ελληνική κοινωνία, που είναι η ανεργία. Είναι ένα κομμάτι στη στρατηγική μας.

Το είπα αυτό πριν από ένα μήνα περίπου απ' αυτό εδώ το Βήμα, όταν συζητούσαμε το σχέδιο νόμου -σήμερα νόμο του κράτους- για την προσαρμογή των εργασιακών σχέσεων στα σημερινά δεδομένα. 'Ενα βήμα κάναμε τότε. 'Ένα άλλο βήμα κάνουμε σήμερα. 'Ένα τρίτο βήμα γίνεται με τη διαχείριση των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Άλλα ανάλογα εξίσου μεγάλα βήματα γίνονται με τα επιθετικά πια προγράμματα του ΟΑΕΔ. Όλα αυτά συναρθρώνονται και αποτελούν, μέσα από μια ενιαία αντίληψη και στρατηγική, το εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση. Για πρώτη φορά, η χώρα μας έχει εθνικό σχέδιο δράσης και θα ήθελα να μας κρίνετε γι' αυτό. Θα ήθελα να δείτε όλους αυτούς τους νόμους, όλες αυτές τις παρεμβάσεις ενταγμένες μέσα σε μια στρατηγική, που έχει αρχή, τέλος, οπτική και που δεχόμαστε να κριθούμε γι' αυτήν σε σχέση με τα αποτελέσματά της και σε σχέση με την εφαρμογή των συγκεκριμένων μέτρων, που περιλαμβάνει στο τέλος του έτους.

Άλλα ας έρθουμε και σε ένα άλλο ζήτημα. Ανέφεραν πολλοί συνάδελφοι και στα υπό συζήτηση άρθρα, ότι δεν περιλαμβάνονται συγκεκριμένες διατάξεις για άτομα με ειδικά προβλήματα στην ψυχική υγεία, με απεξαρτημένους, με πρώην φυλακισμένους ή άτομα που καλύπτουν κάποιες γεωγραφικές ή άλλες μειονότητες.

Θέλω να σας πω ότι υπάρχουν σειρά προγραμμάτων και παρεμβάσεων, που με ευθύνη του κράτους γίνονται γι' αυτά τα άτομα. Δεν μπορεί όλοι αυτοί να περιληφθούν μέσα στο 8%, που περιλαμβάνει αυτό το νομοσχέδιο για τις προσλήψεις. Δεν είναι δυνατόν μόνο με ειδική προστασία για προσλήψεις να επιχειρούμε να καλύψουμε τα πολύ ειδικά διαφοροποιημένα και, θα έλεγα, πολύ κρίσιμα προβλήματα μεγάλων κοινωνικών ομάδων, που πράγματι κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό.

Την ίδια ώρα που κάνουμε αυτήν εδώ τη συζήτηση για ένα αντικειμενικό και αποτελεσματικό σύστημα προσλήψεων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες ή για τους πολύτεκνους ή και τις άλλες κατηγορίες, την ίδια αυτήν ώρα το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο λειτουργεί, λειτουργεί πια σωστά, με διαφάνεια, με αξιοκρατία και αποτελεσματικότητα. Και τη διετία 1998-1999, πρέπει να σας πω, ότι εκατό χιλιάδες άνθρωποι που ανήκουν σ' αυτές τις κατηγορίες, που κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό, θα κάνουν χρήση αυτών των προγραμμάτων, που αναπτύσσονται ήδη και που φιλοδοξούν να τους δώσουν μια ευκαιρία για την ένταξή τους στη δουλειά, για την ένταξή τους στην ενεργό ζωή, για την ένταξή τους στον κεντρικό πυρήνα της κοινωνίας μας. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν επιδοτήσεις για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, ειδική επαγγελματική κατάρτιση και συνοδευτικές υπηρεσίες, για να μπορούν να αποκτήσουν δεξιότητες και προσόντα, που θα βοηθήσουν να συμμετέχουν ενεργά μέσα στην παραγωγή, επομένως, και στην κοινωνία. Με τα προγράμματα αυτά, φιλοδοξούμε να σπάσουμε αυτό το τείχος του αποκλεισμού και να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τους όρους για μια ενωμένη κοινωνία. Είναι πολλά δισεκατομμύρια δραχμές. Εκατό χιλιάδες, -επαναλαμβάνω το νούμερο- θα κάνουν χρήση αυτών των παρεμβάσεων.

Δεν είναι δυνατόν, επομένως, να τα περιμένουμε όλα από τις διατάξεις, ενός ασφυκτικού, σε σχέση με το ποσοστό του σχεδίου νόμου, ούτε θα έλεγα να αρχίσουμε να κάνουμε βεβιασμένες κινήσεις, που ουσιαστικά δεν θα οδηγήσουν πουθενά και πιθανόν, να χάσουμε και αυτές τις πάρα πολύ σημαντικές αλλαγές που επιχειρούμε τώρα να κάνουμε.

Νομίζω, λοιπόν, ότι αυτό το σχέδιο νόμου και οι διατάξεις που περιλαμβάνει -όπως και χθες τονίστηκε- δεν προσφέρονται για αντιπαραθέσεις. 'Ηδη θα έχετε προσέξει, ότι το

Υπουργείο και ο κύριος Υπουργός δέχθηκαν μια σειρά από τροπολογίες, μια σειρά από παρεμβάσεις, μια σειρά από διορθώσεις. Με αυτό το πνεύμα προχωρούμε, χωρίς όμως να αλλάζουμε τη φιλοσοφία του. Και η φιλοσοφία του είναι: αντικειμενικά κριτήρια, διαφάνεια παντού, γνώση του ελληνικού λαού ότι έχουμε ένα σύστημα σαφές, που ισορροπεί ταυτόχρονα ανάμεσα και στις ανάγκες των ανθρώπων αυτών που θέλουν την προστασία του κράτους, αλλά ανάμεσα και στις ανάγκες των επιχειρήσεων και στα ειδικά προβλήματα που δημιουργούνται στην αγορά εργασίας.

Δεν έχει καμία δουλειά το νομοσχέδιο αυτό με τις δημοτικές εκλογές. Και δεν έχει καμία δουλειά και με άλλου χαρακτήρα σκοπιμότητες, πολιτικές ή μη. Μακριά από εμάς αυτό! Είχαμε εξαγγείλει, εδώ και ένα χρόνο, ότι θα το κάνουμε. Δουλέψαμε -και δουλέψαμε επίτηδες με αυτούς τους ρυθμούς- για να εξασφαλίσουμε ευρύτερες συνανέσεις. Γιατί: Κουβεντιάσαμε πολύ. Αλλάξαμε πολλά πράγματα. Δοκιμάσαμε αποτελέσματα, σε σχέση με αυτά που θα μας έβγαζαν τα μόρια, τα οποία βάλαμε. Και πολλές φορές κάναμε οι ίδιοι διορθώσεις, ώστε να πετύχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Θέλουμε, σε σχέση με αυτό που είπε χθες ο κ. Μιχαλολιάκος, να σταματήσουν φαινόμενα που, θα σας πω, ότι πράγματι υπήρχαν πολλές φορές. Και εγώ θα πω ότι διαπερνούσαν τις κυβερνήσεις. Δεν υπάρχει αναμάρτητος γύρω απ' αυτά τα ζητήματα. Δεν υπάρχει περίοδος, η οποία να διεκδικεί συγχωροχάρτη, από τα παράθυρα τα οποία αυτός ο νόμος, ο μέχρι σήμερα ισχύον νόμος, έδινε. Και αν υπήρχαν φαινόμενα διαφθοράς ή υπήρχαν φαινόμενα μίζας ή υπήρχαν φαινόμενα συναλλαγής ή υπήρχαν άλλα φαινόμενα, όπως αυτά που επισημάντε χθες, είναι η ώρα να συμφωνήσουμε -και μας δίνει τη δυνατότητα να συμφωνήσουμε αυτό το σχέδιο νόμου- να βάλουμε ένα τέλος. 'Όχι πια να αναζητούμε μεταξύ μας ποιος έχει την πιο μεγάλη ευθύνη, ποιος έκανε πιο πολλά ρουσφέτια ή ποιος έβαλε πιο πολλούς ανάπτηρους-μάιμουδες, αλλά να συμφωνήσουμε επιτέλους μεταξύ μας. Και εδώ, έχουμε όλοι την ανάγκη να βάλουμε ένα τέλος σε αυτήν την ιστορία. Είναι ανάγκη, να φτιάξουμε ένα σύστημα, που να αντέχει πέρα από τις κυβερνήσεις, που να μην αλλάζει κάθε φορά που μια κυβέρνηση αλλάζει, αλλά που να έχει την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού, να είναι σταθερό και κάθε φορά να κρίνεται από τα αποτελέσματά του.

Αυτά ήθελα να πω και νομίζω ότι, κατά τη διάρκεια της συζήτησης, θα έχουμε την ευκαιρία να αναπτύξουμε και να κουβεντιάσουμε και πολλά άλλα ζητήματα. Και ίσως θετικές προτάσεις, οι οποίες ακούστηκαν ή θα ακουστούν -αναφέρθηκε σε κάποιες πριν ο κύριος Υπουργός- να γίνουν αποδεκτές.

Θέλω όμως να πω -και να κλείσω με αυτό- ότι έτσι πρέπει να το αντιληφθούμε, για να το καταλάβουμε αυτό το νομοσχέδιο. Δεκαεννιά μεγάλες αλλαγές γίνονται αυτήν τη στιγμή στην Ελλάδα σε σχέση με τα ζητήματα της απασχόλησης. Μέχρι τέλους του έτους, θα είμαστε σε θέση να δώσουμε προς το Κοινοβούλιο, αλλά και προς τον ελληνικό λαό, έναν πλήρη απολογισμό αυτών των αλλαγών. Είναι τα δεκαεννιά σημεία του εθνικού σχεδίου δράσης για την απασχόληση. Αυτό είναι ένα από αυτά. Και τα άλλα δεκαοκτώ πρέπει να δούμε, αν θέλουμε να καταλάβουμε, γιατί υπάρχει μια πολιτική με πνοή, με όραμα και προοπτική για την αντιμετώπιση του εφιάλτη της ανεργίας στην Ελλάδα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Βασίλειος Μιχαλολιάκος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να ξεκινήσω την ολιγόλεπτη παρέμβασή μου, υποβάλλοντας μια παράκληση προς όλους μας και προ παντός προς τους εκπροσώπους της Κυβερνήσεως. Να μη δημιουργήσουμε, με αφορμή αυτό το νομοσχέδιο, κλίμα ψευδαισθήσεων για επικείμενες προσλήψεις. Ο εφιάλτης της ανεργίας -όπως το ομολόγησε και ο κύριος Υφυπουργός Εργασίας- δεν έχει κτυπήσει απλώς την πόρτα της κάθε ελληνικής οικογένειας,

αλλά την έχει ανοίξει και έχει μπει μέσα.

Συζητούμε αυτό το νομοσχέδιο σε ένα κλίμα έκρηξης της ανεργίας, που αφορά κυρίως, σχεδόν καθολικά, τους νέους ανθρώπους που θέλουν και πρέπει να μπουν στην παραγωγική διαδικασία.

Εγώ αποδέχομαι τη πρόταση του κ. Πρωτόπαπα, να πάψουμε να παρελθοντολογούμε και να προσπαθήσουμε να οικοδομήσουμε ένα κράτος που θα υπηρετεί τον πολίτη και η εντιμότητά του δεν θα αμφισβητείται. Είναι θέμα μάχης όμως και είναι θέμα και ειλικρίνειας.

Αυτό το νομοσχέδιο, σε ό,τι αφορά την αντικειμενικοποίηση των κριτήριων, έρχεται πάρα πολύ αργά. Έρχεται, θα έλεγα, κατόπιν εορτής. Η λεηλάτηση έγινε.

Δώδεκα χρόνια από την ψήφισή του είναι πάρα πολλά, για να μην το έχουμε εντοπίσει. Και δεν έχω καμία αντίρρηση να συμπεριλάβω και την περιβόητη τριετία τη δική μας 1990–1993. Ούτε είναι θέμα, για να κάνουμε χρονική ποσόστωση ή αριθμητική ποσόστωση των ευθυνών.

Όμως οι ευθύνες της πολιτικής εξουσίας είναι δεδομένες και είναι μεγάλες.

Άρα, ομιλούμε σε ένα κλίμα που δεν επικεινται διορισμοί. Αντικειμενικοποιούμε –θα κάνω ορισμένες σ' αυτό– πολύ αργά, εκ των υστέρων.

Είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι υπάρχει εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση. Πράγματι υπάρχει ένα σχέδιο που υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση από καθήκον, το οποίο ούτε στον κοινωνικό διάλογο το συμπεριλάβατε ούτε στη Βουλή συζητήθηκε ούτε την άποψη των κομμάτων ζητήσατε ούτε εν πάσῃ περιπτώσει, έχει ενεργοποιηθεί σε μία κατεύθυνση, τα αποτελέσματα του οποίου τα βιώνουμε θετικά.

Μιλήσατε πολύ εύκολα για εκατό χιλιάδες ανθρώπους, οι οποίοι θα υποστούν τα ευεργετήματα. Δεν θέλω να κάνω μίζερη αντιπολίτευση. Γνωρίζετε τι αρνητικό παρελθόν έχουμε σ' αυτήν την κατεύθυνση ως χώρα και ασφαλώς και εσείς ως Κυβέρνηση, γνωρίζετε τι υπέστημεν γι' αυτήν την περιβόητη πιστοποίηση των ΚΕΚ. Δεν ξέρω πόσο θα πετύχετε. Εγώ να αναγνωρίσω ότι έχετε ως πολιτική ηγεσία, το Υπουργείο Εργασίας, την καλή πρόθεση να πετύχετε διαφάνεια στα κριτήρια της επιλογής και των ανθρώπων που θα υποστούν τη διαδικασία επαγγελματικής κατάρτισης και των ανθρώπων που θα κληθούν για να την προσφέρουν. Θα το συζητήσουμε, θα το δούμε, θα κριθείτε στην πράξη. Το πρόσφατο παρελθόν όμως, είναι ιδιαίτερα αρνητικό.

Πρέπει όμως να σας υπενθυμίσω, για να μη δημιουργούμε εδώ εντυπώσεις αισιόδοξης προοπτικής, ότι στην πατρίδα μας για όσους έχουν δεσχεί την πρόσθετη επαγγελματική κατάρτιση, πέραν της βασικής εκπαίδευτικής διαδικασίας, της σχολικής, έχουμε ημένη ποσοστό ανεργίας, έναντι αυτών που δεν έχουν δεσχεί την πρόσθετη επαγγελματική κατάρτιση. Αυτό λέει πολλά, τα λέει όλα. Και επειδή εγώ δεν αμφισβητώ την κοινή νοημοσύνη από κανένα μας, μένω εκεί.

Ελπίζω ότι στο μέλλον αυτοί που θα δέχονται την πρόσθετη επαγγελματική κατάρτιση, ασφαλώς θα έχουν καλύτερες προοπτικές, καλύτερες δυνατότητες διείσδυσης στην αγορά εργασίας.

Τώρα βεβαίως, δεν μπορώ να μην αναφερθώ και λίγο στο στόχο που λέτε ότι υπηρετεί το νομοσχέδιο, για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. 'Όταν έχετε ακόμη τις επιχειρήσεις υπό τον ασφυκτικό κλοιό, των δήθεν αντικειμενικών κριτήριων που τις οδηγούν τη μία κατόπιν της άλλης στο κλείσιμο, δεν μπορεί να μιλάτε για βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους επειδή τους απαλλάσσετε κατά κάποιο τρόπο από αναγκαστικές προσλήψεις κάποιων ατόμων ειδικών κατηγοριών.

Θα έλεγα ότι είναι ένα θέμα πάρα πολύ μεγάλο, το οποίο πρέπει να συζητήσουμε και εντός της Βουλής και εκτός της Βουλής. Δεν βλάπτει ο διάλογος και μάλιστα ο δημόσιος και εκτός Βουλής, για να δούμε επιτέλους ποιες είναι εκείνες οι κοινωνικές ομάδες που απαιτείται η στήριξη του κράτους. Ανεφέρθησαν αρκετές. Θα μπορούσα και εγώ να αναφέρω –και θα ήθελα να το κάνω– άλλη μία ειδική κατηγορία που

αφορά τα ορφανά παιδιά και από τους δύο γονείς, τα οποία δεν μπορούν από την παιδική τους ηλικία να διεκδικήσουν συνδικαλιστικές δραστηριότητες ή να ενταχθούν στο εμπόριο του πόνου της τηλεοπτικής εξουσίας. Ποια είναι η μέριμνα; Και θέλω, κύριε Υπουργέ, αυτό να το καταγράψετε με ιδιαίτερη ευαίσθηση, ότι πρόκειται για παιδιά που μένουν από μικρή ηλικία ορφανά και από τους δύο γονείς για φυσικούς λόγους και πόσο το κράτος απουσιάζει.

Θα έλεγα ακόμη ότι δεν είναι δυνατόν να επιχειρούμε κάθε φορά να εντάξουμε και άλλες κοινωνικές ομάδες, διευρύνοντας την έννοια της πολύτεκνης οικογένειας. Η πολύτεκνη οικογένεια έχει προσδιορισμό, ποια είναι. Εάν το εκρηκτικό δημογραφικό πρόβλημα που έχουμε και για το οποίο δεν κάνουμε τίποτα ή σχεδόν τίποτα, μας υποχρεώνει να το ξαναδούμε, να το ξαναδούμε. Να επαναπροσδιορίσουμε νομοθετικά τι είναι πολύτεκνη οικογένεια και όχι στη Διαρκή Επιτροπή με αφορμή άλλο νομοσχέδιο να υπάρχει άρθρο που να λέει ότι με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας και του Υπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα προσδιορισθεί το περιεχόμενο και η έννοια του πολυτέκνου.

Αυτά δεν νομίζω ότι μπορούν να προσφέρουν σε μία κατεύθυνση προσπάθειας για κοινωνία συνοχής και αλληλεγγύης. Αντίθετα κάνουν μία μίζερη αναδιανομή και ανακατανομή των λίγων θέσεων που μπορεί να προκύπτουν μεταξύ περισσότερων κοινωνικά ευάλωτων, ευαίσθητων, ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

'Άρα, για να είμαι και πιο συγκεκριμένος, θα ήθελα να επιστρέψω ο κύριος Υπουργός στην αρχική διατύπωση του προσδιορισμού της έννοιας "πολύτεκνη οικογένεια" και αυτό όχι με την έννοια ότι η άλλη κατηγορία που πήγε να προσθέσει δεν έχει κι αυτή την ευπάθεια της και την ανάγκη στήριξης του κράτους, αλλά δεν είναι δυνατόν την πολύτεκνη οικογένεια να τη βάζουμε πότε έτσι και πότε αλλιώς.

Σε ό,τι αφορά τη μοριοποίηση. Είπαμε στα άρθρα ότι θα είμαστε όσο μπορούμε χρήσιμοι στην κάποια βελτίωσή τους. Θα ήθελα ο κύριος Υπουργός να δει με περισσότερη κατάνοηση το πρόβλημα των μορίων σε σχέση με το ηλικιακό κριτήριο των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Θα ήθελα ακόμη να δει το όριο ηλικίας σε ό,τι αφορά τη δευτέρη ευκαιρία εργασίας. Κάποιος προσλαμβάνεται στα ηλικιακά όρια που βάζετε, για Χ λόγους χάνει τη δουλειά του και είναι πάνω από σαράντα πέντε ετών. Αυτόν, τον καταδικάζουμε στην πλήρη εδόντωση; Δηλαδή, το σαράντα πέντε να ισχύει ως ανώτατο όριο ηλικίας για την πρώτη ευκαιρία, για την πρώτη πρόσληψη, όχι για τη δεύτερη.

Βεβαίως όχι εκπροσωπώντας το φύλο μου, θα έλεγα ότι άκουσα με πολλή ευαίσθησία κι εγώ την κ. Κατσέλη. Οι μονογονείκες οικογένειες δεν είναι κατ' ανάγκη οικογένειες άγαμων μητέρων. Πολλές φορές και με την επιθετικότητα που έχει πάρει ο ανταγωνισμός των δύο φύλων, θύματα τέτοιων εξελίξεων είναι και άνδρες. Θα ήλεγα, κύριε Υπουργέ, ότι είναι ακρώς συντρητική η άποψή σας για αναγκαστική μονογονείκη οικογένεια. Το πώς θα εντοπίσουμε τη μονογονείκη οικογένεια είναι υπόθεση λειτουργίας του κράτους, των υπηρεσιών του και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όλων των φορέων και όλων των βαθμίδων της πολιτικής εξουσίας.

'Άρα, λοιπόν, για να κλείσω την παρέμβασή μου, επαναλαμβάνω ότι το χειρότερο που μπορούμε να κάνουμε, είναι να δημιουργήσουμε ψευδαισθήσεις επικειμένων προσλήψεων στον ιδιωτικό ή στο δημόσιο τομέα. Ζούμε μια εποχή που το κύριο χαρακτηριστικό της γνώρισμα είναι η ανεργία. Η ανεργία δεν αντιμετωπίζεται με εξορκισμούς, αλλά με οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική ευαισθησία. Βεβαίως είναι καθήκον μου να τονίσω για άλλη μία φορά, ότι είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη που απλώς παρακολουθεί τους μόνη ανεργους και δεν τους στηρίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Κωνσταντίνης με παρακάλεσε –ισχύει και για σας η παράκληση, κύριε Κόρακα– να παρεμβληθεί, διότι έχει μία σοβαρή δουλειά. Θα μιλήσει για πέντε λεπτά και στη συνέχεια θα σας δώσω το λόγο. Έχετε αντίρρηση;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε, δεν έχω αντίροή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Κωνσταντινίδη, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα μεταφερθώ λίγο στο κλίμα της Διαρκούς Επιτροπής, κύριε Υπουργέ. Δεν θα γίνετε πιο σοφός απ' αυτά που θα ακούσετε, αλλά ελπίζω να γίνει ο νόμος πιο πρακτικός, πιο αποτελεσματικός.

Αν ήθελε κανείς να ανατρέξει στις αδυναμίες του ν. 1648, θα έβρισκε πάρα πολλές, πέρα από το θετικό, κεντρικό πυρήνα του νόμου εκείνου που απηχούσε κοινωνική αντίληψη.

Όμως αν είχε ένα μεγάλο μειονέκτημα ο 1648 ήταν ότι πράγματι κάποια εποχή τον χαρακτήρισα, σαν νόμο όχι για ειδικές ανάγκες, αλλά νόμο με ειδικές ανάγκες, γιατί ήταν ανάπτυρος. Δεν μπόρεσε να περπατήσει σε όλην την ελληνική επικράτεια, δεν μπορούσε να ισχύσει σε νομούς όπου αντικειμενικές δυσκολίες και κριτήρια έθεταν τα άτομα αυτά εκτός ισχύος του νόμου, τόσο στον ιδιωτικό τομέα αφού υπάρχουν δεκάδες νομοί στην Ελλάδα που δεν έχουν επιχειρήσεις που να απασχολούν πεντήντα άτομα, ώστε είναι ανενεργή η διάταξη αυτή εξ αντικειμένου, πολύ περισσότερο μάλιστα στο δημόσιο τομέα, όταν προσλήψεις πάνω από είκοσι άτομα σε μικρούς νομούς δεν γίνονται ποτέ, οπότε δεν έχει δικαίωμα κανείς με ειδικές ανάγκες ή παιδί πολύτεκνης οικογένειας να προσδοκά αυτήν την κοινωνική αντίληψη της πολιτείας.

Συνηθίζουμε πολλές φορές να αντικειμενικούμε τα προβλήματα και αυτό είναι και ένα πολιτικό άλλοθι. Λέμε "προβληματικές περιοχές" και δεν μιλάμε για προβληματικές πολιτικές. Γιατί εκεί είναι το πρόβλημα και η ουσία. Βεβαίως δεν περιμένει κανείς μέσα απ' αυτό το νομοσχέδιο να λυθούν τα προβλήματα της ανεργίας και ειδικότερα κοινωνικών ομάδων, όπου η ευαισθησία όλων μας πλεονάζει. Αλλά το ελάχιστο που μπορεί να περιμένει είναι να τύχει εφαρμογής σε ολόκληρη την επικράτεια. Και είχα σημειώσει κατά τη συζήτηση στη Διαρκή Επιτροπή ότι κατά κάποιο τρόπο ελαχιστοποιείται το πρόβλημα εάν θεωρείται ως πεδίο εφαρμογής του η διοικητική Περιφέρεια και όχι ο νομός.

Δεν ξέρω, κύριε Υπουργέ, ίσως υπάρχουν κάποια προβλήματα, αλλά νομίζω πως πρέπει να ξεπεραστούν. Γιατί θα δημιουργήσουμε έναν ανάπτυρο εκ γενετής νόμο.

Επίσης θεωρώ θετική την άποψη και την πρόταση του συναδέλφου κ. Ιντζέ, για μεταβατική περίοδο τουλάχιστον, για μία τριετία έστω, να ενταχθούν στις περιπτώσεις του άρθρου 1 και οι πρόσφυγες από την πρώην Σοβιετική Ένωση. Είναι μια μεταβατική διάταξη. Νομίζω ότι δεν θα αποδυνάμωνε πολύ τις άλλες κατηγορίες δικαιούχων – προστατευομένων.

Συγκεκριμένες προτάσεις που πιστεύω και πρέπει να τις κάνετε δεκτές, κύριε Υπουργέ, είναι οι εξής: Επειδή μπαίνει ως κριτήριο η ηλικία, εάν δει κανείς πως δίνονται τα μόρια σε συνδυασμό με την ηλικία, τελικά η λογική εξουδετερώνεται από την αριθμητική. Δηλαδή δεν δίνετε ικανά μόρια στις μεγαλύτερες ηλικίες γιατί πρόθεσή σας είναι, φαντάζομαι, να ενισχύσετε τους ηλικιωμένους. Πρέπει να υπάρξει μια ανακατάταξη κλιμακωτή, προοδευτική αυξάνοντας τα όρια στις μεγαλύτερες ηλικίες. Δέστε το αυτό. Γιατί εάν κανείς ασχοληθεί με την αριθμητική των κριτηρίων θα καταλήξει στο ότι δεν υπάρχουν ουσιαστικά μόρια για τους ενήλικες. Αναφέρομαι στην παράγραφο 2 του άρθρου 4.

Στην παράγραφο 9 του ίδιου άρθρου αναφέρεστε στην οικονομική κατάσταση των κρινομένων. Νομίζω πως τα ποσά είναι πολύ χαμηλά. Πρέπει να αυξηθούν. Να βρούμε κάποιους αριθμούς, κάποια ποσά που να αντιστοιχούν στην πραγματικότητα. Αλίμονο εάν οι διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές αποτελούν κριτήριο για ένδεια και για πενία.

Κύριε Υπουργέ, θα επαναλάβω στο θέμα που έθεσα και στη Διαρκή Επιτροπή. Να επανεξεταστεί το πεδίο εφαρμογής του νόμου. Διαφορετικά δεν θα ισχύσει σε πάρα πολλούς νομούς της περιφέρειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Κοινοβουλευτικός

Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. κ. Κόρακας έχει το λόγο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, τις βασικές μας παραπτήσεις για την ενότητα αυτή τις έκανε η ειδική αγορήτρια του κόμματος μας. Θα υπογραμμίσουμε ορισμένα και θα συμπληρώσουμε ένα δύο ζητήματα.

'Ηθελα να πω ότι δεν κατανόησα την παρέμβαση του κ. Πρωτόπαπα. Μίλησε χθες ο κ. Παπαϊωάννου, μας είπε ότι είχε να μας πει. Και μας μίλησε σήμερα ο κ. Πρωτόπαπας για να μας πει τι δηλαδή; Τι μας είπε; Κατ' αρχήν ισχυρίστηκε και αυτός ότι η Κυβέρνηση έχει πολιτική απασχόλησης και πρόγραμμα δράσης. Δεν το βλέπουμε αυτό. Βλέπουμε απλώς σπασματικά μέτρα. Κυρίως όμως εκεί που έχετε πρόγραμμα δράσης – και αυτό το αναγνωρίζουμε – είναι στην εξυπηρέτηση του μεγάλου κεφαλαίου. Και δεν θα μιλαγα για τον κ. Παπαϊωάννου, γιατί ποτέ δεν υπήρξε συνδικαλιστής, αλλά όταν έρχεται και τα λέει αυτά ο κ. Πρωτόπαπας, ο οποίος υπήρξε και Πρόεδρος της ΓΣΕΕ, αυτό αποτελεί πρόκληση. Γιατί επαναλαμβάνω όλοι ζούμε τη σημερινή κατάσταση.

Μας μίλησε επίσης για τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δηλαδή εδώ έννετε πραγματικά πληγές, γιατί είναι γνωστό το όργιο που υπάρχει γύρω από αυτά τα προγράμματα. Πόσα από τα κονδύλια αυτά πάνε στις τοέπες των διαφόρων επιτηδείων, πόσα είναι προγράμματα μαϊμούδες, πόσοι είναι οι προγραμματόβιοι και μελετόβιοι στη χώρα μας, ενώ σχεδόν ποτέ δεν απευθύνονται αυτά τα κονδύλια σε εκείνους για τους οποίους υποτίθεται ότι δίνονται.

Αυτή είναι η πραγματικότητα που ζούμε σε ότι αφορά τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μερικά από αυτά μας είπε και ο κύριος Υπουργός. Ακούσαμε ότι αυτά δίνονται για τρία χρόνια και μετά ας πάνε να κόψουν το λαιμό τους.

Στο άρθρο για τις επιδοτήσεις βλέπουμε ότι όλες αυτές δίνονται στους εργοδότες με υπουργική απόφαση, χωρίς να αναφέρεται τίποτα συγκριμένο στο νομοσχέδιο. Τα λέω αυτά για να αποδείξω ότι στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σχοινί.

Επίσης έκανε την αυτοκριτική του όπως άκουσα για το ν. 1648/86 και είπε ότι όλες οι παρατάξεις έχουν το δικό τους μεριδίο στα παρατράγουδα που είχαμε αυτού του νόμου. Θα σας παρακαλούσαμε εμάς να μας βγάλετε απ' εξω. Εσείς κυβερνήσατε και η Νέα Δημοκρατία. Εμείς ίσα-ίσα και επιφυλάξεις διατυπώσαμε τότε παρά το ότι καλή τη πίστει το ψηφίσαμε και αντιπαλέψαμε αυτές τις Πρακτικές. Αλλά το μετανώσαμε, γιατί πραγματικά αναπτύχθηκε ένας τρομερός μηχανισμός ρουσφετιό με βάση αυτόν το νόμο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Συγκυβερνήσατε το 1989. Το έχεχνάτε αυτό;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Το 1989 το κρατήσατε και εσείς με την κυβέρνηση Ζολώτα. Το εκμεταλλευθήκατε όπως κάνετε συνήθως, καταδημαγωγήσατε, εξαπατήσατε και τους ψηφοφόρους σας και τον ελληνικό λαό με τα περί της "επάρατης δεξιάς" και μετά διαβάσαμε όλοι στα Πρακτικά της συνάντησης των αρχηγών των Κομμάτων, το "Κώστα μου-Ανδρέα μου". Μη με προκαλείτε λοιπόν. "Ο κλέφτης" Ανδρέας έγινε "ο Ανδρέας μου" και "ο προδότης" Μητσοτάκης έγινε "ο Κώστας μου". Αφήστε τα αυτά, είναι τόσο φτωχά, τόσο φθαρμένα, τα έχετε εκμεταλλευθεί τόσα που δεν έχουν πια ζουμι.

Εδώ μιλάμε για συγκεκριμένα πράγματα.

Έρχομαι στα άρθρα. Είπαμε για το άρθρο 1 συγκεκριμένα για το εδάφιο γ' της παραγράφου 1 εκεί που λέτε "έλαβαν μέρος στην Εθνική Αντίσταση κατά την έννοια του ν. 1285/82". Αυτός είναι ο νόμος που αφορά την Εθνική Αντίσταση. Ο ν. 1863/89 της "επάρατης" περιόδου της Κυβέρνησης Τζανετάκη, κατά τη γνώμη σας, που ψηφίστηκε ωστόσο ομόφωνα στη Βουλή – είναι ο νόμος για την άρση των συνεπειών του εμφυλίου πολέμου – έδινε ορισμένες δυνατότητες παρόμοιες με αυτές που είχαν οι αντιστασιακοί, και στους μαχητές του Δημοκρατικού Στρατού γιατί η άλλη πλευρά έχει ανταμειφθεί με το παραπάνω από το τέλος του εμφυλίου πολέμου μέχρι σήμερα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α'

Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Σήμερα γιατί δεν βάζετε και αυτούς; 'Όταν λέτε "προστατεύονται τα μέλη των αντάρτικων ομάδων που έλαβαν μέρος" εννοείτε μέχρι το 1944. Αυτοί που έλαβαν μέρος, τώρα είναι τουλάχιστον εβδομήντα χρονών. Δεν έχουν τα χρονικά όρια για να διοριστούν, ενώ τα παιδιά τους ή τα παιδιά των μαχητών του Δημοκρατικού Στρατού έχουν τη δυνατότητα. Προτείνουμε να συμπεριληφθεί σ' αυτό.

Επίσης, στη δεύτερη περίοδο του εδαφίου δ' λέτε "για τα πολεμικά γεγονότα της Κύπρου των ετών '64, '67 και '74". Η γνώμη μας είναι να εξαιρεθεί το 1967, γιατί το 1964 εντάξει, υπήρχαν πολεμικά γεγονότα. Το 1974 επίσης είχαμε πραγματικά πολεμικά γεγονότα και είναι σωστό. Το 1967 όμως δεν είχαμε πολεμικά γεγονότα. Ήταν κάτι δραστηριότητες που είχε αναπτύξει η ΕΛΔΗΚ εκεί πέρα στα πλαίσια των εθνικιστικών εκδηλώσεων και είχαν προκαλέσει -ήταν επί χούντας- την έντονη διαμαρτυρία του Μακάριου κλπ. Έχει ξανάλθει η διάταξη και τα έχουμε πει και αυτά.

Επίσης έρχομαι στο άρθρο 1 στην παραγράφο 3 στο εδάφιο α' στο τέλος που λέτε "εκτός από τους παραπληγικούς - τετραπληγικούς, ημιπληγικούς και τυφλούς κατά την έννοια των διατάξεων του ν.958/79 οι οποίοι αποκλείονται εφόσον λαμβάνουν το διπλάσιο της σύνταξής τους".

Να συμπεριληφθούν λοιπόν στο διπλάσιο της σύνταξης και όλοι οι χρονίως πάσχοντες και οι κωφοί. Όταν κάνει κάποιος μετάγγιση αίματος ή πάσχει από μεσογειακή αναιμία, πραγματικά είναι σε μια κατάσταση πάρα πολύ άσχημη και νομίζω ότι θα έπρεπε να υπάρξει αυτή η ευνοϊκότερη αντιμετώπιση και γι' αυτό.

Το άρθρο 2, στην παράγραφο 1, εκεί που λέει: "Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, ελληνικές ή ξένες, που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή και οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 8, εφόσον απασχολούν προσωπικό πάνω από πενήντα (50) άτομα...", εσείς προσθέτετε "καθώς και οι θυγατρικές των φορέων αυτών". Έτσι όμως αναφέρεσθε μόνο στους φορείς του δημόσιου τομέα.

Εμείς θα προτιμούσαμε να ξαναπάρετε τη διάταξη του νόμου 1648, όπου η αναφορά για τις θυγατρικές γίνεται σαφώς και για τον ιδιωτικό και για το δημόσιο τομέα. Δεν καταλαβαίνω, γιατί για μια μεγάλη ιδιωτική επιχείρηση δεν θα πρέπει να συνυπολογίσουμε και τις θυγατρικές; Θέλω δηλαδή να βρεθεί μια διατύπωση -και νομίζω ότι ο ν.1648 το καλύπτει αυτό- που να καλύπτει και τους δύο χώρους και τον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα.

Επίσης θα ζητούσαμε να φύγουν αυτές οι εξαιρέσεις για τους ισολογισμούς, για το "σύντομο χρονικό διάστημα" ή θα πρέπει να μας διευκρινίσετε μέσα στο νόμο τι εννοούμε όταν λέμε, "με σύντομο χρονικό διάστημα". Επίσης να φύγει αυτή η παράγραφος 4, που αναφέρεται στον αρμόδιο περιφερειακό διεύθυντή του ΟΑΕΔ. Είναι κυβερνητικός παράγοντας και καταλαβαίνετε τι σημαίνει αυτό.

Μετά λέτε παρακάτω ότι τους απολύει όλους κλπ. Εδώ αυτή η παράγραφος 4 χωράει πάρα πολύ ρουσφέτι. Δηλαδή δίνετε ουσιαστικά τη δυνατότητα στον υπάλληλο μιας κυβέρνησης, που υπηρετεί με τον τρόπο που υπηρετεί το κεφάλαιο στη χώρα μας, να αποφασίζει εξαιρέσεις από το νόμο αυτό που ρίχνετε για στάχτη στα μάτια του κόσμου και να ευνοεί όλους αυτούς που θα συμβαδίζουν με τη δική σας πολιτική, τα δικά σας συμφέροντα.

Επίσης υπάρχει το θέμα της ηλικίας. Εμείς επιμένουμε να ξαναβάλουμε τα όρια του ν.1648 σε ό,τι αφορά τον ιδιωτικό τομέα, δηλαδή από δεκαπέντε χρονών μέχρι εξήντα πέντε για τον ιδιωτικό τομέα και για το δημόσιο τομέα από είκοσι ενός ετών μέχρι πενήντα πέντε ετών.

'Οσον αφορά το άρθρο 3, θα θέλαμε να μας πείτε στην παράγραφο 1, εκεί που αναφέρεσθε στη σειρά προτεραιότητος, με ποια κριτήρια θα καθορίζεται αυτή η σειρά προτεραιότητος, δηλαδή χωρίς διαγωνισμό θα γίνεται η επιλογή με σειρά προτεραιότητας και συνθέσεις που αντιστοιχούν στο 5%.

Επίσης εκεί όσον αφορά το 5%, να προστεθεί στο τέλος

η λέξη "συνολικά". Τα είπε η κ. Μπόσκου.

'Οσον αφορά την παράγραφο 8, πιστεύω ότι πρέπει να φύγει αυτή η παράγραφος. Πριν από λίγο μίλησα με τον κ. Αποσκίτη, το Γενικό Γραμματέα Πρόνοιας. 'Οπως ξέρετε, είναι ανάπτυρος και νομίζω ότι εκτελεί θαυμάσια τα καθήκοντά του, κύριε Πρόεδρε. Δεν καταλαβαίνω γιατί ένας πτυχιούχος ΑΕΙ και με διδακτορικά κλπ., δεν μπορεί να είναι μέλος του ειδικού επιστημονικού προσωπικού.

Μια κουβέντα μόνο για τα μόρια. Είναι πάρα πολύ λίγα τα μόρια που δίνονται για τα επιστημονικά προσόντα.

'Οταν έχεις κάνει διδακτορικό κύριε Πρόεδρε, πάροντες εκατόν δέκα μόρια και αν η υγειονομική επιτροπή σου δώσει δέκα ποσοστιαίες μονάδες ανικανότητας παραπάνω, πάρνεις επίσης εκατό μόρια. Το καταλάβατε;

Δηλαδή σου δίνει μία υγειονομική επιτροπή ένα διδακτορικό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Είναι αδικίες.

Επίσης για τα οικονομικά κριτήρια είναι πάρα πολύ λίγα τα μόρια και χρειάζεται να αυξηθούν. Θα μπορούσαμε να κάνουμε προτάσεις, αλλά δεν με πάρνει ο χρόνος.

Επίσης για τις οικογένειες που έχουν πάνω από τέσσερα παιδιά δίνετε τετρακόσια μόρια, δηλαδή εκατό για το κάθε παιδί και μετά για το πέμπτο δίνετε μόνο πενήντα παραπάνω για το καθένα. 'Επρεπε να είναι πολύ περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Στη δευτερολογία σας τα υπόλοιπα, κύριε Κόρακα.

Σας παρακαλώ κάντε μου τη χάρη!

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Επίσης για τις άγαμες μητέρες θέλω να πω, πρέπει να συμπεριληφθούν στα προστατεύομενα άτομα. 'Ασκησε απώλεια το δικαίωμα η άγαμη γυναίκα να αποκτήσει παιδί χωρίς να παντρευτεί, πέρα από τα ατυχήματα που έχουμε γάμους κλπ. Και αυτό είναι ένα δικαίωμα κατοχυρωμένο που πρέπει να το αναγνωρίσει η κοινωνία και να αναγνωρίσει και την ειδική κατάσταση στην οποία βρίσκεται αφού είναι μόνη της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, καίτοι η Νέα Δημοκρατία διαφώνησε και επί της αρχής του σχεδίου νόμου, κατά τη συζήτηση των άρθρων θέλει πραγματικά να συμβάλλει για τη βελτίωση ορισμένων ρυθμίσεων. Δεδομένου ότι υπάρχει πλειοψηφία και το νομοσχέδιο, δυστυχώς, θα ψηφιστεί, τουλάχιστον ας ψηφιστεί με έναν τρόπο που θα επιφέρει το λιγότερο δυνατό κακό.

Τέσσερις παρατηρήσεις, κύριε Υπουργέ, έχω να σας κάνω:

Πρώτα-πρώτα μια νομοτεχνική παρατήρηση. Ο τρόπος που έχετε διατυπώσει την έκταση εφαρμογής θα σας δημιουργήσει πολλά προβλήματα. 'Έχετε απαριθμήσει τα νομικά πρόσωπα σε ό,τι αφορά το δημόσιο τομέα με έναν τρόπο ο οποίος έτσι όπως είναι, αφήνει κενά. 'Έχω την εντύπωση και δείτε το -είναι πολύ απλό- ότι αν περιλάβετε όλα τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα όπως οριθετείτε με το άρθρο 1 παράγραφος 6 του 1256/82, σας καλύπτει. Αυτά εννοείτε. Αν το βάλετε έτσι και προσδιορίσμενα είναι με τα χρόνια και η νομολογία τα έχει προσδιορίσει! Ενώ με τη φρασεολογία την οποία χρησιμοποιείτε, εισάγετε καινά δαιμόνια τα οποία δεν είναι πάντοτε ευδιάκριτα. Το τι είναι δημόσια επιχείρηση κάπως πάει και έρχεται. Τι είναι δημόσιος οργανισμός σας δημιουργεί πρόβλημα. Εάν μιλάγατε για τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριθετείται ή οριοθετήθηκε από το άρθρο 1 παράγραφος 6 του 1256/82, θα ήσαστε πάρα πολύ καλύτερα προστατευμένος σε ό,τι αφορά την έκταση εφαρμογής. Δείτε το στην πορεία των πραγμάτων και τα ξαναλέμε.

Θα επιμένω σε ένα δεύτερο σημείο. Θα το πούμε αύριο, αλλά επειδή τίθεται και εδώ το ζήτημα αφού μιλάμε για σύμφωνη γνώμη της επιτροπής, επιτρέψτε μου να πω τα εξής: Δεν έχετε κανένα λόγο, τη στιγμή κατά την οποία τη διαδικασία των μορίων τη χρησιμοποιεί και το ΑΣΕΠ για τα θέματα του

δημόσιου τομέα, τη στιγμή που εδώ σε αυτήν τη Βουλή μαζί με τον κ. Παπαδόπουλο συμφωνήσαμε και όλα τα κόμματα δεχθήκαμε να επεκταθεί η εφαρμογή του 2190 σε όλο το δημόσιο τομέα, δεν έχετε κανένα λόγο την εποπτεία, το ξανατονίζω της μοριοποίησης σε ό,τι αφορά την πρόσληψη στο δημόσιο τομέα να μην την έχει το ΑΣΕΠ, όπως την έχει για τόσα άλλα πράγματα. Γιατί να φτιάχνετε επιτροπές αυτού του είδους και να τις παραφορτώνετε, σας το ξαναλέω, όταν έχετε μια επιτροπή έτοιμη, που τη δουλειά αυτή την κάνει καλά; Όπου υπάρχει διαδικασία μορίων και στον 2190 την εποπτεία την έχει το ΑΣΕΠ. Είναι απλούστατο και αυτό το πράγμα θα σας διευκολύνε.

Εγώ θα ήθελα στο σημείο αυτό να πω ότι υπάρχει ένας έντονος προβληματισμός σε ό,τι αφορά το θέμα των άγαμων μητέρων. Η άγαμη μητέρα έχει μια ιδιαιτερότητα. Και μη φαντασθείτε ότι τίθεται θέμα συνταγματικότητας, αν βάλουμε και την άγαμη μητέρα, με βάση την αρχή της ισότητας. Δεν υπάρχει συνταγματικό πρόβλημα, γιατί το Σύνταγμα προστατεύει τη μητρότητα και η έννοια της μητρότητας δικαιολογεί τέτοια απόκλιση.

Ορθά είπατε ότι πρέπει να μπει και ένας φραγμός, γιατί μπορούσε να καταντήσει αυτό το πράγμα "βιομηχανία". Αυτό είναι σαφές και αντιλαμβάνομαι αυτό που λέτε.

Έχω την εντύπωση ότι είναι πολύ απλό να βρεθεί η εξής διαδικασία: Εάν έχουμε άγαμη μητέρα –και με ένα παιδί ακόμα– που δεν είναι εκείνη η οποία επέλεξε την οδό της αγαμίας, που δεν είναι εκείνη η οποία επέλεξε την οδό του να μην κάνει οικογένεια, αλλά αυτό έτυχε στη διαδρομή...

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Πώς θα το αποδείξει;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό είναι, κύριε Υπουργέ. Θα σας έλεγα το εξής: Είναι πολύ απλό. Μπορεί να αποδειχθεί η πρόθεσή της του αν επιλέγει ή όχι την αγαμία, μέσα από τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας ενός δικαιοδοτικού οργάνου.

Παροκείτε την Ιερουσαλήμ των νομικών και ξέρετε ότι στα πολιτικά δικαστήρια υπάρχει η λεγόμενη εκούσια δικαιοδοσία. Εκεί θα μπορούσε κάλλιστα να ανατεθεί σε δικαστήριο, όχι με τη μορφή της διαφοράς, αλλά να ανατεθεί σε ίδιο δικαστικό όργανο.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Με την κατάθεση ενός μάρτυρα;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι μόνο. Δεν είναι μόνο αυτό. Έχει τη δυνατότητα στην εκούσια δικαιοδοσία να διατάξει ακόμα και πραγματογνωμοσύνη ή να διατάξει αποδεικτικά μέσα τα οποία θα του το επέτρεπαν. Να βάλουμε εμεις παραδείγματος χάρη ότι θα έπρεπε να υπάρχουν δύο μάρτυρες, αλλά να μπορεί το δικαστήριο να διατάξει περαιτέρω αποδείξεις.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Εντείνεται ο κοινωνικός διασυρμός ενός τέτοιου ανθρώπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ μη διακόπτετε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Κουρουμπλή, θα με συγχωρέστε πολύ. Δεν μπορώ να φανταστώ ότι η παρέμβαση ενός δικαστηρίου στο πλαίσιο της εκούσιας δικαιοδοσίας –όταν μάλιστα τους έχουμε αναθέσει αρμοδιότητες μειζονος σημασίας όπως είναι τα θέματα της υιοθεσίας– θα αποτελούσε κοινωνικό διασυρμό. Προς Θεού! Δεν μπορώ να φανταστώ ότι η προσφυγή στη δικαιοσύνη, χωρίς την έννοια της διαφοράς, στο πλαίσιο της εκούσιας δικαιοδοσίας, συνιστά διασυρμό όταν προσπαθούμε να βοηθήσουμε εδώ την άγαμη μητέρα.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε συνάδελφε...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πώς είπατε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ μη γίνεται διάλογος. Είναι εις βάρος του χρόνου σας, αφού δέχεσθε τη διακοπή. Παρακαλώ συνεχίστε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κοινοβούλιο είναι, ο διάλογος είναι χρήσιμος κύριε Πρόεδρε.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι το κεντρικό ζήτημα, θέλω να πω ότι αν υπάρχει τροπολογία, να μου την καταθέσετε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, με συγχωρείτε πάρα πολύ. Σας είπα και πάλι ότι τροπολογία δεν υπάρχει. Το Υπουργείο όμως ως την ψήφιση, η οποία ψήφιση των άρθρων αυτών όπως ξέρετε μπορεί να αναβληθεί ακόμα και για αύριο, μπορούσε κάλλιστα να το φέρει με την εξής απλή διατύπωση: "Ο άγαμος γονέας τριών ανήλικων τέκνων, η άγαμη μητέρα εφόσον η επιλογή της αγαμίας αποδεικνύεται με απόφαση δικαστηρίου στο πλαίσιο της εκούσιας δικαιοδοσίας ... κλπ". Βάλτε και μία εξουσιοδότηση για εφαρμογή με υπουργική απόφαση. Δηλαδή οι λεπτομέρειες της εφαρμογής θα καθοριστούν με υπουργική απόφαση. Δεν έχουμε κανένα σημαντικό πρόβλημα, είναι πολύ απλό.

Μία τελευταία παρατήρηση. Εγώ πιστεύω ότι πρέπει πάλι εκ παραδομής να είχε γίνει το ζήτημα αυτό. Δεν μπορεί να έχει μέχρι τα τέσσερα παιδιά, στην περίπτωση της μοριοποίησης, εκατό μόρια για κάθε παιδί και όταν αποφασίζει μία οικογένεια να κάνει πέμπτο παιδί, που είναι το σπανιότερο, να έχει πενήντα μόρια. Εκεί θα έπρεπε να πείτε ότι για το πέμπτο παιδί και άνω έχει εκατόν πενήντα ή και διακόσια μόρια. Σε αυτόν τον τόπο ψάχνουμε να βρούμε οικογένειες οι οποίες έχουν πολλά παιδιά. Δηλαδή αυτό είναι αντικίνητρο γι' αυτόν που επιχειρεί να κάνει ένα παιδί παραπάνω μετά τα τέσσερα. Δεν χάνετε τίποτα. Είναι ελάχιστες οι οικογένειες που έχουν πολλά παιδιά. Νομίζω ότι μπορείτε να το βάλετε. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Παναγιώτοπουλος έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι ο νόμος 1648/86 που θεσπίστηκε για να λύσει τα προβλήματα των ατόμων των ευπαθών αυτών κοινωνικών ομάδων που εντάσσονται σε ειδικές κατηγορίες, δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες. Δυστυχώς όμως ούτε και με το παρόν νομοσχέδιο δεν βλέπουμε να βελτιώνεται και να ανταποκρίνεται στις πραγματικές σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις των ατόμων αυτών των ειδικών κατηγοριών.

Παρά τις μεγαλοστομίες της Κυβέρνησης για έμπρακτη εκδήλωση υψηλής κοινωνικής ευαισθησίας, πέραν της μοριοποίησης των κριτηρίων πρόσληψης, που πιστεύω ότι είναι ένα βήμα προς τα μπροστά, δεν βλέπουμε τίποτα το καλύτερο και δεν αποτελεί καινοτομία, όπως θέλει να το παρουσιάσει η Κυβέρνηση, για να δείξει προς τα έξω ένα άλλο κοινωνικό πρόσωπο για τα άτομα αυτών των ειδικών κατηγοριών, εν όψει μάλιστα των προσεχών Νομαρχιακών και Δημοτικών εκλογών.

Δεν είναι ένα νομοσχέδιο που να αντιμετωπίζει συνολικά το πρόβλημα του κοινωνικού αποκλεισμού και της ανεργίας των ατόμων των κατηγοριών αυτών.

Δεν μεριμνά για την άρση της απομόνωσης, της περιθωριοποίησης και δεν διαφαίνεται προοπτική για επαγγελματική κατάρτιση και κοινωνική ένταξη. Ένα τέτοιο νομοσχέδιο τόσο σοβαρό, που αφορά τόσες κοινωνικές ομάδες που έχουν ανάγκη από την προστασία της πολιτείας, δεν έπρεπε να έρθει για συζήτηση στο Τμήμα, αλλά στην Ολομέλεια, για να ακουσθούν περισσότερες φωνές και απόψεις και να βγουν σωστότερα συμπεράσματα που θα βοηθούσαν τις κοινωνικές αυτές ομάδες.

Ειδικότερα για τους πολυτέκνους έπρεπε να υπάρχει ένας ειδικός νόμος με ειδικά κίνητρα για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε το μεγάλο δημογραφικό πρόβλημα της χώρας μας που ολοένα και αυξάνεται.

Αν αναφερθώ στο Νομό Ευρυτανίας που έχω την τιμή να εκπροσωπώ, τα άτομα των ειδικών αυτών κατηγοριών και ευπαθών ομάδων δεν έχουν καμία τύχη, γιατί ούτε μέριμνα για επαγγελματική κατάρτιση υπάρχει ούτε για απασχόληση κυρίως στον ιδιωτικό τομέα, γιατί οι μοναδικές δύο μικρές βιομηχανικές επιχειρήσεις που υπήρχαν και απασχολούσαν

τριακόσια περίπου άτομα έκλεισαν μέσα σε ένα χρόνο. Πέραν αυτών δεν υπάρχει καμία άλλη επιχείρηση και η ανεργία ξεπερνάει το 70% του ενεργού πληθυσμού.

Πιστεύω ότι τέτοιες περιπτώσεις, εάν όχι σε αυτό το βαθμό, θα υπάρχουν -και ασφαλώς υπάρχουν- και σε άλλες περιοχές της χώρας. Ποιος είναι, λοιπόν, ο σχεδιασμός και ο προγραμματισμός για τις περιοχές αυτές, γιατί μέσα από το παρόν νομοσχέδιο δεν διαφαίνεται κάτι τέτοιο.

Τώρα θα κάνω ορισμένες επισημάνσεις για τα άρθρα.

Στο άρθρο 1 ως πολύτεκνη οικογένεια θεωρείται η οικογένεια που έχει τουλάχιστον τέσσερα ζώντα (τονίζω το "ζώντα") τέκνα. Καταργείται με το νόμο αυτό η διάταξη του νόμου του 1979, που προέβλεπε ισόβια πολυτεκνική ιδιότητα για οικογένειες που είχαν τη συγκεκριμένη εκείνη χρονολογία τέσσερα άτομα, που ήταν όλα -αν ενθυμούμαι καλώς- ηλικίας κάτω των είκοσι πέντε ετών. Σε αυτό θα ήθελα μία απάντηση.

Δεύτερον, για τις άγαμες μητέρες αναφέρθησαν πολλοί συνάδελφοι και τελευταία έκανε και σχετική πρόταση ο κ. Παυλόπουλος.

Τρίτον, να τροποποιηθεί η παράγραφος 2 του ιδίου άρθρου 1, ούτως ώστε να παρέχεται η δυνατότητα να προστατεύονται δύο άτομα πολυτέκνων οικογενειών που έχουν από εννέα τέκνα και άνω. Την πρόταση αυτή την είχα κάνει στην Επιτροπή, αλλά δεν βλέπω να έχει συμπεριληφθεί πουθενά.

Στο άρθρο 2 οι επιχειρήσεις και φορείς του δημοσίου που απασχολούν μέχρι πενήντα άτομα δεν πρόκειται να αυξήσουν το προσωπικό τους άνω των πενήντα ατόμων, γιατί κάθε άτομο πέραν των πενήντα ατόμων και μέχρι τα πενήντα τέσσερα θα είναι όλα άτομα των ειδικών αυτών κατηγοριών, εκτός εάν η επιχείρηση μπορεί να αυξήσει σημαντικά το προσωπικό της. Τούτο γιατί το ποσοστό του 8% γίνεται επί του συνόλου και καλώς γίνεται του προσωπικού της επιχείρησης.

Εδώ θα πρότεινα να υποχρεούνται και οι επιχειρήσεις που έχουν προσωπικό κάτω των πενήντα ατόμων να προσλαμβάνουν προστατευόμενα άτομα, αλλά μόνο από την κατηγορία των πολυτέκνων, γιατί στην προκειμένη περίπτωση οι επιχειρήσεις και οι φορείς του δημοσίου όχι μόνο δεν θα επιβαρύνονται με άτομα ειδικών αναγκών, αλλά το αντίθετο: Αυτά τα πολύτεκνα άτομα κατά κανόνα θα προσφέρουν καλύτερες υπηρεσίες γιατί έχουν οικονομική ανάγκη.

Στην παράγραφο 7 του ιδίου άρθρου υπάρχει ανώτατο όριο ηλικίας που είναι το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος. Το όριο αυτό πρέπει να μην ισχύει για επανατοποθέτηση ή επαναπρόσληψη, να ισχύει μόνο για την αρχική του πρόσληψη.

Στο άρθρο 3 οι προσλήψεις να γίνονται κατά περιφέρεια και όχι κατά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, γιατί στους μικρούς νομούς ποτέ δεν θα δημιουργούνται τέτοιες θέσεις. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κουρουμπλής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχει γίνει πάρα πολύ κουβέντα σ' ότι αφορά τη διάταξη που αφορά τη μονογονική οικογένεια. Ακούστηκαν πάρα πολλές απόψεις. Κύριε Υπουργέ, θέσατε ένα ερώτημα, πώς θα διακρίνουμε αν ήταν προσωπική επιλογή της συγκεκριμένης γυναίκας ή ήταν μία κατάσταση η οποία προέκυψε κάτω από κάποιες δύσκολες συνθήκες. Δεν νομίζω ότι το πρόβλημα είναι εκεί, κύριε Υπουργέ. Πρέπει να το αντιμετωπίσουμε, διότι μία γυναίκα που έχει ως επιλογή της να κάνει ένα παιδί χωρίς να παντρευτεί πιστεύω ότι θα είναι σε μία τέτοια κατάσταση και οικονομική που δεν θα έχει πρόβλημα εργασίας. Το πρόβλημα το αντιμετωπίζουν πάρα πολλές γυναίκες που κάτω από δύσκολες συνθήκες έφεραν ένα παιδί στον κόσμο και είχαν το θάρρος να συγκρουούνται με τη νοοτροπία, και τον κοινωνικό έλεγχο. Και μάλιστα όταν μιλάμε συνεχώς για έντονο δημογραφικό πρόβλημα.

Εάν ακολουθήσουμε τη διαδικασία και την πρόταση που έθεσε υπόψη μας ο κ. Παυλόπουλος που μπορεί να έχει από τη νομική πλευρά μια σωστή βάση βλέπουμε μία παράμετρο που έχει να κάνει με τον κοινωνικό διασυρμό αυτής της

γυναίκας. Να σας πω ότι είναι απλό παράδειγμα. Πήγα ως Γενικός Γραμματέας στο Βόλο και μου έγινε το παράπονο ότι τις καλούσε η υπηρεσία των ΕΛΤΑ να πληρώνονται κάθε πρώτη Τρίτη του μήνα στις 9 η ώρα. Και μαζευόντουσαν όλες οι κοπέλες για να πληρωθούν και καταλαβαίνετε τι γινόταν και τι σχόλια γινόντουσαν. Μία κοπέλα τέτοια που την απορρίπτει η ίδια της η οικογένεια, την απορρίπτει η ίδια η κοινωνία ακόμη -είναι μια πραγματικότητα- είναι δυνατόν να τη βάλουμε και σ' αυτήν τη δοκιμασία;

Νομίζω, λοιπόν, ότι με γενναιότητα θα πρέπει να βάλετε και τις περιπτώσεις αυτές με το ένα παιδί αλιώς ουσιαστικά με τρία παιδιά αμφιβάλλω αν υπάρχει περίπτωση που μπορεί να αντιμετωπισθεί και να προστατευτεί.

Σ' ότι αφορά την πρόταση που ειπώθηκε από άλλους συναδέλφους, τους κυρίους Κωνσταντινίδη και Ιντζέ για τους πρόσφυγες τους προερχόμενους από την πρώην Σοβιετική Ένωση: Κύριε Υπουργέ, όλοι ομολογούμε μηδενός εξαιρουμένου ότι υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα στις παραμεθόριες περιοχές της χώρας. Ας πάρουμε, λοιπόν, μία γενναία απόφαση και να συμπεριλάβουμε στο άρθρο 1, ένα σημαντικό ποσοστό, όχι 1% αλλά ένα 5% τουλάχιστον από αυτούς τους ανθρώπους με υποχρεωτική παραμονή τους στα νησιά του Αιγαίου, στη Θράκη σε αυτές τουλάχιστον τις περιοχές για δεκαπέντε χρόνια. Μόνο τότε θα έχουμε πάρει ένα μέτρο γενναίο που πραγματικά θα υπηρετεί και εθνικούς σκοπούς. Και ξέρετε πολύ καλά ότι αυτούς τους ανθρώπους δεν τους έστειλε τυχαία ο Βενιζέλος στη Μακεδονία. Δεν ήταν τυχαίο ότι με ότι συνέβη από το Στάλιν αυτοί οι ανθρωποί δεν έχασαν ποτέ ότι είναι Έλληνες!

Νομίζω, λοιπόν, ότι πρέπει να υπάρξει μία τέτοια συμπεριφορά γιατί δεν έχασαν ποτέ την εθνική τους συνείδηση όσες εξορίες και αν έχουν υποστεί και από τους Τούρκους και από τις μετέπειτα μετακινήσεις από τον Καύκασο στην Τασκένδη κλπ.

Σε ότι αφορά το άρθρο 2 για τις πολύτεκνες οικογένειες: Κύριε Υπουργέ, προσωπικά εκτιμώ ότι πρέπει να δώσουμε στην πολύτεκνη οικογένεια με εξηπλωμένη παραμονή την επιλογή της νόμου. Μόνο έτσι πραγματικά θα αποδείξουμε ότι τους στηρίζουμε γιατί κανένας μας εδώ μέσα δεν γνωρίζει τι σημαίνει να έχεις οκτώ, εννιά, δέκα και έντεκα παιδιά. Τι σημαίνει μια προστασία δηλαδή ενός παιδιού στα δώδεκα παιδιά;

Θα πρέπει να δοθεί τουλάχιστον και δεύτερη προστασία από το έκτο παιδί και άνω και παράλληλα να αυξηθούν τα μόρια. Γιατί δηλαδή εκατό στα τέσσερα παιδιά και να έχω εγώ οκτώ παιδιά και να πάρω πενήντα μόρια στο κάθε παιδί; Ένα άλλο στοιχείο που έχει να κάνει με τις διατάξεις του νόμου 1943 και 2190 στο άρθρο 66 στον πρώτο νόμο και στον δεύτερο στο άρθρο 28 όπου για τον άλφα ή βήτα λόγο έγινε αυτή η περιφήμη ιστορία των ανάπτων "μαιϊμούδων".

Θα πρέπει, κύριε Υπουργέ, επιτέλους να αποδείξει το Υπουργείο για άλλη μια φορά την κοινωνική του ευαισθησία και την κοινωνική δικαιοσύνη και να μη συμπεριληφθούν στα ποσοστά των προσλήψεων, τουλάχιστον οι περιπτώσεις αυτές. Άλλως ουσιαστικά φτιάχνουμε το νόμο, αλλά οι δυνατότητες πρόσληψεις θα είναι πάρα πολύ λίγες, διότι με αυτούς τους δύο νόμους πάρα πολλοί ανθρωποί τακτοποιήθηκαν. Καλώς τακτοποιήθηκαν για τον άλφα ή βήτα λόγο, αλλά τουλάχιστον να μην καλύπτει το ποσοστό του νόμου αυτού.

Στο άρθρο 3, σε κάθε νομό, θα λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των προσλήψεων και όχι κατά κλάδο, διότι δεν πρόκειται να δοθεί κανένα ποσοστό, προκειμένου να προσληφθούν άτομα με ειδικές ανάγκες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Παπαφίλιππου έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Κύριε Υπουργέ, θα επανέλθω με την παρατήρηση που έκανα σχετικά με τα προστατευόμενα πρόσωπα, που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Εάν διαφοροποιείται ο νόμος 1648, όσον αφορά τα προστατευόμενα πρόσωπα και βγαίνουν εκτός προστασίας

όλοι αυτοί, οι οποίοι πολέμησαν, αγωνίστηκαν για την ελευθερία και για την προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας μας.

Χθες μας είπε ο κ. Ιωαννίδης ότι είναι θέμα ηθικής τάξεως για τους ανθρώπους της Εθνικής Αντίστασης. Εγώ όμως θέλω να προσθέσω ότι δεν αποτελεί δίκαιο ούτε είναι θέμα ηθικής τάξεως να βγάλουμε έξω τους ανθρώπους, οι οποίοι πολέμησαν στο Αλβανικό Έπος. Υπάρχουν πολλοί και ανέφερα χθες ότι την περασμένη Παρασκευή με επισκέφθηκε στο γραφείο μου μια επιτροπή.

Τι γίνεται μ' αυτούς τους ανθρώπους, κύριε Υπουργέ; Τους έχουμε εγκαταλείψει τελείως. Πάιρουν στα χωριά μόνο μια σύνταξη του ΟΓΑ, που ξέρουμε ποιο είναι το μέγεθός της και από εκεί και πέρα δεν μπορούν να επιβιώσουν. Από την άλλη μεριά λέμε γι' αυτούς της Εθνικής Αντίστασης "Θα πάρετε πρόσθετη σύνταξη, εκτός απ' αυτήν του ΟΓΑ και θα προστατεύσουμε και τα παιδιά σας". Αυτό αναφέρεται στο νομοσχέδιο.

Και διερωτώμα: Δεν αποτελεί αδικία αυτό το πράγμα για τους ανθρώπους, οι οποίοι προέταξαν τα στήθη τους και με τέτοιες δύσκολες συνθήκες υπερασπίστηκαν την πατρίδα στην Πίνδο, στο Αλβανικό Έπος; Γιατί τους βγάζετε απέξω, κύριε Υπουργέ, αυτούς; Είναι ένα θέμα.

Βεβαίως αναφέρομαι στον κ. Ιωαννίδη, τον οποίο εκτιμώ ιδιαίτερα, λέγοντάς του ότι δεν αποτελεί θέμα ηθικής τάξεως μόνο γι' αυτούς της Εθνικής Αντίστασης, αλλά είναι θέμα ηθικής τάξεως και απονομής δικαίου να συμπεριλάβουμε και να μη διώξουμε αυτούς, οι οποίοι προστατεύονταν με το ν.1648.

Επίσης θα πω ότι πρέπει να προστατεύουμε και τα τέκνα αυτών των ανθρώπων, που πολέμησαν και προστατίστηκαν την πατρίδα μας και γενικότερα όλους αυτούς, οι οποίοι πολέμησαν κατά καιρούς, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του ν.1648, που κατ' εμέ πρέπει να παραμείνει ως έχει και να μην τους βγάλουν εκτός. Αυτό αποτελεί την πρώτη μου παρατήρηση.

Μια δεύτερη παρατήρηση, κύριε Υπουργέ, είναι αυτό που είπαμε για τους ανθρώπους, οι οποίοι περιμένουν χρόνια -είπατε ότι επί δώδεκα χρόνια εφαρμόζεται ο ν.1648- και έχουν υποβάλει τις αιτήσεις τους, όμως δεν δικαιώθηκαν. Αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι είναι στο τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ήλικιάς τους ή πλησίον αυτού, παίρνουν πολύ λιγότερα μόρια από τους νεότερους, ηλικίας είκοσι έως είκοσι πέντε ετών, όπως αναφέρεται.

Κατά την άποψη τη δική μας, αυτό είναι άδικο. Πρέπει να το διορθώσετε και να δώσετε περισσότερα μόρια σ' αυτούς που πληριάζουν το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ήλικιάς τους, διότι αλλιώς τους παραπέμπουμε στο περιθώριο και νομίζω ότι δεν είναι δίκαιο και σωστό, μια που περιμέναν τόσα χρόνια.

Θα πω και κάτι άλλο τώρα, κύριε Υπουργέ, το οποίο σας είναι γνωστό και το επεστήμανα και στη Διαρκή Επιτροπή. Ξέρετε ότι σε ορισμενές περιοχές όπως είναι ο Νομός Κοζάνης υπάρχει μια πολύ μεγάλη προσφορά για το πανελλήνιο, προσφορά που έχει σχέση με τον υπόγειο πλούτο της περιοχής και με όλες τις συνέπειες για την εκμετάλλευση επ' αφελεία όλου του ελληνικού λαού, των λιγνιτών της περιοχής. Βεβαίως το περιβάλλον έχει αλλοιωθεί και ερχόμαστε και υποστηρίζουμε ότι αυτό το ποσοστό των ανθρώπων με ειδικές ανάγκες, πολυτέκνων κλπ., πρέπει να κατανεμηθεί σε μια ευρύτερη περιοχή. Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, τι έγινε όταν στο παρελθόν γινόντουσαν προσλήψεις στην περιοχή του Νομού Κοζάνης και ιδιαίτερα στην Πτολεμαΐδα, από μακρινές περιοχές, από την Κρήτη, τα νησιά, την Πελοπόννησο και έμεναν άνεργοι οι άνθρωποι της περιοχής; Είχε ξεσηκωθεί όλος ο κόσμος. Και βεβαίως μέχρι να φθάσουμε στο σημείο να αποφασίστε ότι προτεραιότητα έχουν οι άνθρωποι που κατοικούν εκεί -και βεβαίως υφίστανται τις συνέπειες, δίνουν και τα χωράφια τους για να επωφεληθεί το πανελλήνιο-πέρασαν πολλά χρόνια και έχει μείνει πλέον στον καθένα ότι εδώ αδικηθήκαμε, ότι ήρθαν οι άλλοι από άλλες περιοχές και

εμάς που δώσαμε αυτά τα πράγματα και έχουμε και τη ρύπανση μας πέταξαν στην άκρη.

Τώρα τι θα γίνει αν και με το νόμο αυτό αυτά τα λίγα ποσοστά, όταν χιλιάδες αιτήσεις εκκρεμούν, τα διανείμουμε σε ευρύτερες περιοχές; Νομίζω κύριε Υπουργέ, ότι πρέπει να το δείτε. Κατά τη δική μου άποψη είναι άδικο. Βεβαίως η συμπάθεια υπάρχει και για τους άλλους νομούς, δεν υπάρχει αμφιβολία, αλλά βρείτε μια άλλη λύση. Διότι κατ' αυτό τον τρόπο εάν διευρύνετε τις περιοχές, θα αδικήσουμε αυτό το κόσμο που όπως σας είπα έχει δικιό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Σπυρόπουλος. Διαγράφεται.

Ο κ. Ζαφειρόπουλος. Απών. Διαγράφεται.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ τους κυρίους συναδέλφους για την ουσιαστικότατη συζήτηση την οποία κάναμε. Θέλω μετά από τις προτάσεις τους και τις παρατηρήσεις να κάνω και κάποιες δικές μου παρατηρήσεις και βέβαια κάποιες διοθρώσεις.

Υπάρχει κατ' αρχήν ένα μεγάλο ζήτημα στο άρθρο 1 όσον αφορά τους πολύτεκνους και τι είναι πολυτεκνική οικογένεια κλπ. Θέλω να γνωρίζετε κύριοι συνάδελφοι, ότι υπάρχει μόνο ο βασικός νόμος 860, όπως έχει συμπληρωθεί κλπ., αλλά όσον αφορά τις ρυθμίσεις αυτές, οι οποίες είναι σε συνέπεια και με το άρθρο 21 παρ. 2 του Συντάγματος, που αναφέρεται και σε ενήλικες, προκειμένου να τύχουν καλύτερα της προστασίας του νόμου και όχι μόνο σε ανήλικους κλπ., είναι ακριβώς διότι θέλει να κάνει μια ειδική φροντίδα, όχι μόνο στους γονείς, αλλά και στα ενήλικα τέκνα των πολύτεκνων οικογενειών. Και έχουν βγει και οι σχετικές γνωμοδοτήσεις και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, αλλά και των δικαστηρίων που με σαφήνεια λένε ότι από πάγιαναν σ' αυτήν τη ρύθμιση, αυτή θα οδηγούσε ουσιαστικά σε αδυναμία εφαρμογής στην περίπτωση των ενηλίκων τεκνών των πολύτεκνων και υπάρχει και σχετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, σας διαβάζω γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Κατά συνέπεια είναι παραδεκτό να υπάρχει αυτός ο ορισμός, όπως δίνεται στο νόμο 1648 και είναι και σωστό να γίνεται όπως είναι στο νόμο 1648. Ότι κάποια στιγμή πρέπει να προσδιοριστεί αντικειμενικά -και αυτό είναι κυρίως θέμα του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας- το θέμα της πολύτεκνης οικογένειας, αυτό είναι ένα ζήτημα που πρέπει να το δούμε κλπ., αλλά μη μπαίνουμε σε τέτοια ζητήματα αυτήν τη στιγμή. Αυτό δεν σημαίνει ότι η προβληματική η οποία αναπτύχθηκε γύρω από την διεύρυνσή της που πράγματι παίρνει μεγάλη έκταση με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του εδαφίου α' που προστέθηκε στη Διαρκή Επιτροπή, γιατί το ζήτησε η κατηγορία των ατόμων με ειδικές ανάγκες, αλλά και αρκετοί συνάδελφοι, δεν δημιουργεί πρόβλημα. Δημιουργεί και μάλιστα το αποδέχθηκα και εγώ κάπως βιαστικά, γιατί μου είπαν πράγματι στο ΙΚΑ στη συνέχεια ότι εδώ όσοι είναι πάνω από κάποια ηλικία εύκολα χαρακτηρίζονται ότι έχουν αναπτηρία 67% και διευρύνεται πολύ ο κύκλος.

Έτσι αυτό που προσθέσαμε στη Διαρκή Επιτροπή ως τελευταίο εδάφιο στην παράγραφο 1 στην περίπτωση α' να το διαγράψουμε και να μείνουμε στην αρχική διατύπωση, που σημαίνει ότι το εδάφιο α της παραγράφου 1 του άρθρου 1 διατυπώνεται τελικά ως εξής: "Οι πολύτεκνοι γονείς με τέσσερα τέκνα και άνω, ένα από τα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας και ο επιζών ή ο άγαμος γονέας τριών ανηλίκων τέκνων". Το "καθ' όσον ..." και στη συνέχεια διαγράφεται.

Εδώ θεωρώ ότι θα κάνω επαναλήψεις αν πω σε σχέση με τον άγαμο γονέα όσα προηγούμενα αναπτύχθηκαν. Και ο κ. Παυλόπουλος που είναι ένας έγκριτος νομικός και συνταγματολόγος βρέθηκε σε αδυναμία διατύπωσης των σχετικών ρυθμίσεων. Δηλαδή τον άγαμο γονέα, κυρίως την άγαμη μητέρα, που έχει εγκαταλειφθεί και ζει με κάποιο παιδί. Αυτό δεν μπορεί να αποδειχθεί μέσα από το σύστημα, όπως είναι σήμερα οργανωμένο είτε είναι δημοτολόγια, είτε είναι δήμοι και κοινότητες είτε είναι νομαρχίες.

Το μόνο που θα μπορούσαμε να πούμε είναι να πάμε σε δικαστικές αποφάσεις, δηλαδή μέσα από μια διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας κλπ. Πώς είναι ο αντίλογος εδώ, πώς προσδιορίζεται; Εδώ μπορεί να υπάρξουν ζητήματα ποινικής νομοθεσίας, δηλαδή κάποιοι που μπορεί να φευγούνται σήμερα είναι φανερό ότι όποιες οικογένειες που δική τους επιλογή είναι να ζουν και να έχουν ένα παιδί ή να μην παντρεύονται, θα έρθουν κάποια στιγμή και θα πάνε σ' αυτήν τη διαδικασία, γιατί ξέρουμε πόσο δύσκολο θέμα είναι σήμερα η ανεύρεση εργασίας. Θα υποθάλψουμε τέτοιες καταστάσεις; Κατανούμε το πρόβλημα και γι' αυτό το σηματοδοτούμε ως αρχή όταν βάζουμε τα τρία, αλλά ευλικρινά λυπάματα που δεν μπορώ να ανταποκριθώ σε ένα τέτοιο αίτημα, όχι γιατί έχω διαφορετική αντίληψη ή διαφορετική ευαισθησία απ' αυτήν που κατέθεσαν εδώ οι συνάδελφοι αλλά γιατί δεν μπορεί να ρυθμιστεί ως αντικειμενικό γεγονός.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Άρα παραμένει ανοικτό το θέμα.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σαφέστατα παραμένει ανοικτό και μίλησα για μέτρα πολιτικής. Κύριε Ιντζέ επειδή να ρίξουμε το βάρος στους τοξικομανείς κλπ. Θυμίζω εδώ ότι ρυθμίζουμε θέματα αναγκαστικών προσλήψεων και να μην πάω σ' αυτά που είπα στην αρχή και κουράζω ότι έχουμε ένα 8% το μεγαλύτερο στην Ευρώπη, ότι ουσιαστικά πρέπει να οδηγηθούμε μόνο στα άτομα με ειδικές ανάγκες και στους πολύτεκνους και πουθενά αλλού και αυτήν την εξελικτική διαδικασία βάζει ο νόμος όσον αφορά τα παιδιά των αναπήρων πολέμου ή των θυμάτων πολέμου, γιατί αυτά κάθε μέρα ελαχιστοποιούνται, σας έδωσα και τα στοιχεία, δέστε τις ροπές, τις τάσεις. Ουσιαστικά θα πάμε στα άτομα με ειδικές ανάγκες για τις αναγκαστικές προσλήψεις και για τους πολύτεκνους. Αυτή είναι η ουσία του εγχειρήματος. Δεν μπορούμε να ξεφύγουμε απ' όσα θεσμοθετήθηκαν στο παρελθόν είτε αφορά εθνική αντίσταση είτε θύματα πολέμου είτε άλλες κατηγορίες. Πρέπει να έχουμε ένα σεβασμό στην ιστορία μας. Πολλές φορές δεν έχουν αντικείμενο ιδιαίτερα σε κάποιους νομούς, αυτές πλέον οι ρυθμίσεις. Και αυτή είναι η αλήθεια.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Σας είπα τι έγινε στο Νομό Κοζάνης;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σας απάντησα χθες. Έχετε άδικο κ. Παπαφιλίππου. Η συντριπτική μειοψηφία αυτών που διορίστηκαν στο Νομό Κοζάνης είναι πολύτεκνοι και άτομα με ειδικές ανάγκες. Τέκνα των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης, γιατί οι ίδιοι με το προηγούμενο καθεστώς δεν μπορούσαν να διοριστούν και αν διορίστηκαν σήμερα είναι ελάχιστοι ή δεν υπάρχουν, είναι αντίστοιχα όσο είναι και των αναπήρων πολέμου και έχουν την ίδια κρίση σε όλην την Ελλάδα. Δεν γνωρίζω την κάθε περίπτωση χωριστά. Είναι αδύνατον. Οτις υπήρχαν πολλές κενές θέσεις πριν από ένα ή δυο χρόνια σ' αυτήν την κατηγορία καλύφθηκαν και οι προσλήψεις γίνονται σήμερα σε κάθε κατηγορία χωριστά. Άκουσα κάποιους συναδέλφους και τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας τον κ. Μιχαλολάκο. Θα πρέπει να ξέρετε ότι φέτος έγιναν ελάχιστες προσλήψεις. Γιατί πήρα την πρωτοβουλία όσων επιτροπών έληξε η θητεία τους μέσα στο χρόνο και άλλων έληξε τον Μάρτιο, άλλων το Μάιο να μη τις ανανεώσων εν όψει του νέου νόμου. Δεν έχει λειτουργήσει ο νόμος. Αν θέλαμε να κάνουμε ρουσφετολογικές προσλήψεις φέτος και να "ωφεληθεί" ο Υπουργός, θα παρατείναμε τις επιτροπές και θα είχαμε σε όλη τη χώρα προσλήψεις. Και θα πω και κάτι άλλο επειδή το συνδέσατε με τις εκλογές. Θα κάναμε τώρα προσλήψεις παραμονές των εκλογών για να σηματοδοτούσαμε ελπίδες.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Θέλετε να πείτε ότι μόνο φέτος δεν κάνατε προσλήψεις;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και όπως είναι ο νόμος, ουσιαστικά το 1999 δεν θα γίνει καμιά πρόσληψη. Γιατί; Γιατί αρχίζει η εφαρμογή του και μπαίνουμε σε προγραμματισμό. Οι επιχει-

ρήσεις πρέπει να υποβάλλουν προτάσεις –γιατί υποβάλλουν προτάσεις σχετικά με το τι ανάγκες έχουν σε προσωπικότον Σεπτέμβριο ή Οκτώβριο αν θυμάμαι του 1999, ώστε να γίνει ο προγραμματισμός του 2000. Πού είναι, λοιπόν, οι σκοπιμότητες για ρουσφετολογικές ή προεκλογικές προσλήψεις κλπ. Εδώ, νομιθετούμε. Και ξέρετε ότι αυτό δεσμεύει όλους μας αύριο το πρώι, διότι θα γίνει νόμος του κράτους.

Δεν θέλω να πάω σε λεπτομερειακή απάντηση, γιατί θέλω να μπω στα ζητήματα ουσίας, και στις προτάσεις που κάνω δεκτές ως τροπολογίες. Να διορθώσω αυτό που είπε για μια ακόμη φορά ο κ. Κόρακας στο άρθρο 2, παράγραφος 1. Δεν υπάρχει πρόβλημα και θα σας απαντήω. Παρακάτω απαντιέται. Άλλα το κάνω για να μην υπάρχουν εδώ μέσα ας υποθέσουμε καχυποψίες. Εκεί που λέμε "Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ελληνικές ή ξένες που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή και οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 8..." θα προσθέσουμε στη συνέχεια "καθώς και οι θυγατρικές τους εταιρείες", που σημαίνει και των ιδιωτικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων των φορέων του δημόσιου τομέα. Άρα δηλαδή συμπληρώνουμε τη φράση με το "καθώς και οι θυγατρικές τους εταιρείες". Δεν χρειάζεται να συμπληρώσουμε τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Νομιθετείτε όπως βλέπετε, κύριε Κόρακα.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Πηγαίνουμε τώρα στην παρατήρηση που έγινε στην παράγραφο 2, σχετικά με το χρονικό διάστημα. Λέμε "για σύντομο χρονικό διάστημα". Το "σύντομο χρονικό διάστημα" γιατί τέθηκε; Γιατί εάν βάζαμε για ένα χρόνο, θα έκαναν την αίτηση όλοι για ένα χρόνο και στη συνέχεια θα απέλουν κλπ. Μέχρι σήμερα αυτό έχει ερμηνευθεί και έχει ερμηνευθεί νομολογιακά κλπ., σύμφωνα με την κρίση αυτών των επιτροπών και των επιχειρήσεων, οι οποίες είναι κοντά στους εργαζόμενους. Αυτό διδάσκει μέχρι σήμερα η εμπειρία. Και το σύντομο χρονικό διάστημα το προσδιορίζουν πάνω από χρόνο. Πολλές φορές δύο χρόνια, τρία χρόνια. Δεν είναι μόνο η μονιμότητα. Είναι κυρίως οι ασφάστου χρόνου κλπ. Διότι αν λέγαμε ότι το σύντομο χρονικό διάστημα είναι πάνω από ένα χρόνο, τότε θα είχαμε καταστρατήγηση γιατί κάποιοι θα προσλάμβαναν μέχρι τον ένα χρόνο ή εάν το βάζαμε μέχρι τα δύο χρόνια, θα προσλάμβαναν πάλι μέχρι δύο χρόνια. Εδώ πράγματι υπάρχει μία ευχέρεια στις επιτροπές και στον περιφερειακό διευθυντή να κρίνουν προς όφελος αυτών των ατόμων ή των κατηγοριών που πάμε να προστατεύσουμε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Μου επιτρέπετε μία μικρή παρέμβαση, κύριε Υπουργέ;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα δευτερολογήσετε, κύριε συνάδελφε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Μισό λεπτό, κύριε Υπουργέ. Όταν εμείς ζητήσαμε να μας το διευκρίνιστε δεν είπαμε ότι πρέπει εξάπαντος να γίνει μέσα στο νόμο. Η γνώμη μας είναι ότι αυτό πρέπει να αφαιρεθεί διότι δίνει ακριβώς τη δυνατότητα σε παρεμπηνείες ειδικά με τις νέες ρυθμίσεις σχετικά με τις εργασιακές σχέσεις. Γι' αυτό λέμε να φύγει. Εκτός και αν έπιπανε οι αυστηρά εποχικοί απασχολούμενοι.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εν τοιαύτη περιπτώσει πώς θα υπολογίσουμε το ποσοστό;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Μα αυτό το βγάζουμε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Διότι θα ερχόταν η νομολογία και θα έλεγε δεν προσλαμβάνονται εποχιακοί ή δεν είναι εκείνοι. Τι θα έμενε; Το μόνιμο ή το στελεχιακό προσωπικό;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Όχι. Όλοι οι απασχολούμενοι.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Γιατί στις επιχειρήσεις πλέον, κύριε Κόρακα, το στελεχιακό δυναμικό ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα παρακαλέσω κύριε Κόρακα, όχι άλλη παρέμβαση. Κάνατε ήδη τη διευκρίνιση σας. Αφήστε να ολοκληρώσει ο Υπουργός.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Υπάρχει τώρα ένα ζήτημα σχετικά με τον περιφερειακό διευθυντή. Ο περιφερειακός διευθυντής ουσιαστικά είναι δεσμευμένος από την απόφαση της επιτροπής του άρθρου 9. Απαιτείται η σύμφωνη γνώμη. Σύμφωνη γνώμη σημαίνει ή κάνω αυτό που μου λέει η επιτροπή ή δεν κάνω τίποτα.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Ποιος την ορίζει την επιτροπή;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ο Υπουργός ορίζει την επιτροπή. Κάποιος πρέπει να την ορίζει. Ποιος θα την ορίσει; Λέμε ποια είναι η επιτροπή. Δεν ορίζει αυθαίρετα ο Υπουργός. Ο περιφερειακός διευθυντής όμως είναι εκείνος ο οποίος έχει τα στοιχεία του ΟΑΕΔ. Εκεί συγκεντρώνονται τα στοιχεία. Εκεί υπάρχουν οι εκτιμήσεις. Πρέπει να εισηγηθεί. Και η πράξη του μετά για να προσληφθεί, μπορεί να προσβληθεί. Πρέπει να είναι μονομελούς οργάνου. Δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κλπ. Δηλαδή η πράξη της επιτροπής θα δημοσιεύεται; Γιατί όλη αυτή η ιστορία; Και μάλιστα τους χρωματίσατε όλους τους περιφερειακούς διευθυντές του ΟΑΕΔ ότι είναι όλοι του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Έτσι είναι.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σας παρακαλώ. Δεν είναι έτσι.

'Ακουσα μια άλλη παρατήρηση σε σχέση με τους δικηγόρους. Κάνουμε εδώ προνομιακή μεταχείριση υπέρ των δικηγόρων; Όχι. Γιατί οι δικηγόροι έχει νομολογηθεί, είναι γνωστό ότι δεν είναι υπαλλήλοι, δεν είναι εργάτες. Αποτελούν μία ιδιαίτερη κατηγορία πρόσληψης. Και απλώς τους βάλαμε και αυτούς στις επιτροπές για να μπορέσουν να περιληφθούν στο νόμο.

Και όπως είπαμε, τους βάλαμε και αυτούς στις επιτροπές, για να μπορέσουν να περιληφθούν στο νόμο.

Ο πολιτικός μηχανικός αναμφισβήτητα προσλαμβάνεται, αλλά προσλαμβάνεται μέσα από μια διαδικασία δημοσίου υπαλλήλου. Δεν εξαιρούμε τους άλλους επιστήμονες. Τουναντίον, όπως θα δούμε παρακάτω, στο επιστημονικό προσωπικό δίνουμε και μόρια, γιατί συνδυάζουμε τα κοινωνικά κριτήρια με την αξιοκρατία.

Δεν γίνεται για κανένα άλλον λόγο. Γιατί και γι' αυτό άκουσα έντονη κριτική, γιατί νομιθετούμε ειδικά για τους δικηγόρους.

Στο άρθρο 3, η επιλογή γίνεται με σειρά προτεραιότητας. Εδώ αναφέρομαι στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και στο στενότερο δημόσιο τομέα, στις δημόσιες υπηρεσίες. Και ήθελα να απαντήσω και στον κ. Παυλόπουλο ότι εδώ υπάρχει σαφής διαχωρισμός. Και έχει νομολογηθεί πως, ότι δεν είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και δημόσιας υπηρεσίας, δηλαδή Υπουργεία, όλα αυτά πάνε στις κατηγορίες, γιατί θέλουμε να υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση με τον ιδιωτικό τομέα. Είναι φανερό ότι δεν μπορεί να πάρει όποιον θέλει αυθαίρετα ο Υπουργός ή οι υπηρεσίες, αλλά θα βγουν από τα μόρια. Αυτήν την έννοια έχει η σειρά προτεραιότητας. Δεν καταρτίζεται αυθαίρετα η σειρά προτεραιότητας.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Εγγύηση των μορίων ζητάμε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα φθάσω σ' αυτό, κύριε συνάδελφε. Είναι στο άρθρο 4.

Η παράγραφος 2 αναφέρει: "Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται κατά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, φορέα, κατηγορίες και κλάδους ή ειδικότητες..." Σύμφωνώ κι εγώ με την παρατήρηση ότι εδώ στενεύουμε πολύ το πράγμα, όταν τα ποσοστά βγαίνουν σε κλάδους και ειδικότητες και μπορεί να μη γίνεται καμία πρόσληψη. Εδώ, λοιπόν, να αναδιατυπωθεί ως εξής: "Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται κατά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, φορέα..." Να βγάλουμε τις κατηγορίες, τους κλάδους και τις ειδικότητες, οπότε πια διευρύνεται το ποσοστό. Βγαίνουν λοιπόν, οι κατηγορίες, οι κλάδοι, οι ειδικότητες, που μπορεί πράγματι να οδηγήσουν σε μη εφαρμογή του νόμου.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Σύμφωνα με αυτά, η προτεραιότητα

πώς θα καθορίζεται;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Με βάση τα μόρια. Όλα γίνονται με προτεραιότητα. Τα μόρια όμως βγάζουν τους πίνακες και καθορίζουν την προτεραιότητα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Η προτεραιότητα με βάση τα μόρια και όχι με βάση τον χρόνο προσκόμισης των αιτήσεων;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Τα μόρια, το τονίζω. Το άθροισμα των μορίων, κύριε Κόρακα. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι' αυτό.

Έρχομαι τώρα στο άρθρο 4, σε σχέση με τα αντικειμενικά κριτήρια κλπ.

Υπάρχει ένα ζήτημα σε σχέση με την ηλικία. Κι εμείς είχαμε μία προβληματική, που έλεγε: "Θα ενισχύσουμε τους νέους ή αυτούς που είναι προς το τέλος;" Γιατί όπως ξέρετε στην Ελλάδα, το μεγάλο πρόβλημα είναι η ανεργία των νέων. Και το είχαμε ισορροπήσει το πράγμα.

Εδώ και πολύ σωστά νομίζω –αυτό βγήκε και στη Διαρκή Επιτροπή και σήμερα– υπάρχει ανάγκη, στο βαθμό που εκκρεμούν και σαράντα χιλιάδες αιτήσεις, οι οποίες θα επιστραφούν, να ενισχύσουμε κυρίως τους νέους που πλησιάζουν το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Γι' αυτό προτείνω να επαναδιατυπωθεί η παράγραφος 2 ως εξής: "Ο αριθμός των μορίων με βάση το κριτήριο της ηλικίας, καθορίζεται με βάση τον ακέραιο αριθμό των ετών ηλικίας, προσαυξανόμενο για τα άτομα ηλικίας από είκοσι ενός έως τριάντα ετών κατά δεκαπέντε (15) μόρια, από τριάντα ενός έως εικοσιπέντε (25) μόρια και από σαράντα ετών κατά είκοσι πέντε (30) μόρια. Οπότε έτσι ενισχύονται οι άνθρωποι που είναι στο να συμπληρώσουν το όριο ηλικίας που δεν θα γίνεται η πρόσληψη.

Υπήρξε μία σωστή παρατήρηση από τον κ. Κόρακα, όσον αφορά την προμοδότηση και τον πολλαπλασιασμό της βάσης εκείνης που αφορά το βαθμό αναπτηρίας με το συντελεστή δέκα (10). Αυτός ο συντελεστής πράγματι δημιουργεί πολλά προβλήματα και νομίζω ότι πρέπει να τον αναπροσαρμόσουμε προς τα κάτω σε συντελεστή επτά (7). Δηλαδή το ποσοστό αναπτηρίας να πολλαπλασιάζεται με συντελεστή επτά (7).

'Οσον αφορά την παρατήρηση σε σχέση με τα ορφανά από δύο γονείς, τονίζω εδώ ότι ο αριθμός των μορίων είναι διπλάσιος. Δηλαδή δίνουμε διακόσια (200) μόρια. Αν ο υποψήφιος είναι ορφανός και από τους δύο γονείς, ο αριθμός αυτός προσαυξάνεται κατά διακόσια (200) μόρια.

'Οσον αφορά την παρατήρηση που κάνατε, κύριε Μιχαλολιάκο, ήδη προβλέπεται στο νομοσχέδιο.

Να έρθω τώρα στο ζήτημα των μορίων με βάση την οικονομική κατάσταση των προστατευόμενων.

Δέχομαι τις παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν και προτείνω τη σχετική παράγραφο ως εξής: "9. Ο αριθμός των μορίων με βάση το κριτήριο της οικονομικής κατάστασης του προστατευόμενου, καθορίζεται σε εκατό μόρια εφόσον έχει ετήσιο ατομικό εισόδημα μέχρι το εκάστοτε αφορολόγητο ποσό ή οικογενειακό εισόδημα το διπλάσιο του ατομικού. Για κάθε αύξηση του ατομικού εισοδήματος κατά πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές ή του οικογενειακού κατά ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, μειώνεται ο αριθμός των μορίων κατά είκοσι". Και αυτό σημαίνει ότι εάν φθάσουμε σε ένα ποσό γύρω στα τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) δραχμές, δεν θα υπάρχει πριμοδότηση, δεν θα υπάρχει δηλαδή, επιπλέον αύξηση.

Ενισχύουμε κατά εκατό όσους έχουν μέχρι το αφορολόγητο όριο και αυτό μας διευκολύνει για να παίρνουμε και τις σχετικές βεβαιώσεις και διευκολύνει και τις οικονομικές εφορίες, διαφορετικά θα βρίσκαμε δυσκολία. Και λέμε ότι όταν αυξάνεται κατά πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές θα αφαιρούμε είκοσι. Εάν αφαιρέσουμε από το εκατό πέντε φορές το είκοσι, ουσιαστικά μηδενίζεται σε ένα ποσό που είναι γύρω στα τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) δραχμές.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Ο αριθμός των παιδιών δεν λαμβάνεται υπόψη εδώ;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Τα έχουμε παραπάνω αυτά. Είναι όλα. Δεν αλλάζει τίποτε άλλο. Ο αριθμός των παιδιών σε σχέση με την πριμοδότηση των παιδιών είναι στο παραπάνω. Εδώ αναφερόμαστε σε κάτι άλλο. Και είναι συνδυασμός κριτηρίων οι τελικοί πίνακες.

Οι τελικοί πίνακες είναι συνδυασμός οικονομικών κριτηρίων, οικογενειακής κατάστασης, ηλικίας και τόσων άλλων. Μην πάμε να τα βρούμε μεμονωμένα αυτά.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Εάν έχει κάποιος οκτώ, δέκα παιδιά θα έχει την ίδια μεταχείριση με αυτόν που έχει τέσσερα;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όσον αφορά τα παιδιά, θα πάρουν 50 μόρια παραπάνω...

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Δεν μιλάω για τα μόρια.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μόρια είναι αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Ρεγκούζα, έχετε γραφεί για προτασόδμενη δευτερολογία και υπονομεύετε το δικαίωμά σας. Το προκαταναλώνετε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και αυτά που λέω αυτήν τη στιγμή μόρια είναι. Απλά και μόνο προστίθενται τα μόρια και βγαίνεινένας μέσος όρος.

Υπήρχε μία κριτική προσέγγιση στο νομοσχέδιο, γιατί αφού ξεκινάμε από τετρακόσια μέχρι τα τέσσερα, δίνουμε εκατό και από εκεί και πέρα δίνουμε πενήντα ανά παιδί. Μέχρι σήμερα έχουν διοριστεί πολύτεκνοι με πέντε παιδιά, με επτά, με οκτώ και εννέα και δεν έχουν διοριστεί πολύτεκνοι με τέσσερα παιδιά. Εάν έρθουμε και το ξαναμεγαλώσουμε αυτό και το κάνουμε εκατό για κάθε παιδί, είναι αυτονότο ότι πλέον πάλι δεν θα διοριστεί κάποιος από πολύτεκνη οικογένεια που θα έχει τέσσερα παιδιά.

Έτσι θα διοριστούν και πολύτεκνες οικογένειες με τέσσερα παιδιά, στο βαθμό που θα καλύπτονται από τις άλλες ομάδες μορίων είτε είναι οικονομική κατάσταση είτε είναι ο τίτλος σπουδών είτε είναι η ηλικία κλπ. Γιατί εάν το αυξάναμε γεωμετρικά όπως λέτε, τότε είναι αυτονότο ότι δεν θα διορίζονταν από καμία πολύτεκνη οικογένεια με τέσσερα παιδιά. Αυτός είναι ο λόγος που γίνεται αυτό. Γι' αυτό είπα ότι αυτό το σύστημα των μορίων προσπαθεί να εξασφαλίσει μία ισορροπία.

Με αυτές τις παρατηρήσεις, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι πρέπει να ψηφιστούν όλα τα σχετικά άρθρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το λόγο θα λάβει ο κ. Ρεγκούζας, ο οποίος έχει εγγραφεί για προτασόδμενη δευτερολογία.

Ορίστε, κύριε Ρεγκούζα, έχετε το λόγο.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Κύριε Υπουργέ, με τη διόρθωση που κάνατε στο άρθρο 4 θεραπεύσατε κάπως το πρόβλημα. Βεβαίως για την άγαμη μητέρα με τα τρία παιδιά θα μπορούσατε να κάνετε μία ξεχωριστή κατηγορία για να μην λειτουργεί εις βάρος των πολύτεκνων που είναι μέχρι σήμερα. Θα μπορούσατε να κάνετε μία ξεχωριστή κατηγορία για τις άγαμες μητέρες με τρία παιδιά, για να μην αλλοιώνεται ουσιαστικά η φύση της πολύτεκνης ιδιότητας. Να είναι ξεχωριστά. Βεβαίως να δώσετε κίνητρα, αλλά να μην βάζετε αυτήν την κατηγορία μέσα στους πολύτεκνους. Δεν το καταλαβαίνω αυτό. Αύριο κινδυνεύουμε με μία τροποποίηση νόμου η πολυτεκνική ιδιότητα να δοθεί στους έχοντες τρία παιδιά. Αντιλαμβάνεστε ότι καταργείται πλέον το κίνητρο.

Στο άρθρο 2 δεν προσδιορίζεται το μοίρασμα του ποσοστού, κατ' αρχήν. Δεν βάζετε ένα περιορισμό, το 1% να αντιστοιχεί σε όσους έχουν πέντε ή περισσότερα παιδιά και το υπόλοιπο 2% στους λοιπούς.

Ταυτόχρονα στην περίπτωση της παραγράφου 2 μειώνετε το ποσοστό διορισμών στο δημόσιο και από τρία το κάνετε δύο. Για ποιο λόγο το κάνετε αυτό;

Παρακάτω στην παράγραφο 7 του άρθρου 2 που αφορά το άριο ηλικίας θα πρέπει να βγάλετε έξω τους πολύτεκνους.

Για να κάνει κάποιος πολλά παιδιά, ασφαλώς πρέπει να

αρχίσει από την ηλικία των είκοσι ετών. Δυστυχώς δεν αρχίζουν από είκοσι ετών τα σημερινά ζευγάρια, αρχίζουν από μεγαλύτερη ηλικία. Άρα όσον αφορά το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας που έχετε βάλει σαν φραγμό, κάντε μια εξαίρεση για τους πολύτεκνους να ανέβει.

Στο άρθρο 3 στο τέλος της παραγράφου 1 να προσθέσετε τη φράση "του ποσοστού αυτού υπολογισμένου στο σύνολο των προκηρυσσομένων θέσεων". Όταν λέτε ότι θα προσλαμβάνονται με ποσοστό στο δημόσιο οι πολύτεκνοι, αν το υπολογίσουμε συνολικά σε τέσσερις χιλιάδες προσλήψεις επί δύο είναι ογδόντα. Αυτές τις ογδόντα θέσεις αν τις κατανέμουμε στους νομούς με τα κλάσματα, ουσιαστικά υπονομεύνται. Μπορεί να γίνουν και είκοσι στο τέλος.

Κάντε, λοιπόν, μια διευκρίνηση ότι θα υπολογίζεται συνολικά για όλη την επικράτεια και την κατανομή ανά νομό θα την κάνετε εσείς, για να διατηρηθεί ο ακέραιος αριθμός. Διαφορετικά, υπονομεύεται αυτό που λέμε τώρα.

Στο άρθρο 4 παράγραφος 6 εδάφιο β' κάνατε τη διόρθωση με τα μόρια.

Στην περίπτωση της παραγράφου 9 του άρθρου 4 πρέπει να κάνουμε ορισμένες διευκρινίσεις. Τεχνικά, δεν μπορούν να λειτουργήσουν τα πράγματα όπως είναι σήμερα ο νόμος. Ποιο είναι το εισόδημα που χρειάζεται να αποδειχθεί ότι είναι πιο κάτω από το πλαφόν που έχουμε βάλει για να μπορεί να πάρει την επιδότηση η πολύτεκνη οικογένεια; Είναι το δηλούμενο ή αυτό που βγαίνει από τα αντικειμενικά κριτήρια; Υπάρχουν προβλήματα στην πράξη πάνω σ' αυτό. Να προσδιορίσετε ότι είναι το πραγματικό εισόδημα όχι το τεκμαρτό όπως προσδιορίζεται στη φορολογία. Το τεκμαρτό υπολογίζεται για λόγους καθαρά φορολογικούς.

Επισής ποιο έτος θα λαμβάνεται υπόψη για το εισόδημα; Γνωρίζετε ότι τα εκαθαριστικά της εφορίας έρχονται Ιούνιο. Για να μπορεί να πάρει τη σύνταξη πρέπει να υποβάλλει αντίγραφο του εκκαθαριστικού. Αν το υποβάλλει τον Ιούνιο, θα την πάρει στο τέλος του χρόνου. Δηλαδή θα πάρει τη σύνταξη του με ένα χρόνο καθυστέρηση.

Σας έλεγα προηγουμένως για το πλαφόν των οκτώ εκατομμυρίων (8.000.000) για παράδειγμα για την ανύπαντρη μητέρα για να πάρει τη σύνταξη. Ένας πολύτεκνος με οκτώ ή δέκα παιδιά θα έχει την ίδια μεταχείριση με κάποιον που έχει τέσσερα παιδιά; Τις ίδιες ανάγκες έχει; Δεν πρέπει να γίνει μια εξαίρεση στο ανώτατο πλαφόν γι' αυτόν που έχει οκτώ παιδιά, για κάποιους ανθρώπους δηλαδή που είναι ελάχιστοι;

Επίσης για το οικογενειακό εισόδημα θέλω να πω τα εξής. Κινδυνεύει να προτιμηθεί ο άγαμος γιός χήρου εφοπλιστή, αλλά με μηδαμινό προσωπικό εισόδημα έναντι εργαζόμενης εποχιακά με ένα παιδί, άνεργο σύζυγο και με επήσιο οικογενειακό εισόδημα τετρακόσιες πενήντα χιλιάδες (450.000) δραχμές, ίδιας ηλικίας και οι δύο, της ίδιας μόρφωσης, αφού ο πρώτος συγκεντρώνει περισσότερα μόρια από τη δεύτερη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ολοκληρώστε, κύριε Ρεγκούζα.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Αυτές οι διευκρινίσεις πρέπει να γίνουν με την ευκαιρία της συζήτησης του νομοσχέδιου, κύριε Υπουργέ, γιατί στην πράξη δημοπροσώπων τεράστια προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Υπάρχει κανείς κύριος συνάδελφος που θέλει να πάρει το λόγο;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κόρακας έχει το λόγο.

Ο κύριος Υπουργός δέχθηκε αρκετές από τις παρατηρήσεις σας, όπως και πολλές παρατηρήσεις αλλών συναδέλφων και αυτό σημαίνει ότι διαμορφώνεται ένας άριτος νόμος, ο οποίος θα είναι αποτελεσματικός για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα των ανθρώπων με ειδικές αναγκές.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, είχαμε πολύ λίγες υποχωρήσεις από την Κυβέρνηση.

Στο άρθρο 1 παράγραφος 1 εδάφιο α' ο κύριος Υπουργός

σβήνει τη διατύπωση "καθώς και ένα από τα τέκνα αναπήρου γονέα με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, εφόσον αυτός έχει τουλάχιστον τρία ζώντα τέκνα". Ήταν μία υποχώρηση που είχε κάνει ο κύριος Υπουργός στην επιτροπή απ'ότι ενημερώνομαι και την παίρνετε πίσω, γιατί λέτε ότι διευρύνουμε τον κύκλο. Είναι όμως μια πραγματικά δύσκολη κατάσταση. Ο γονιός έχει αυτή την αναπηρία, πράγμα που σημαίνει ότι υποφέρει...

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Το ζήτησαν οι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Οι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης το ζήτησαν για άλλους, δικούς τους λόγους. Εμείς πιστεύουμε ότι καλώς έκανε αυτή την παραχώρηση ο κύριος Υπουργός.

Επίσης, δεν ξέρω γιατί δεν προσθέτετε το ν.1863; Θα ήθελα να πω στο συνάδελφο...

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεν αλλάζει τίποτα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Πώς δεν αλλάζει. Μα στην επιτροπή μας είπατε ότι συμπεριλαμβάνονται. Σας αποδεικνύουμε ότι δεν συμπεριλαμβάνονται, δύοτι αναφέρετε συγκεκριμένα το ν. 1285/82 που αφορά αποκλειστικά την Εθνική Αντίσταση και όχι τον Εμφύλιο Πόλεμο. Και σας λέμε να προσθέσετε και τον νόμο που αφορά τον Εμφύλιο Πόλεμο. Για τον συνάδελφο κ. Παπαφιλίππου που είπε ότι δεν συμπεριλαμβάνονται οι αγωνιστές του αλβανικού μετώπου, να του πω ότι δεν είναι αλήθεια, γιατί υπάρχει παράγραφος που αναφέρεται στις πολεμικές επιχειρήσεις κλπ. Εδώ είναι μια άλλη κατάσταση.

Επίσης, στην παρ. 3 εδάφιο α' του άρθρου 1 θα θέλαμε να συμπεριλάβετε και τους χρονίων πάσχοντες όπως και τους κωφούς κλπ. Οι κωφοί ειδικά είναι αδικημένοι από κάθε άποψη, αλλά και οι άλλοι, αυτοί που είναι υποχρεωμένοι να πηγαίνουν τρείς φορές την εβδομάδα να κάνουν αιμοκάθαρση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, μου δώσατε δύο λεπτά, αλλά δεν είναι δυνατόν να τελειώσω στα δύο λεπτά.

Το ίδιο και γ'αυτούς που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία. Προέρχομαι από ένα νομό που πλήττεται ιδιαίτερα από αυτήν την ασθένεια. Το 10% του πληθυσμού εκεί έχει μεσογειακή αναιμία. Είναι μια φοβερή κατάσταση. Είναι φοβερό να πάσχει κανείς απ' αυτήν την αρρώστια, την επάρατη αυτήν ασθένεια. Παρακαλούμε να δοθεί η δυνατότητα και γ'αυτούς.

Η ρύθμιση που κάνετε με τις θυγατρικές μας καλύπτει, για να μη νομίζετε ότι κάνουμε μόνο κριτική.

Επίσης εμείς προτείνουμε να διαγραφεί η φράση "σύντομο χρονικό δάστημα". Δεν χρειάζεται αυτή η φράση, εκτός και αν αναφέρεστε μόνο για τους αυστηρά εποχικούς. Άλλως διαφωνούμε. Επίσης να διαγραφούν και αυτές οι αρμοδιότητες που δίνετε στον περιφερειακό διευθυντή.

'Οσον αφορά το όριο ηλικίας, επιμένουμε στην πρόταση που κάναμε και που υπήρχε ουσιαστικά στο ν.1648/86. Δηλαδή στον ιδιωτικό τομέα από δεκαπέντε έως εξήντα πέντε ετών και στο δημόσιο τομέα από είκοσι ένα έως σαράντα πέντε ετών, ή εμείς θα λέγαμε πενήντα πέντε ετών. Γιατί με το σαράντα πέντε ετών που βάζετε, δημιουργείτε φοβερές καταστάσεις. Ο ανάπτυρος που θα μείνει άνεργος στα σαράντα πέντε του δεν είναι δυνατόν να βρεί εργασία ή θα είναι πάρα πολύ δύσκολο αν δεν προστατευθεί, αν δεν υπάρξει υποχρέωση. Εν πάσῃ περιπτώσει σαράντα πέντε χρονών δεν είναι μεγάλος. Καταλαβαίνουμε ότι πάτε να υποστηρίξετε τους νέους, αλλά εδώ πρόκειται για ειδικές κατηγορίες. Πάρτε μέτρα για τους νέους σε άλλους τομείς. Και εκεί δεν παίρνετε μέτρα, εκεί κάνετε το αντίθετο. Γ'αυτό και δεν είναι τυχαίο ότι έχουμε τόση ανεργία ειδικά μέσα στη νεολαία. Είναι αποτέλεσμα της συγκεκριμένης πολιτικής σας.

Επίσης στο άρθρο 3...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα κτυπάτε συνεχώς το κουδούνι; Έπρεπε να μου δώσετε πέντε λεπτά να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχετε πέντε

λεπτά. Είσθε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και δικαιούσθε πέντε λεπτά. Εκ παραδομής σημειώθηκε το δίλεπτο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Στο άρθρο 3, λέτε με σειρά προτεραιότητας. Βάλτε με βάση τα μόρια για να είναι καθαρό και να μην ερμηνεύει ο καθένας όπως θέλει. Επίσης στο τέλος θα πρέπει να λέτε "συνολικά" και όχι "κατά παράρτημα ή υποκατάστημα". Γιατί μπορεί η Δ.Ε.Η. να κάνει δύο χιλιάδες προσλήψεις και για της Μυτιλήνης το υποκατάστημα να αναλογικά δέκα προσλήψεις και να μην πάρει. Εάν πάρουμε συνολικά τις δύο χιλιάδες προσλήψεις, είναι διαφορετικό το ποσοστό που θα προσληφθεί από αυτές τις κατηγορίες.

Στο άρθρο αυτό υπάρχει πάλι το θέμα της ηλικίας, στην παράγραφο 9.

Επιμένουμε στην απάλειψη της παραγράφου 8 όπου λέτε ότι για τις θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού φορέων του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα ότι δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου αυτού. Θέλουμε να μας δικαιολογήσετε γιατί δεν την αφαιρείτε. Πραγματικά είναι πολύ σοβαρό αυτό το ζήτημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Σας είπα ότι υπάρχουν άνθρωποι ανάπτυροι που είναι θαυμάσιοι επιστήμονες που μπορεί να είναι και στο ειδικό επιστημονικό προσωπικό και καθηγητές πανεπιστημίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα παρακαλέσω τώρα να ολοκληρώσετε κύριε Κόρακα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, έφερα το παράδειγμα του σημερινού Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας του κ. Αποσκίτη, ο οποίος είναι πολύ καλός γιατρός.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα σας απαντήσω.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Αυτά προς το παρόν. Η κ. Μπόσκου θα συμπληρώσει κάτι αλλό αργότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Είμαι ειδικός αγορητής και θέλω πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο ειδικός αγορητής δεν έχει τον ίδιο χρόνο με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο. Έχετε δύο λεπτά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάνω μία παραπήρηση στο άρθρο 2 παράγραφος 2. Είπε ο κύριος Υπουργός ότι την έννοια του σύντομου χρόνου, την προσδιορίζει η νομολογία και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους από ένα έως τρία χρόνια, νομίζω. Όμως αυτή η έννοια πρέπει να προσδιοριστεί, γιατί αλλιώς υπάρχει μεγάλη δυνατότητα καταστράτησης. Θα προτιμούσα τη διατύπωση του κ. Κόρακα που είπε "εξαιρούνται οι εποχικοί". Είναι καλή διάταξη. Αν το συνδυάσουμε με το άρθρο 6 παρ.1, θα καταβάλλουν κατέτος οι επιχειρήσεις τον αριθμό των απασχολουμένων, που μπορεί να προσλαμβάνουν και την εποχή που υποβάλλουν την κατάσταση να απολύουν, για να είναι κάτω από το 50% των απασχολουμένων. Έτσι θα γίνεται καταστράτηγηση. Ή πρέπει να βρούμε ένα μέσο όρο ετήσιας απασχόλησης προσωπικού ή, όπως είπε ο κ. Κόρακας, να απαλλάσσονται μόνο οι αυστηρώς εποχικοί υπάλληλοι.

Η άλλη παραπήρηση αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 στο τελευταίο εδάφιο, που σας είχα πει ότι πρέπει να υπάρξει ένας τρόπος να λαμβάνουν γνώση και οι ενδιαφερόμενοι σε περίπτωση που γίνεται αίτηση από την επιχείρηση στο διευθυντή του ΟΑΕΔ και κάνει δεκτή ή δεν κάνει δεκτή την αίτησή του, ώστε να απαλλαγεί απ' αυτήν την υποχρεωτική τοποθέτηση προσωπικού. Βάσει των προϋποθέσεων που προβλέπει ο νόμος. Διότι αλλιώς θα λαμβάνει γνώση ο επιχειρηματίας όταν δεν γίνεται δεκτή η αίτησή του και όταν γίνεται δεκτή και θίγονται οι υποψήφιοι που έχουν αυτά τα προσόντα, δεν θα λαμβάνει γνώση.

Να είναι υποχρεωτική η κοινοποίηση της απόφασης και στους συλλόγους, σωματεία κλπ. της περιοχής, στην οποία εδρεύει αυτή η επιχείρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κουράκης,

ο εισηγητής του Π.Α.Σ.Ο.Κ., έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Μία παρατήρηση στο άρθρο 3. Πρέπει να το προσέξουμε το εξής. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα ΝΠΔΔ και οι ΟΤΑ κάθε βαθμίδας υποχρεούνται να διορίζουν ή να προσλαμβάνουν πρόσωπα προστατευόμενα από το άρθρο 1, χωρίς διαγνωσμό ή επιλογή με σειρά προτεραιότητας. Εκεί πρέπει να μπει με σειρά προτεραιότητας κατ'αναλογία του άρθρου 2. Διότι εδώ μπορεί να παρουσιαστεί το φαινόμενο π.χ. ένα άτομο ανάπτηρο πολέμου ή ειδικών αναγκών να είναι πρώτο στα μόρια και οι υπόλοιπες κατηγορίες να αποκλειστούν. Ένων προηγουμένου άρθρο ρυθμίζει την αναλογία.

Νομίζω ότι είναι σωστό.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Έχει ερμηνευθεί ότι είναι έτσι, αλλά θα το προσθέσουμε κιόλας. Δεν έχω αντίρρηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η κ. Μπόσκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Τις βασικές παρατηρήσεις μας τις ανέφερε ο κ. Κόρακας. Ήθελα να σταθώ στο ζήτημα του άρθρου 2 παράγραφος 4 σχετικά με τον αρμόδιο περιφερειακό διευθυντή. Ο κύριος Υπουργός είπε ότι υπάρχει σύμφωνη γνώμη της επιτροπής του άρθρου 9 και άρα δεν μπορεί να αυθαιρετεί ο περιφερειακός διευθυντής. Κάναμε όμως πρόταση στη συζήτηση επί της αρχής. Αποτελεί άλλη ενότητα το άρθρο 9, αλλά θα το συζητήσουμε αύριο. Φαίνεται όμως στις προθέσεις της Κυβερνησης να μην αλλάξει τη σύνθεση της επιτροπής. Οπότε, κατά τη γνώμη μας, δεν διασφαλίζονται οι αποφάσεις του αρμόδιου περιφερειακού διευθυντή.

'Αρα, επιμένουμε στην ένστασή μας πάνω σε αυτήν την παράγραφο.

Καθώς, επίσης, προσέξαμε στην επιστολή που λάβαμε από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας ότι στο άρθρο 1, εκεί που ζήτησε η Γενική Γραμματεία Ισότητας να μπει το θέμα των άγαμων μητέρων, στο τέλος στις εξαιρέσεις έλεγε στην παράγραφο 3: "Έξαιρούνται και οι λιποτάκτες του πολέμου 1940-1941 καθώς και εκείνοι που συνεργάστηκαν με τους κατακτητές".

Φαντάζομαι πως δεν ήταν πρόταση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, αλλά ήταν η αρχική διατύπωση του σχεδίου νόμου που δόθηκε προς συζήτηση και εκ των υστέρων πάρθηκε πίσω. Και ενώ επιμένει ο κύριος Υπουργός, έστω και κατά πλεονασμό να βάλει τους μαχητές του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδος, έχει πάρει πίσω από τις εξαιρέσεις τους λιποτάκτες και τους συνεργάτες των κατακτητών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Λέτε να υπήρξε νέα συνεργασία με κατακτητές;

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, δεν θα απαντήσω στο τελευταίο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Χιούμορ έκανα!

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Να πάρω το λόγο, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όχι, κύριε Υπουργέ. Να δευτερολογήσουμε πρώτα οι κύριοι συνάδελφοι, γιατί έχουν δικαίωμα. Τους παρακαλώ τουλάχιστον να τηρήσουν το χρόνο.

Ορίστε, κυρία Αλφιέρη, έχετε το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, επιμένουμε στο άρθρο ...

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Λείπατε την ώρα που τα είπα!

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Δεν έλειπα, εδώ ήμουν και σας άκουσα.

Κύριε Υπουργέ, επιμένουμε σαν Συνασπισμός ότι όσον αφορά το Διευθυντή του ΟΑΕΔ πρέπει να μπουν κάποιες δικλείδες ασφαλίσεις. Εμείς κάναμε κάποια πρόταση. Δεν θέλετε να την υιοθετήσετε. Φαίνεται ότι είναι πάγια τακτική της Κυβερνησης να μην υιοθετεί προτάσεις του Συνασπισμού. Πρέπει, όμως, να μπει εδώ κάποια δικλείδα ασφαλίσεις.

Το δεύτερο που το επεσήμανε και ο κ. Ιντζές, είναι ότι πρέπει να είναι διαφανείς οι αποφάσεις του ΟΑΕΔ.

Στο άρθρο 3 γιατί να μην ισχύουν οι διατάξεις του ν.2190, να το πω έτσι απλά, που το γνωρίζουμε όλοι! Γιατί να μη γίνει; Και διαφάνεια θα υπάρχει και δυνατότητα να ελεγχθεί. Οι ελεγκτικές διαδικασίες είναι δεδομένες. Άλλα ανοίγετε ένα παραθυράκι στο ρουσφέτι. Ειδικά στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, που ξέρετε τι γίνεται εκεί πέρα!

Στο άρθρο 4 λέτε για τον άγαμο. Ας βάλουμε εδώ και τα δύο φύλα, δηλαδή "άγαμο" ή "άγαμη", άνδρα ή γυναίκα. Νομίζω, ότι πρέπει να αρχίσουμε να εξοικειωνόμαστε με τα δύο φύλα.

Κύριε Υπουργέ, μας έχετε που μας έχετε στο περιθώριο, αντιμετωπίστε όμως μ' αυτόν τον τρόπο τις άγαμες μητέρες. Καλό, λοιπόν, είναι να κάνουμε ένα βήμα και να αρχίζουμε να βάζουμε και τα δύο φύλα στα νομοσχέδιά μας! Θα είναι ένα σημαντικό βήμα. Θα αλλάξουμε σιγά-σιγά και αντίληψη και κουλτούρα και θα δίνουμε και ένα προβάδισμα στις άγαμες μητέρες.

Με ποια έννοια το λέω αυτό, κύριε Υπουργέ: 'Ότι είναι μια ομάδα γυναικών, η οποία αυτήν τη στιγμή έχει ανάγκη εργασίας αλλά έχει και ανάγκη κοινωνικής μέριμνας και αλλαγής νοοτροπίας που υπάρχει.

Ευχαριστώ.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ να κάνω μία ερώτηση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Να κάνετε μία ερώτηση, αλλά μόνο μία ερώτηση, γιατί δεν έχετε δικαίωμα να μιλήσετε!

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να ξέρω στο άρθρο 3, παράγραφος 1 όταν λέτε: "Προσλαμβάνουν με σειρά προτεραιότητας και όχι με διαγνωσμό ή επιλογή", τι εννοείτε; Υποθέτω ότι θα μιλάτε για τη μοριοποίηση. Αυτό όμως είναι επιλογή, άρα είναι πλεονασμός. Λέτε "χωρίς διαγνωσμό ή επιλογή". Και όμως είναι επιλογή η σειρά προτεραιότητας.

'Ένα δεύτερο θέμα: Στο άρθρο 2, όπου λέτε στην παράγραφο 1: "Οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να προσλαμβάνουν σε ποσοστό 8%", νομίζω ότι θα ήταν σωστό να βάλετε μέσα "και να διατηρούν αυτό το 8%". Διότι εάν προσλάβει φέτος κάποια επιχείρηση με πενήντα υπαλλήλους τέσσερα άτομα και γίνουν πενήντα τέσσερα και μετά από τρεις, τέσσερις, πέντε μήνες φύγουν δύο από αυτούς, δεν θα πρέπει ή δεν θα είναι σωστό να αναπληρωθούν αυτοί οι δύο; 'Άρα πρέπει να πείτε: "να προσλαμβάνουν και να διατηρούν αυτόν τον αριθμό του 8%".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μία ερώτηση είπατε και δύο κάνατε!

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Με δύο σκέλη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν ήταν δηλαδή με ειδικές ανάγκες η ερώτησή σας!

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα μιλήσω εγώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχετε το δικαίωμα, αλλά δεν το εκδηλώσατε!

Κύριε Υπουργέ, να μιλήσει δύο λεπτά και ο κ. Ζαφειρόπουλος, ο οποίος έχει δικαίωμα εκ του Κανονισμού.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είπε ο κύριος Υπουργός για την παράγραφο 1 του άρθρου 3 ότι έχει ερμηνευτεί.

Κύριε Υπουργέ, όπως ξέρετε, πολλές ερμηνείες δίνονται και εδώ και στα δικαστήρια. Ας το ερμηνεύσουμε, λοιπόν, σαφώς ότι θα είναι κατά την αναλογία που ορίζει και το άρθρο 2 για να μην εξαιρούνται οι πολύτεκνοι. Γιατί μπορεί να έλθει κάποιος και να πει ότι δεν λέει τίποτε για πολύτεκνους, δεν μπορώ να το εξάγω αυτό ότι είναι πολύτεκνοι.

Επίσης όσον αφορά αυτό που είπε ο κ. Παπαηλίας "με σειρά προτεραιότητας", νομίζω ότι είναι σωστό. Διότι εφόσον αναφέρεσθε στην παράγραφο 1, είναι σωστό ότι η σειρά προτεραιότητας μπορεί να υπάρχει στις επιλογές κλπ.

'Ένα άλλο θέμα, κύριε Υπουργέ, το οποίο θα παρακαλούσα

να το δείτε, είναι όσον αφορά αυτό το πιστοποιητικό το οποίο χορηγείται για την πολύτεκνη οικογένεια. Μην μπλέκουμε τους δήμους ή τις κοινότητες ή τις νομαρχίες...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Είναι παρακάτω, στο άρθρο 7.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Η ιστορία της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων έχει αποδείξει ότι μέχρι σήμερα δεν έχει κάνει λάθος στην καταγραφή του ποιός είναι πολύτεκνος. Γιατί κάποια μέρα μπορούμε να βρεθούμε με πεντακόσιες χιλιάδες πολύτεκνους.

Είπατε προηγουμένως για την ηλικία. Εγώ στα είκοσι τέσσερά μου χρόνια είχα την πρώτη μου κόρη, κύριε Υπουργέ. Μπορεί και ένας είκοσι χρονών να έχει παιδί. Και υπάρχουν πολλοί!

Δεν έχει κάνει λάθος ποτέ λοιπόν η Συνομοσπονδία Πολυτέκνων. Αφήστε τη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων όπως ήταν μέχρι σήμερα, να δίνει το πιστοποιητικό, που τέλος πάντων είναι νομικό πρόσωπο που έχει υπευθυνότητα, ξέρει να προστατεύει τα δικαιώματα και του κράτους και των πολυτέκνων. Νομίζω ότι καλό είναι να μην τους αφαιρούμε τα δικαιώματα και να νομίζουμε ότι μία Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να είναι πιο φερέγγυο πρόσωπο από τη φερεγγυότητα η οποία έχει αναδειχθεί σήμερα από την Συνομοσπονδία Πολυτέκνων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Να πω στον κ. Παπαγλία ότι από τη στιγμή που για τον οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρχει το ποσοστό 8%, τον επόμενο χρόνο είναι υποχρεωμένη η εταιρεία να καλύψει το 8%. Το λέει Εκάθαρα και μέσα από τον προγραμματισμό. Και αυτό γίνεται. Δηλαδή το σύνολο των ρυθμίσεων είναι εκεί και δεν υπάρχει καμία αντίρρηση γι'αυτό.

Τώρα απ' όλες τις παρατηρήσεις που ειπώθηκαν, που όλες έχουν κάποια βάση, κάποιες έχουν απαντηθεί ήδη, γιατί είναι επανάληψη ρυθμίσεων και δεν έχουν δημιουργήσει προβλήματα. Δεν πάμε εμεις να δημιουργήσουμε προβλήματα αυτήν τη στιγμή σε σχέση με την εφαρμογή γύρω από ερμηνείες.

Να προσθέσω για άλλη μια φορά αυτό που είπε ο κ. Κόρακας ότι εδώ στην παράγραφο 3, στην περίπτωση α', που λέμε: "εκτός από τους παραπληγικούς, τετραπληγικούς, νηπιπληγικούς", εκεί βάζουμε κόμμα (,) και λέμε "κωφούς και τυφλούς, κατά την έννοια των διατάξεων τάδε και τάδε".

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Οι τυφλοί αναφέρονται!

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Παρακαλώ! Όλα τα έχω αξιολογήσει. Μένω εδώ. Αναφέρονται. Και πρόσθεσα τους κωφούς. Αυτό δεν μου είπατε; Το πρόσθεσα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Και τους χρονίως πάσχοντες!

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Οι χρονίως πάσχοντες είναι μεγάλη υπόθεση. Μην ανοίγουμε αυτό το θέμα. Παρακαλώ μην επιμένετε κάθε φορά.

Στο άρθρο 4, στην παράγραφο 4, στο τέλος του εδαφίου β', που γράφουμε συντελεστή 10, πρέπει να προσθέσουμε συντελεστή 7 και 7. Δηλαδή τα δύο δεκάρια γίνονται επτάρια.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Το "κατ' αναλογία" το προσθέσατε, κύριε Υπουργέ;

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Βάλτε το στην παράγραφο 1, του άρθρου 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Την άκουσε την παρατήρηση, υποθέτω, ο κύριος Υπουργός. Αν θέλει είναι στην κρίση τη δική του.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το "σειρά προτεραιότητας" το διευκρίνισα. Η προτεραιότητα προσδιορίζεται αντικειμενικά.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ:...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Ζαφειρόπουλε, σας παρακαλώ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Ζαφειρόπουλε υπήρξε μία

παρατήρηση, ότι δεν χρειάζεται το "προτεραιότητα" ή τι σημαίνει προτεραιότητα το βάζουμε "με διαγνωσμό ή επιλογή". Η προτεραιότητα βγαίνει αντικειμενικά με τα μόρια που έχουμε βάλει. Στην επιλογή επικρατεί και το κοινωνικό κριτήριο "επιλέγω". Δεν έχει δημιουργήσει κανένα πρόβλημα. Γιατί λοιπόν να βγάλουμε το "χωρίς διαγνωσμό ή επιλογή" έστω και αν θεωρείται από κάποιους ότι είναι πλεονασματική η λέξη; Άλλα να μην μπω σ' αυτό.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Η αναλογία μεταξύ κατηγοριών;

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Η αναλογία...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεν χρειάζεται να το προσθέσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν το δέχεται ο κύριος Υπουργός, δεν γίνεται συζήτηση. Το προτείνατε, το άκουσε, δεν το αποδέχεται.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Το είπε ο εισηγητής σας, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Κόρακα, θέλετε να τριτολογήσετε; Πρέπει να προχωρήσουμε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε.

Ο κ. Κόρακας έχει όχι τριτολογήσει, αλλά δεν ξέρω πόσες φορές έχει μιλήσει. Εγώ ίθελα να πω ότι, έτσι όπως εξελίχθηκε η συζήτηση στο σημείο αυτό το τελευταίο, θα ήταν δυνατόν με βάση τα Πρακτικά της Βουλής να ερμηνευθεί αντίστροφα, ότι ο Υπουργός δεν δέχεται την άποψη που απεδέχθη. Απλώς θεωρεί ότι δεν είναι αναγκαίο να μπει η φράση δύοτι καλύπτεται. Άλλα αυτό να είναι σαφές, να μην πάμε σε αντίθετη ερμηνεία πλέον με βάση τη συζήτηση του τελευταίου διλέπτου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, κύριε Κόρακα, έχετε το λόγο να πείτε δύο λέξεις.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Ιωαννίδη, δεν έχω τριτολογήσει. Τριτολογώ αυτήν τη στιγμή.

Επαναλαμβάνουμε την πρότασή μας για τον 1863/89, κύριε Υπουργέ. Δεν καταλαβαίνουμε γιατί δεν το συμπεριλαμβάνετε.

Δεύτερον, επιμένουμε στην πρόταση που έκανε...

(Στο σημείο αυτό ο κύριος Υπουργός συνομιλεί στα υπουργικά έδρανα με τον κ. Ρεγκούζα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Ρεγκούζα, μην απασχολείτε τον κύριο Υπουργό. Όταν αγορεύει ο κύριος συνάδελφος πρέπει να είναι απερίσπαστος ο κύριος Υπουργός.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Επιμένουμε στην πρόταση που έκανε η Γενική Γραμματεία Ισότητας, να συμπεριληφθεί στο τέλος του άρθρου 1 αυτό το εδάφιο -είναι πάρα πολύ σύντομο- "οι λιποτάκτες πολέμου του 1940-1941 καθώς και εκείνοι που συνεργάστηκαν με τους κατακτητές" εκτός και αν έχετε ειδικούς λόγους να μην το δέχεσθε γιατί έχετε πρόβλημα με τους σύγχρονους κατακτητές.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μα δεν υπάρχουν. Θα νομοθετήσουμε επί της ουσίας; Επειδή υπήρχε στο αρχικό σχέδιο νόμου και η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής και η ΟΚΕ και οι πάντες είπαν ότι δεν υπάρχουν, δεν ζουν, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του νόμου κάποιοι τέτοιοι άνθρωποι. Πρέπει να το βάλουμε εμείς.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Μήπως αυτοί που πήραν μέρος στο αντάρτικο, στην Εθνική Αντίσταση σήμερα...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Βέβαια, υπάρχουν. Είναι και τα παιδιά τους.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Δεν βάζετε για τα παιδιά τους.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μπορεί να είναι λίγοι, αλλά υπάρχουν. Οι άλλοι δεν περιελήφθησαν.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Υπουργέ....

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Κόρακα, θέλουμε να κάνουμε ουσιαστική συζήτηση;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχει πρόβλημα ο κύριος Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Κόρακα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Τα παιδιά των δοσιλόγων και των λιποτακτών δεν υπάρχουν;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Θα τα τιμωρήσουμε και αυτά;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Όχι να τα τιμωρήσουμε. Να τιμωρήσουμε την πράξη της λιποταξίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Κόρακα! Ήδη με τη συναίνεση όλων των πτερύγων προχωρήσαμε σε μία γενικότερης αποδοχής διατύπωση των διατάξεων του νομοσχεδίου. Ας κλείσουμε με αυτό. Είναι και κάποια πράγματα που δεν μπορούν να συμπεριληφθούν.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Υπάρχει το θέμα της "προτεραιότητας". Διευκρινίσατε ότι είναι με βάση τα μόρια. Να το δεχθούμε. Ας μπει όμως εδώ "σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 και του άρθρου 4" για να τελειώνουμε.

Και επίσης, για το "επί εφτά" νομίζω ότι πρέπει να μπει και στις δύο παραγράφους, αν είδατε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το είπε και δεν το ακούσατε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Εμείς θα λέγαμε ότι και "επί επτά" είναι πολύ, βάλτε το "επί πέντε".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 1 έως και 4.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση των άρθρων 1 έως και 4, ένα προς ένα.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς, το άρθρο 1 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς, το άρθρο 3 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση της ενότητας των άρθρων 5 έως και 8.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο για να κάνει τις παρατηρήσεις που έχει.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάνω μερικές αναριθμήσεις γιατί, μέσα απ' αυτά που είχαμε και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή έχουν αλλάξει κάποιες αναφορές σε παραγράφους και σε άρθρα:

Στην πέμπτη σειρά της παραγράφου 2 του άρθρου 5 αντί "των παραγράφων 6 και 9" πρέπει να θέσουμε της "παραγράφου 8".

Στη δεύτερη σειρά της παραγράφου 1 του άρθρου 6 αντί "των παραγράφων 6 και 8" να μπει "της παραγράφου 8".

Στη δεύτερη σειρά της παραγράφου 2 του άρθρου 8 αντί "των παραγράφων 6 και 9" να μπει "της παραγράφου 8".

Στη δεύτερη σειρά της παραγράφου 5 του άρθρου 8 αντί "των παραγράφων 6 και 9" να μπει "της παραγράφου 8".

Και κάτι ακόμη στο άρθρο 7, παράγραφος 1, περίπτωση ζ' που αναφερόμαστε στα πρόσθετα δικαιολογητικά. Αναπτύχθηκε μία προβληματική εδώ γύρω από τη βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής εφορίας και ποιου οικονομικού έτους θα είναι κλπ. Αυτή είναι μια σωστή παρατήρηση η οποία ακούσθηκε και στα πλαίσια της Επιτροπής αλλά και από κάποιο συνάδελφο χθες εδώ.

Στο ζ' λοιπόν της διάταξης αντί αυτού που λέει "...βεβαίωση της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας" λέμε "αντίγραφο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου οικονομικού έτους".

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Επικυρωμένο ή μη;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σαφέστατα επικυρωμένο.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Πώς θα το επικυρώσουν;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όταν πάνε και καταθέτουν τους δίνουν το ένα αντίγραφο επικυρωμένο.

Αντίγραφο λοιπόν της φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου οικονομικού έτους. Παρακάτω, κύριοι συνάδελφοι, έχει μια εξουσιοδότηση που λέει, με απόφαση του Υπουργού καθορίζονται οι λεπτομέρειες. Είναι αυτονότο ότι όλα αυτά είναι επικυρωμένα. Τι θα κάνουμε με φωτοτυπίες τις δουλειές; Για να είμαστε σε συνέπεια με όσα γράφουμε παραπάνω.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Επαναλαμβάνω, άρθρο 7, παράγραφος 1, περίπτωση ζ' "Αντίγραφο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου οικονομικού έτους". Η περίπτωση η', μένει.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Να σας κάνω μία παρατήρηση λόγω εμπειρίας. Το οικονομικό έτος για τις εφορίες είναι το τρέχον έτος. Βάλτε "της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου", γιατί άλλη η έννοια του οικονομικού έτους για τις εφορείες και άλλη της διαχειριστικής περιόδου.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κοιτάξτε, εγώ στις δηλώσεις εφορείας που έχω δει, γράφει επάνω "Οικονομικό έτος" κλπ. Δεν αλλάζει τίποτα, είναι φανερό.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Αν λέτε: "Του προηγούμενου οικονομικού έτους" θα σας πάνε την προηγούμενη χρονιά. Ετοι, εντάξει.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αφού αυτό γράφουν, "οικονομικό έτους".

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Θα σας πάνε ένα χρόνο μπροστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Οι παρεμβάσεις σας, κύριε Ρεγκούζα, έχουν στόχο να μη μιλήσουμε, να συμφωνήσουμε και να ψηφίσουμε έτσι;

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και συνεχίζει: "Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης φορολογίας λόγω ελλείψεως ειδικής υποχρεώσεως, θα υποβάλεται βεβαίωση της αρμόδιας ΔΟΥ της κατοικίας, ότι δεν υπεβλήθη δήλωση εισοδήματος". Το κλείνουμε λοιπόν αυτό.

Μπαίνει τώρα η περίπτωση θ, που λέει: "Πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει ο αριθμός των μελών της οικογενείας".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Πιστοποιητικό του δήμου;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αφήστε με να ολοκληρώσω.

Υπάρχει ένα ζήτημα αυτήν τη στιγμή, αν θα μείνουν στα πιστοποιητικά -κι εδώ υπήρξε και μία διελκυστίνδα στο παρελθόν- της Ανώτατης Ομοσπονδίας Πολυτέκνων κλπ. ή δήμου ή κοινότητας.

Εγώ θα έλεγα στη διευκρινιστική εγκύλιο, που θα δώσω, να είναι ή το ένα ή το άλλο. Διότι θα εμποδίσω αυτήν τη στιγμή να μου φέρει κάποιος πιστοποιητικό από το δήμο ή την κοινότητα για την οικογενειακή κατάσταση; Δηλαδή, το δημόσιο έγγραφο δεν θα έχει αποδεικτική ισχύ; Δεν γίνεται.

Θα γράψουμε λοιπόν: "θ) Πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει ο αριθμός των μελών της οικογενείας".

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Από πού;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Ζαφειρόπουλε, θα βγει η εγκύλιος. Σας είπα τις προθέσεις μου. Ή θα βάλω εδώ δήμου ή κοινότητας και θα το τελειώσω ή θα το αφήσω έτοι, να μελετήσω την περίπτωση που θέσατε.

Εγώ αυτήν τη στιγμή προσθέτω: "θ) Πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει ο αριθμός των μελών της οικογένειας." Να αναπτυχθεί προβληματική στη συζήτηση που θα αναπτύξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Αυτό δείχνει ότι ο Υπουργός είναι ανοιχτός για συζήτηση.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεν έχω άλλες προσθήκες εδώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κουράκης έχει το λόγο.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να απαντήσω, αν μου επιτρέπετε για δύο λεπτά, στον κύριο Υπουργό, επειδή αναφέρθηκε σε μένα; Γιατί με το διάλογο νομίζω ότι προάγεται και η συζήτηση του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θα παραβούμε τον κανονισμό. Αν συμφωνήσει ομόφωνα το Τμήμα, δεν έχω αντίρρηση.

Ορίστε, έχετε το λόγο για δύο λεπτά, κύριε Ζαφειρόπουλε.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, στη θ' παράγραφο που προσθέσατε, σωστό είναι για όλες τις περιπτώσεις να λέτε, ας πούμε, "πιστοποιητικό", το οποίο μπορεί να εκδίδεται από την κοινότητα ή το δήμο, αλλά ειδικά για τους πολύτεκνους εγώ θα σας υποβάλω την παράκληση να το δείτε και νομικά, για να μην έχουμε παρεργηνέσιες, και εκεί να υπάρχει το πιστοποιητικό της Ομοσπονδίας Πολυτέκνων.

Κάντε αυτήν την χάρη, κύριε Υπουργέ, για να ξεμπερδεύουμε. Προσθέστε το "πολύτεκνο" στη θ' παράγραφο. Δηλαδή, να γίνει: "...για δε τους πολύτεκνους πιστοποιητικό της Ομοσπονδίας Πολυτέκνων".

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Η διατύπωση "πιστοποιητικό" με τη γενική του μορφή δεν νομίζω ότι διευκολύνει κανέναν. Πάμε να περιορίσουμε, να εξαφανίσουμε τις δυνατότητες εμφάνισης πιστοποιητικών που να μην ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και από το δήμο ή από την κοινότητα και από τη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων. Και από τα δύο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το άφησα έτοι για να το μελετήσω. Δεν μπορώ να απαντήσω σήμερα σε αυτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Τι μελέτη;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Παρακαλώ, με μια πρόθεση αναβολής. Το άφησα έτοι και έχει καταγραφεί στα Πρακτικά, να το δώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κουράκης έχει το λόγο.

Πέντε λεπτά σας φθάνουν, κύριε Κουράκη, επί των άρθρων της ενότητας αυτής:

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι αρκετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Ήδη ο κύριος Υπουργός έκανε δεκτές αρκετές παρατηρήσεις που έγιναν και στη Διαρκή Επιτροπή.

Τώρα, με το άρθρο 5 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την τοποθέτηση των προστατευόμενών μελών του νόμου καθώς και οι περιορισμοί που βάζει ο νόμος.

Έτσι στο άρθρο αυτό προβλέπεται ότι η τοποθέτηση των προστατευόμενών μελών είναι υποχρεωτική για τον εργοδότη. Οι τοποθετούμενοι εξομοιώνονται πλήρως και ανάλογα με τα προσόντα τους με το υπόλοιπο προσωπικό ως προς την αμοιβή και ως προς τους όρους εργασίας.

Πρέπει να πούμε επίσης, ότι στο άρθρο αυτό προβλέπεται ότι και ο εργοδότης στον οποίο τοποθετείται ο προστατευόμενος του νόμου αυτού, έχει δικαίωμα να ζητήσει από την Επιτροπή την ακύρωση της τοποθέτησης, εάν δεν πληροί κάποιες προϋποθέσεις. Βέβαια, η άσκηση του δικαιώματος γίνεται μετά από σχετική αίτηση. Υπάρχει και εδώ μια διασφάλιση για να μη γίνεται καταστρατήγηση από τις επιχειρήσεις. Πρέπει αναλυτικά όλοι οι λόγοι να αναφέρονται και να εξετάζονται από τον περιφερειακό διευθυντή και από την αρμόδια επιτροπή για τους οποίους ο εργοδότης ζητά να γίνεται το σχετικό αίτημα του αποδεκτό.

Στο άρθρο 6 ορίζεται πως θα γίνεται η υποβολή των στοιχείων αλλά και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί. Υποβάλλεται στην επιτροπή του άρθρου 9 κατά τη χρονική περίοδο από 1η Νοεμβρίου έως τέλος Δεκεμβρίου κάθε έτους η δύναμη της επιχειρήσης ή εκμετάλλευσης σε προσωπικό, ο δέλεγχος γίνεται με την επιμέλεια των αρμόδιων υπηρεσιών του ΟΑΕΔ.

Πρέπει εδώ να τονίσουμε ότι η προκήρυξη των θέσεων γίνεται από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση το μήνα Περίπου Μάρτιο και τοιχοκολλάται στα καταστήματα του ΟΑΕΔ και έτσι έχει ο κάθε ενδιαφερόμενος τη δυνατότητα για ενημέρωση και έλεγχο. Επίσης, τον μήνα Απρίλιο κάθε έτους γίνεται η υποβολή των αιτήσεων από μέρους του ενδιαφερόμενου και τον μήνα Ιούνιο το αργότερο οι πίνακες τοποθέτησης δημοσιεύονται από την οικεία επιτροπή του άρθρου 9, προκειμένου να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι.

Στο άρθρο 7 καθορίζονται τα δικαιολογητικά, τα οποία υποχρεούνται να προσκομίσουν οι ενδιαφερόμενοι.

Και στο άρθρο 8 ορίζεται η επιχορήγηση των θέσεων γίνεται από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση το μήνα Περίπου Μάρτιο και τοιχοκολλάται στα καταστήματα του ΟΑΕΔ και έτσι έχει ο κάθε ενδιαφερόμενος τη δυνατότητα για ενημέρωση και έλεγχο. Επίσης, τον μήνα Απρίλιο κάθε έτους γίνεται η υποβολή των αιτήσεων από μέρους του ενδιαφερόμενου και τον μήνα Ιούνιο το αργότερο οι πίνακες τοποθέτησης δημοσιεύονται από την οικεία επιτροπή του άρθρου 9, προκειμένου να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι.

Τέλος, στις επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που δείχνουν ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για απασχόληση προσώπων που προστατεύονται από το νόμο αυτό μπορεί να απονέμεται ευαρέσκεια, έπαινος ή χρηματικό ποσό.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, είχα να πω για αυτήν την ενότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε, κύριε Κουράκη.

Ο κ.Σπύρου έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, για τα άρθρα 5, 6, 7 και 8 που αποτελούν τη δεύτερη ενότητα, δεν έχουμε να κάνουμε σημαντικές παρατηρήσεις. Αφορούν περισσότερο διαδικαστικά θέματα.

Το άρθρο 5, όπως τονίστηκε, αφορά την τοποθέτηση προστατευόμενών προσώπων και μπαίνουν ορισμένοι περιορισμοί.

Για το άρθρο 6 θα ήθελα να ρωτήσω το εξής: Η αναλογία

των πενήντα ατόμων με τα οποία μπορεί να λειτουργεί μια επιχείρηση, αναφέρεται σε νέες προσλήψεις ή στον αριθμό των ήδη εργαζομένων, όταν πρόκειται να πάρουμε καινούρια άτομα;

Δηλαδή, αν μια επιχείρηση που απασχολεί πενήντα άτομα προτίθεται να προσλάβει τέσσερα καινούρια άτομα, θα είναι και τα τέσσερα από τον νόμο αυτό των ειδικών κατηγοριών;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εφόσον δεν έχει κανένα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Ο Υπουργός είπε ότι δεν λαμβάνονται υπόψη οι πενήντα επ' αυτών που θα προσλάβει σε ποσοστό 8%.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Επίσης, επειδή αναφέρθηκε η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και τονίστηκε κάπως εδώ να ζητείται και διαχειριστικός έλεγχος, φορολογικός έλεγχος, ο οποίος είναι ένας εκβιασμός για τις επιχειρήσεις, ήθελα να πω ότι άσχετα από την οικονομική κατάσταση -τονίστηκε και στην Επιτροπή- κάθε επιχείρησης εφόσον προσλαμβάνει προσωπικό θα πρέπει να είναι δυνατόν να εφαρμόζεται ο νόμος και να μπαίνουν άτομα απ' αυτές τις κατηγορίες. Επομένως, δεν είναι θέμα το πως είναι η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Από τη στιγμή που προσλαμβάνει προσωπικό σημαίνει ότι έχει πρόθεση και να συνεχίσει να λειτουργεί και έχει ανάγκη προσωπικού και θα προσλαμβάνει και άτομα από τις ειδικές κατηγορίες.

Θα ήθελα μια απάντηση, δηλαδή, το σκεπτικό σας πάνω σ' αυτό.

Στο άρθρο 7 για τα πρόσθετα δικαιολογητικά έγιναν κάποιες διευκρινήσεις. Στην παράγραφο 1γ όπου λέει "πιστοποιητικά σπουδών και λοιπά πιστοποιητικά, από τα οποία να προκύπτει η τυχόν ειδικότητα και προϋπηρεσία τους", ήθελα να ρωτήσω, αν στην περίπτωση αυτή η προϋπηρεσία έχει μόρια.

Το άρθρο 8 που αναφέρεται στην επιχειρήση των εργοδοτών που απασχολούν άτομα των ειδικών αναγκών και πρόσωπα ειδικών κατηγοριών αναφέρει ότι δύνανται να επιχειρηγούνται από τον ΟΑΕΔ για μέρος των αποδοχών που τους καταβάλλουν.

Θα ήθελα να έχουμε απάντηση για το πως καθορίζεται αυτό το ποσό αν είναι νομοθετημένο, αν θα βγει με απόφαση.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 8 αναφέρει ότι σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή φορείς των παραγράφων του άρθρου 2 που απασχολούν άτομα με ειδικές ανάγκες της προηγουμένης παραγράφου μπορεί να καταβάλεται από τον ΟΑΕΔ μέρος της δαπάνης. Θα ήθελα κάποια διευκρίνιση για την δυνητικότητα που δείχνει το σημείο αυτό.

Δεν έχω τίποτε άλλο να αναφέρω ως προς αυτά τα άρθρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε τον κ. Σπύρου.

Η κ. Μπόσκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, σε σχέση με το άρθρο 5 θα θέλαμε να κάνουμε τις εξής παρατηρήσεις. Στην παράγραφο 6, όπου αναφέρεται ότι μπορεί να γίνει η αντικατάσταση του προστατευομένου για υπαίτια ή ανυπαίτια ακαταλληλότητα, αφού απασχοληθεί τουλάχιστον ένα μήνα, πιστεύουμε ότι το τόσο σύντομο χρονικό διάστημα -και χωρίς καμία άλλη συζήτηση- στο οποίο δίνει τη δυνατότητα στον εργοδότη να απολύει τον εργαζόμενο, αποκλείει ουσιστικά τις ιδιωτικές επιχειρήσεις απ' αυτό το νόμο. Είναι δηλαδή ένας άλλος τρόπος εξαίρεσης των ιδιωτικών επιχειρήσεων από το νόμο. Δεν υπάρχει ούτε ο χρόνος για να προσαρμοστεί το συγκεκριμένο άτομο, έτσι ώστε να φανούν και τα αποτελέσματα από την εργασία του, ούτε είναι δυνατόν να γίνει κάποιος έλεγχος από την παρουσία επιθεώρησης εργασίας ή από την παρουσία κοινωνικού λειτουργού. Είναι άτομα με ειδικές ανάγκες, για τα οποία θα μπορούσαν να δουν τα ειδικά ζητήματα.

Δεν προστατεύονται καν τα υποτιθέμενα προστατευόμενα πρόσωπα του νόμου από την ασυδοσία της εργοδοσίας, την οποία γνωρίσαμε τα προηγούμενα χρόνια. Και υπάρχουν και ενστάσεις στα δικαστήρια κατά εργοδοτών, που τοποθετήσαν άτομα με ειδικές ανάγκες περισσότερο σε θέσεις ακατάλληλες

για την εργασία τους, τους ανάγκασαν να αποχωρήσουν και σήμερα βρίσκονται έξω από την προστασία του ν. 1648 και αύριο, μεθαύριο και απ' αυτόν τον νόμο, αφού ο προστατευόμενος, αν αντικατασταθεί δυο φορές με απόφαση της επιτροπής, της οποίας για άλλη μια φορά αμφισβητούμε τη σύσταση, χάνει το δικαίωμά του για προστασία από το συγκεκριμένο νόμο. Τουλάχιστον να μη τη χάνει γενικά, αλλά να τη χάνει για δυο χρόνια.

Έχουν συμβεί τόσα και έχουν δει τόσα τα μάτια μας, και έχουν ακούσει τόσα τα αυτιά μας, που σε τελευταία ανάλυση πιστεύουμε ότι αυτό το άρθρο δεν προστατεύει τους εργαζόμενους.

Η άλλη παρατήρηση που θα θέλαμε να κάνουμε, αφορά το άρθρο 8. Μιλήσαμε και στην αρχική μας τοποθέτηση. Πιστεύουμε ότι δεν μπορεί ούτε το ύψος ούτε οι στοιχειώδεις προϋποθέσεις της επιδότησης των επιχειρήσεων να μην αναφέρονται σ' αυτό το νόμο και να καθορίζονται όλα με αποφάσεις του εκάστοτε Υπουργού.

Είμαστε αντίθετοι με τις επιδοτήσεις, με την έννοια ότι οι άνθρωποι αυτοί, ακόμα και τα άτομα με ειδικές ανάγκες, μετά την παρέλευση κάποιου χρονού, μπορούν να αποδώσουν και στο 100% των θέσεων που τοποθετούνται, εν πάσῃ περιπτώσει θα μπορούσαμε να συμφωνήσουμε με κάποιες επιδοτήσεις που να αφορούν για παράδειγμα χρόνια πάσχοντες, οι οποίοι δεν θα μπορούν να δουλεύουν στα ωράρια τα οποία καθορίζει ο επιχειρηματίας. Θα πρέπει να πηγαίνουν για παράδειγμα οι νεφροπαθείς, να λείπουν αρκετές ημέρες από την εργασία τους, να κάνουν την αιμοκάθαρση και οι υπόλοιποι χρονια πάσχοντες να λείπουν αρκετές ώρες από τη δουλειά τους και άρα οι εργοδότες πραγματικά ίσως να πάρουν κάποια επιδότηση γι' αυτήν την κατάσταση. Όμως γενικά και αόριστα επιδοτήσεις;

Καθώς επίσης θα θέλαμε να σχολιάσουμε και την παράγραφο 5 του άρθρου 8, για την ειαρέσκεια, τον έπαινο και το χρηματικό βραβείο. Ελεμημονύ ζητούν οι ειδικές κατηγορίες; Δεν μπορούμε να καταλάβουμε. Δεν είναι άνθρωποι οι οποίοι πηγαίνουν και δίνουν την εργατική τους δύναμη έναντι κάποιου μισθού σ' αυτές τις επιχειρήσεις;

Εμείς πιστεύουμε ότι μ' αυτές τις υποτίθεται ηθικές αμοιβές, η Κυβέρνηση προσπαθεί να εξωραίσει το πρόσωπο των στυγών στην κυριολεξία επιχειρηματών, θέλοντας να δώσει μία άλλη εικόνα για τη λεγόμενη ιδιωτική πρωτοβουλία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε την κ. Μπόσκου.

Η κ. Αλφιέρη έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω να κάνω δύο-τρεις επισημάνσεις. Στο άρθρο 5 που αναφέρεται στην τοποθέτηση των ειδικών κατηγοριών εργαζομένων και στους περιορισμούς προτείνουμε στην παράγραφο 1 να περιληφθούν όλες οι κατηγορίες επιστημόνων που υπάγονται, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους ή της κατάστασής τους στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Το ίδιο να ισχύσει και στην παράγραφο 2.

Θεωρούμε ότι η εξαίρεση των επιστημόνων δημιουργεί ένα πρόβλημα μη ίσης αντιμετώπισης και σε τούτο κάνουμε αυτήν την πρόταση για να το αντιμετωπίσουμε.

Η παράγραφος 6, θεωρούμε ότι είναι μία παράγραφος η οποία δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην όλη αντίληψη του νόμου και επιτρέπει στην εργοδοσία, εφόσον δεν έχει δικείδες ασφαλείας και ελέγχου, να τοποθετηθεί όπως θέλει.

Η πρόταση του Συνασπισμού ήταν συγκεκριμένη γιατί πιστεύουμε, κύριε Υφυπουργέ, ότι το δικαίωμα στην εργασία αυτών των ομάδων, όπως συζητάμε αυτόν τον καιρό το ελληνικό Κοινοβούλιο, είναι ένα δικαίωμα που το δίνει η ίδια η ζωή και όχι η εκάστοτε Κυβέρνηση.

Ως εκ τούτου θα πρέπει να υπάρχει και η ίδια αντίληψη. Σε ένα μήνα ένα άτομο που δεν έχει βγει από το σπίτι του ή που έχει κάποια προβλήματα, πως θα προσαρμοσθεί και πως θα εξοικειωθεί στο εργασιακό περιβάλλον, τη στιγμή που γνωρίζουμε ότι η ελληνική πραγματικότητα είναι διαφορετική από τους χώρους πρόσβασης μέχρι το χώρο αντιμετώπισης,

την αντίληψη αντιμετώπισης. Ζητώ, λοιπόν, ο χρόνος του ενός μήνα να εξαλειφθεί και επιμένουμε εδώ ότι δεν πρέπει να υπάρξει για να προστατευθούν, εγώ λέω, τα δικαιώματα των εργοδοτών και των εργαζομενών. Πρέπει να υπάρξει εμπεριστατωμένη έκθεση των κοινωνικών λειτουργών του γραφείου ευρέσεως ειδικών κοινωνικών ομάδων της νομαρχίας και του δήμου. Νομίζω ότι με αυτόν τον τρόπο ενισχύεται και ο νόμος και η διάθεση της Κυβέρνησης και δεν δημιουργούμε επιπλέον προβλήματα στα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Πιστεύω ότι η προσαρμογή στην εργασία και τις υποχρεώσεις της είναι κάτι που μαθαίνει το άτομο και αυτό είναι το ζητούμενο σήμερα. Γι' αυτό η Κυβέρνηση κάνει αυτά τα δειλά βήματα. Πρέπει λοιπόν να το επανεξετάσετε. Πρέπει να μπουν δικλείδες ασφαλείας για να μην δημιουργηθούν επιπλέον προβλήματα.

Πηγαίνω στο άρθρο 8 –για το άρθρο 6 δεν θα μπω στη διαδικασία, είναι τεχνικό– το οποίο πιστεύω, κύριε Υφυπουργέ, ότι είναι ένα νεκρό άρθρο, τη στιγμή που δεν υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις επιχορήγησης. Η εργονομική διευθήτηση και όλα αυτά που λέτε, είναι πολύ συμπαθητικά και πολύ ενδιαφέροντα, αλλά δεν έχουν αξία.

Είναι ένα άρθρο που δεν έχει περιεχόμενο. Καλό θα ήταν λοιπόν να ήταν ένα άρθρο με περιεχόμενο των μίνιμου των επιχορηγήσεων, να δούμε τη διάθεση. Δηλαδή, θα έχουμε ένα νόμο που θα περιμένουμε προεδρικό διάταγμα ή υπουργική απόφαση, για να βάλει και το κίνητρο, γιατί πιστεύω η επιχορήγηση των εργοδοτών, έτσι που μπαίνει, πρέπει να είναι ένα κίνητρο.

Είναι λοιπόν ένα νεκρό άρθρο που δεν προσθέτει τίποτα, αντίθετα ενισχύει την αντίληψη να μη μπει στη διαδικασία ενεργοποίησης αυτός ο νόμος.

Προτείνουμε λοιπόν να υπάρξει στην επιχορήγηση εργοδοτών συγκεκριμένο πλαφόν και όλα αυτά που προβλέπονται, να λειτουργήσουν σε συγκεκριμένα πλαίσια. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) Ο κ. Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, στο άρθρο 5 έχω να παρατηρήσω, ότι η παράγραφος 1 είναι σωστή και για νομικούς και για ουσιαστικούς λόγους.

Οι νομικοί λόγοι είναι ότι ο δικηγόρος δεν προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας εξαρτημένης. Το δεύτερο είναι ότι ο δικηγόρος κάνει δουλειά που θέλει τρέξιμο, θέλει ποδάρια, θέλει πόδια ο δικηγόρος. 'Όλοι οι άλλοι επιστήμονες θα κάνουν δουλειά καθήμενοι. Γι' αυτό δεν προσλαμβάνειν κανείς δικηγόρο που να έχει προβλήματα κινητικά τουλάχιστον ή άλλα. Γι' αυτό είναι ουσία και δεν είναι εξαίρεση. 'Ισα ίσα καλύπτει ένα κενό. Είναι σωστή η διάταξη.

'Έρχομαι στην παράγραφο 6. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εργάστηκα σε Τράπεζα στην Ελβετία. Εκεί, όταν μετακινείται υπάλληλος από το ένα τμήμα στο άλλο, επί δεκαπέντε τημέρες περνά ένα χρονικό στάδιο που λέγεται "σταζ", προσαρμογής δηλαδή στο νέο τμήμα. 'Ε, λοιπόν, η ενός μηνός απασχόληση, ενός προσώπου προστατευομένου απ' αυτό τον νόμο είναι ελαχιστότατη. Ακόμα δεν θα μπορεί να γνωρίσει το περιβάλλον και το προσωπικό. Ζητάμε τουλάχιστον μετά από τέσσερις μήνες να έχει δικαίωμα ο εργοδότης να προσφύγει σε αντικατάσταση ή απόλυτη του διοριζομένου. Ο ένας μήνας είναι απαράδεκτα ανεπαρκέστατος. Λοιπόν, τέσσερις μήνες, κύριε Υφυπουργέ, που είστε και εργαζόμενος και γνωρίζετε. Σε ένα μήνα δεν θα ξέρει πού είναι η καρέκλα του. Οπότε δεν θα μπορεί να σχηματίσει γνώμη ο εργοδότης του, αν κάνει ή δεν κάνει. Μετά από τέσσερις μήνες, αφού ενταχθεί στο περιβάλλον, τον γνωρίσει και ο εργοδότης μπορεί να γίνει τέτοιου είδους προσφυγή.

Στο άρθρο 6, παράγραφος 7. Μετά την τοιχοκόλληση του πίνακος κατά σειρά μορίων που έχει, πρέπει να προβλεφθεί προθεσμία προσβολής, ούτως ώστε ο πίνακας να καταστεί οριστικός. Να προστεθεί, λοιπόν, στο τέλος της παραγράφου 7 ότι μέσα σε ένα μήνα από την τοιχοκόλληση και δημοσίευση του πίνακος μπορούν να γίνουν προσφυγές. Διότι μπορεί να γίνει και λάθος στην καλύτερη περίπτωση ή στην χειρότερη

να γίνουν λαθροχειρίες. Μετά την παρέλευση μηνός από την τοιχοκόλληση και δημοσίευση τότε καθίσταται ο πίνακας οριστικός και μπορούν να γίνουν προσλήψεις βάση της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 6.

Μία άλλη παρατήρηση έχω να κάνω στο άρθρο 8, παράγραφος 1, περίοδος β'. Αυτές οι αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα εκδίδονται κατά περίπτωση ή γενικώς, που θα προβλέπουν την επιχορήγηση;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όχι κατ' άτομα και κατηγορίες και χρόνο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κατά κατηγορίες επιχειρήσεων;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όχι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Μα, λέει, με απόφαση του Υπουργού κ.λπ. δύναται να επιχορηγηθούν οι επιχειρήσεις που προσλαμβάνουν. Άρα, κατά επιχειρήσεις ή κατά κατηγορίες ή κατά ονομαστικές...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όχι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Θα ήθελα μια διευκρίνιση.

Νομίζω ότι είναι σωστή η παράγραφος 2, που προβλέπει δαπάνες για τη διαμόρφωση των χώρων εργασίας, για να είναι προσπελάσμοι από τα άτομα με ειδικές ανάγκες, που απασχολούνται σ' αυτές τις επιχειρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Ρεγκούζας έχει το λόγο.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πιστεύω ότι στις προθέσεις της Κυβέρνησης δεν είναι να αφήσει ανοικτά παραθυράκια για καταστρατηγήσεις του νόμου που θα ψηφίσουμε. Και αναφέρομαι ασφαλώς στην προσθήκη που πρέπει να γίνει στο άρθρο 7 σχετικά με την πολυτεκνική ιδιότητα. Εγώ δεν θα πά τίποτε άλλο παρά αυτό που ισχύει. Εχουμε την ισχύ του νόμου 2190, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 2527/97. Ο ν. 2527 στο άρθρο 3 παράγραφος 13 που αντικαθιστά το άρθρο 18 του ν. 2190 λέει ότι "η ιδιότητα του πολυτεκνού αποδικεύεται από πιστοποιητικό δήμου ή κοινότητας που περιέχει όλα τα γεγονότα των οποίων η συνδρομή αποτελεί προϋπόθεση για την κατά νόμο κτήση της ιδιότητας του πολυτέκνου ή από πιστοποιητικό της ανώτατης συνομοσπονδίας πολυτέκνων". Εμεις θέλουμε να μπει αυτή ακριβώς η προσθήκη στο άρθρο 7 για να μην αφήσουμε παραθυράκια καταστρατηγήσεις αυτού του νόμου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Παπαφίλιππου έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ζητάμε από τον κύριο Υπουργό να μας διευκρινίσει, διότι υπάρχει σύγχυση όσον αφορά τα ποσοστά των ανθρώπων που προστατεύονται από το νόμο που συζητάμε σε σχέση με τις προσλήψεις. Ελέχθη από τον κύριο Υπουργό στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή ότι το 8% που στις ιδιωτικές επιχειρήσεις αναφέρεται επί αυτών των επιχειρήσεων που έχουν πενήντα άτομα και άνω. Μας είπε ακόμα ότι το 8% ισχύει και για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Εδώ υπάρχουν ορισμένα ερωτηματικά διότι στον ευρύτερο δημόσιο τομέα έχουν προσληφθεί σύμφωνα με το ν. 1648 μέχρι σήμερα με βάση τον αριθμό των υπηρετούντων. Από την άλλη δε μεριά ελέχθη ότι το 5% αναφέρεται στο στενό δημόσιο τομέα επί του συνόλου των υπηρετούντων. Αυτά πρέπει να διευκρινιστούν για να ξέρουμε ακριβώς τι προβλέπεται στο νόμο, διοτι όλα είναι αφηρημένα έτσι όπως έχουν διατυπωθεί. Ένα είναι αυτό.

Δεύτερον, θέλω να συνταχθώ και εγώ με την άποψη των συναδέλφων σε σχέση με τον προσδιορισμό των κινήτρων. Κύριε Υπουργέ, δεν μπορείτε να αναφέρεστε εσείς σε κίνητρα προς τις ιδιωτικές επιχειρήσεις εφόσον προσλαμβάνουν άτομα που προστατεύονται από αυτόν το νόμο, χωρίς να προσδιορίζετε τι είδους κίνητρα είναι αυτά. Στο κάτω-κάτω έχετε και επιδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την απασχόληση ανθρώπων που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες για τις οποίες συζητάμε. Άρα είναι αναγκαίο να προσδιοριστεί αυτό το κίνητρο.

Τρίτον, θέλω να αναφερθώ σ' αυτό για το οποίο έγινε λόγος προηγουμένως, για τη δοκιμαστική δηλαδή περίοδο των ανθρώπων, που προστατεύονται από το νόμο, είτε είναι με ειδικές ανάγκες είτε είναι πολύτεκνοι είτε είναι από οποιαδήποτε άλλη κατηγορία.

Σαφώς, ο ένας μήνας που εγγράφεται είναι πολύ λίγος. Εφόσον για τα υγιή άτομα που προσλαμβάνουν είτε οι ιδιωτικές επιχειρήσεις είτε ο ευρύτερος δημόσιος τομέας ή ο στενός δημόσιος τομέας, υπάρχει νομοθετημένη αυτή η περίοδος η οποία υπερβαίνει τους είκοσι μήνες, γιατί, γι' αυτά τα άτομα αναφέρεθε σε ένα μήνα; Θα δημιουργηθούν κατ' αρχήν προβλήματα άνισης μεταχείρισης. Και βέβαια, τι συμπέρασμα μπορεί να βγάλει κανείς, όταν μέσα σε ένα μήνα δεν μπορεί να προσαρμοστεί ένα υγιέστατο άτομο, πολύ περισσότερο δε ένα άτομο που είναι από την κατηγορία με ειδικές ανάγκες ή από κάποια άλλη κατηγορία που προβλέπεται από το νόμο. Εγώ νομίζω ότι πρέπει να ισχύει η ίδια η περίοδος που προβλέπεται για τα υγιή άτομα που προσλαμβάνονται είτε στο δημόσιο τομέα είτε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα είτε στον ιδιωτικό τομέα.

Είναι πράγματα βασικά. Και πιστεύω ότι στην εργασία για να προσαρμοσθεί κανείς και να αρχίσει πλέον να αποδίδει, χρειάζεται μία περίοδος. Και αυτή η δοκιμαστική περίοδος δεν μπορεί επ' ουδενί λόγω να είναι περίοδος ενός μηνός. Πρέπει να πάμε σε ένα χρόνο και πλέον. Και εκεί θα φανεί η απόδοση του ατόμου που τοποθετείται με βάση αυτό το νόμο.

Αυτά είχα να πω, κύριε Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε τον κ. Παπαφίλιππου.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θέλετε να μιλήσετε και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και μετά να μιλήσει ο κύριος Υπουργός;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εγώ, κύριε Πρόεδρε, δεν έχω αντίρρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Γιατί συνήθως μιλάει ο κύριος Υπουργός και μετά οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι. Άλλωστε, ο κύριος Υπουργός μπορεί να δώσει και κάποιες εξηγήσεις και να καλύψει τα θέματα.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, ακούστηκαν ενδιαφέρουσες προτάσεις από πλευράς των συναδέλφων.

Θέλω όμως να ξεκαθαρίσω, σε σχέση με το άρθρο 5, παράγραφος 6, για το οποίο πολλή συζήτηση έγινε, ότι δεν μπορεί να μην υπάρχει αυτή η διαδικασία. Θα πρέπει να δώσουμε το δικαίωμα στον εργοδότη –εάν μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα κρίνει ότι για κάποιους λόγους που αυτήν τη στιγμή δεν μπορούμε στη λεπτομερεία τους να προσδιορίσουμε, υπάρχει υπαίτια ή ανυπαίτια ακαταλληλότητα του τοποθετηθέντος– όχι αυθαίρετα, να αποφασίσει και να τον απολύσει, αλλά να προσφύγει εκ νέου, αιτιολογώντας την προσφυγή του βέβαια, στην επιτροπή η οποία τον τοποθέτησε.

Ο κ. Ιντζές έκανε μία παρατήρηση. Επιφυλάσσομαι στην τελική μου παρέμβαση να δεχθώ μέρος της παρατήρησής του, σχετικά με το χρονικό διάστημα. Δηλαδή, μπορεί να δούμε –και μέχρι το τέλος της διαδικασίας θα το διατυπώσουμε– μια μικρή αύξηση αυτού του χρονικού διαστήματος –το τετράμηνο βέβαια είναι πολύ– ώστε να υπάρχει μια κάπως ανετότερη γνώση ή πλήρης γνώση από πλευράς του εργοδότη των τυχόν προβλημάτων ή των μη προβλημάτων τα οποία δημιουργούνται από την τοποθέτηση του ενδιαφερομένου.

Κατά τα άλλα, δεν νομίζω ότι είναι ούτε εργοδοτική αυθαιρεσία ούτε οτιδήποτε άλλο. Είπα και στην ομιλία μου ότι υπάρχει ισορροπία ανάμεσα στις ανάγκες της αγοράς και ανάμεσα στα άτομα αυτά που έχουν αυτά τα ειδικά προβλήματα. Και πρέπει αυτή η ισορροπία να διαφυλάσσεται ως κόρη οφθαλμού, προκειμένου να μη δημιουργούνται άλλες μορφές συγκρουσιακές και φαινόμενα τα οποία θα εμποδίσουν σε τελική ανάλυση την ομαλή ροή και εφαρμογή αυτού του νόμου.

Πρέπει λοιπόν να υπάρχει η δυνατότητα της ένστασης και στον εργοδότη. "Έχουσι γνώσιν οι φύλακες." Υπάρχουν οι επιτροπές που τους τοποθετούν. Δεν πείθονται και τόσο εύκολα αυτές οι επιτροπές. Ξέρουν πολύ καλά τη δουλειά τους. Και ξέρουν ανάτιες προσφυγές και επιχειρήματα, τα οποία δεν ευσταθούν από την εργοδοτική πλευρά, όταν πρέπει, να τα απορρίπτουν. Ουδέν πρόβλημα υπάρχει.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Πρέπει να υπάρχει μια συνεννόηση πριν από την τοποθέτηση της επιτροπής με τον εργοδότη...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αυτό ακριβώς θέλουμε. Όμως, επειδή συνεννόηση δεν μπορεί να γίνει πλήρως και να περιγραφεί μέσα στο νόμο, είναι σαφές ότι από τη στιγμή που ο εργοδότης λέει ότι "Θέλω άτομα αυτών των ειδικοτήτων και με αυτά τα προσόντα", η επιτροπή οφείλει να λάβει υπόψη αυτό το οποίο έχει πει ο εργοδότης. Κανένας δεν της στερεί το δικαίωμα να ζητήσει διευκρίνισεις από τον εργοδότη, προκειμένου τα άτομα τα οποία τελικά θα τοποθετήσει να ανταποκρίνονται σε αυτά που ζητεί ο εργοδότης.

Γιατί δεν μπορεί ένας εργοδότης για παράδειγμα, μια επιχείρηση να θέλει μεγαλύτερο μέρος ή το σύνολο του προσωπικού της για κάποια συγκεκριμένη δουλειά και να έρθει η επιτροπή να βάλει άτομα τα οποία είναι κάτι τελείως διαφορετικό. Γ' αυτό το λόγο βάλαμε μέσα τα προσόντα.

'Οσον αφορά την παρέμβαση η οποία έγινε για τις πρωτοβάθμιες επιτροπές, θέλω να τονίσω ότι κατά των αποφάσεων των πρωτοβαθμίων πενταμελών επιτροπών χωρεί προσφυγή ενώπιον των δευτεροβαθμίων επιτροπών εντός τριάντα ημερών, μόνο που είναι στο άλλο άρθρο. Δηλαδή, η σχετική διάταξη για την προσφυγή υπάρχει μεν, όπως πολύ σωστά επεσήμανε ο κ. Ιντζές, αλλά είναι σε παρακάτω άρθρο. Είναι στο άρθρο 9 το οποίο δεν είναι μέσα στην ομάδα των άρθρων που συζητάμε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Ειδικά για τους πίνακες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ναι, αλλά και οι πίνακες είναι απόφαση της πρωτοβάθμιας επιτροπής.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: ... (δεν ακούστηκε).

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Είναι απόφαση αυτή. Δηλαδή, μπορούμε να το ερμηνεύσουμε ότι είναι απόφαση της πρωτοβάθμιας επιτροπής.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Και προσβάλλεται σαν πράξη διοικητική.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Προσβάλλεται ενώπιον της δευτεροβάθμιας επιτροπής. Εσείς βέβαια λέτε να υπάρχει δυνατότητα της ειδικής ένστασης για τυχόν λάθη, εξ αβλεψίας πιθανόν, που θα γίνουν στους πίνακες. Άλλα για να μην έχουμε πάρα πολλές ενστάσεις –θα το ξαναδώ βέβαια κατά τη διάρκεια της συζήτησης– εκτιμώ ότι η σχετική διάταξη, η παράγραφος 3 του άρθρου 9, πιθανόν να μας καλύπτει και να μη χρειαστεί να βάλουμε ειδική πρόβλεψη.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Η απόφαση μετά την ένσταση, είναι διοικητική πράξη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Απόφαση είναι και ο πίνακας ο οποίος τοιχοκολλείται. Άρα, λοιπόν, από τη στιγμή που έχεις δικαίωμα να προσφύγεις στη δευτεροβάθμια επιτροπή, προσβάλλεις και τον πίνακα από τη στιγμή που είναι απόφαση.

Τώρα, όσον αφορά τις επιδοτήσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 8, πρέπει να καταλάβετε, ότι ο νόμος θέλουμε να είναι διαχρονικός. Αυτό το είπα και στην τοποθέτηση μου.

Επομένως, δεν μπορούμε ούτε να περιγράψουμε τις επιδοτήσεις ούτε να κάνουμε ειδική αναφορά πάνω σ' αυτές. Πρέπει να έχουν κάποια γενικά χαρακτηριστικά οι διατάξεις του νόμου και να υπάρχει η εξειδίκευση με τον ΟΑΕΔ και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Δεν είναι πρόθεσή μας να ονομάζουμε επιχειρήσεις. Αυτό είναι σαφές, κύριε Ιντζέ. Καμία υπουργική απόφαση που αναφέρεται σε

επιδοτήσεις εργασίας δεν ονομάζει επιχειρήσεις, ούτε αναφέρεται σε στενούς κλάδους της οικονομίας. Αναφέρεται σε ευρύτατες γκάμες επιχειρήσεων. Μπορεί να μην είναι τελείως διαφορετικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι μπορεί να εξαιρεί το δημόσιο ή ο, τιδηποτε άλλο, έχει όμως ένα χαρακτήρα μιας ευρύτατης γκάμας, τουλάχιστον όσον αφορά τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας και δεν έχει καμία φωτογραφική διάταξη.

Είναι σαφές όμως, από τη στιγμή που θέλουμε να είναι διαχρονικός ο νόμος ότι δεν μπορεί να περιληφθούν ούτε ποσά ούτε ειδικές διατάξεις. Πρέπει να έχουμε την ευχέρεια, ανάλογα και με τα χρήματα που θα έχουμε, ανάλογα και με τις ενισχύσεις που θα έχουμε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, να προσαρμόζουμε και τα ποσά και το ύψος της επιδότησης, πάντα με γενικού χαρακτήρα διατάξεις. Αυτό είναι σαφές και το λέει η ίδια η πρακτική μας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Δεν έκανα υπαινιγμό. Επισήμανση έκανα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Προς Θεού! Ξέρω ότι είσθε καλοπροσήρετος και σημείωσα με ιδιαίτερη προσοχή την τοποθέτησή σας. Άλλα, θέλω να διασκεδάσω αυτούς τους φόβους που εκφράστηκαν και να τονίσω ότι δεν πρόκειται για κανένα χάρισμα κανενός. Άλλα όπως και να το κάνουμε, κακά τα ψέματα, έτσι είναι η ζωή. Ο άλλος προκειμένου να πάρει ένα άτομο με ειδικές ανάγκες και να το εντάξει μέσα στο παραγωγικό του δυναμικό, πέρα από αυτές τις αναγκαστικές προσλήψεις, προκειμένου να προχωρήσει και σε άλλες τέτοιες κινήσεις στον τομέα αυτό, θέλει να έχει και τα κίνητρα. Και από τη στιγμή που υπάρχουν κίνητρα για ενεργές πολιτικές απασχόλησης και για τον απλό εργαζόμενο που δεν έχει κάποια ειδική μορφή προβλήματος, πρέπει και γι'αυτούς τους ανθρώπους, ακριβώς για να διατηρήσουμε την ενότητα της κοινωνίας, να προβλέψουμε αυτές τις ηυημένες παρεμβάσεις.

Θέλω να κλείσω λέγοντας ότι και η παράγραφος 5 του άρθρου 8 είναι σωστή. Εμείς θέλουμε τη συνεργασία με την ιδιωτική πρωτοβουλία και την ισορροπία με τις επιχειρήσεις, ώστε να πετύχει αυτός ο νόμος. Εάν πάμε κόντρα, εάν δημιουργήσουμε όξενηση και αν δεν λάβουμε υπόψη υπαρκτές ανάγκες των επιχειρήσεων, όπως λάβαμε υπόψη την περίπτωση των δύο ζημιογόνων ισολογισμών, θα δημιουργήσουμε αξεπέραστα προβλήματα που τι αποτέλεσμα θα έχουν; Με διάφορες προφάσεις ή αρνήσεις, ανάλογες των οποίων έχουμε αντιμετωπίσει πάρα πολλές φορές μέχρι τώρα, να υπονομεύονται οι διατάξεις του νόμου και οι άνθρωποι αυτοί να περιμένουν και να διεκδικούν με οποιονδήποτε τρόπο, είτε προς τα εμάς είτε δικαστικώς, την είσοδό τους στην επιχείρηση.

Χρειάζεται, λοιπόν, αυτή η συνεργασία, χρειάζεται η αποδοχή της κοινωνίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί και η διαχρονικότητα του νόμου.

ΆΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Για την πολυτεκνική ιδιότητα;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ο κύριος Υπουργός πριν φύγει, έκανε την τοποθέτησή του, η οποία νομίζω ότι καλύπτει μέρος της δικής σας παρέμβασης και τόνισε ότι ακόμη και αυτό το οποίο επιώθηκε από τον κ.Μιχαλολιάκο ως παρέμβαση πριν αποχωρήσει, εξετάζεται και δίδεται η δυνατότητα με το προηγούμενο άρθρο και συγκεκριμένα με την παράγραφο 8 να περιληφθεί εκ των υστέρων.

Το εξετάζουμε λοιπόν, είμαστε γενικώς θετικοί και θα το δούμε στην υπουργική απόφαση που θα βγει.

ΆΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Γιατί δεν το βάζετε στο νόμο;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Το 5% και 7%...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το λέει ο νόμος σαφώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Περιγράφονται σαφώς στο νόμο.

Ποιος εκ των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων θέλει να πάρει το λόγο;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε κύριε

ιωαννίδη, έχετε το λόγο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα πω δύο λόγια μόνο.

Σε σχέση με όσα είπε η συνάδελφος του Κομμουνιστικού Κόμματος επικαλούμενη τη σχετική διάταξη του άρθρου 5, έδωσε έναν τόνο σαν να προβλέπει απλώς τη δυνατότητα κρινομένου κάποιου ως ακατάλληλου υπαιτίως ή ανυπαιτίως, να απολύται. Δεν είναι έτσι. Ο νόμος λέει "αντικαθίσταται". Αντικατάσταση προφανώς σημαίνει ότι θα πάρει κάποιον άλλο, επομένως ο εργοδότης δεν έχει συμφέρον με την έννοια ότι μπορεί να αποπέμψει όποιον δεν του αρέσει και να μην πάρει άλλον. Θα υποχρεωθεί να πάρει άλλον. Αυτή είναι η έννοια της σχετικής διάταξης, εφ' όσον μιλάει για αντικατάσταση.

Δεύτερον, θα συμφωνήσω και εγώ ότι θα μπορούσε, κύριε Υπουργέ, να επιμηκυνθεί κάπως το χρονικό διάστημα του ενός μηνός, ώστε να είναι ευλογότερη η κρίση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Να το κάνουμε δίμηνο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Σε ό,τι αφορά την προσφυγή που επεσήμανε ο αγαπητός συνάδελφος ο κ. Ιντζές είναι βεβαίως διαφορετικό πράγμα η προσφυγή που προβλέπει το άρθρο 9. Αναγνωρίζω ότι δημιουργείται, ενδεχομένως, μια δυσχέρεια, αλλά προσέξτε διότι η μη επικύρωση του πίνακα προ της προσφυγής έχει τη σημασία της, ακριβώς διότι αποτελεί ένα εχέγγυο και ένα εμπόδιο σε αυτούς τους όχι λίγους πονηρούς, όπως γνωρίζουμε από το παρελθόν, να προχωρήσουν με την ελπίδα ότι αν κατακυρωθεί ο πίνακας "ποιος θα κάνει ενστάσεις και ποιος δεν θα κάνει". Άλλωστε οι ενστάσεις του άρθρου 9 είναι ενστάσεις που μπορεί να κάνει και ο εργοδότης.

Αυτό νομίζω είναι το πνεύμα των όσων είπε ο κ. Ιντζές και είμαι βέβαιος ότι το πνεύμα του το συμμερίζεστε όπως είπατε και θα ήθελα να σκεφθείτε μήπως μπορούμε έτσι να προστατεύσουμε καλύτερα από τον κίνδυνο παραβίασης και του πνεύματος και του γράμματος του νόμου που θα διαφορετικά θα ήταν επ' αφελεία πάλι κάποιων απιθανα πονηρών ανθρώπων, που μπορούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο να μεθοδεύουν κατά παράβαση του νόμου. Μήπως δηλαδή αποτελεί μία εγγύηση, η δυνατότητα προσφυγής προ της επικυρώσεως του πίνακος προστασίας του ίδιου του νόμου.

Ακόμα θέλω να πω ότι συμφωνώ πλήρως με την άποψη του Υπουργού, ότι δεν είναι δυνατόν ο νόμος να προβλέπει τις λεπτομέρειες των επιχορηγήσεων και των επιδοτήσεων. Η διάταξη ως έχει είναι πολύ σωστή. Κατ' αρχήν με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 δίνεται η δυνατότητα -δεν είναι υποχρεωτικό-όπως λέει "να επιχορηγούνται από τον ΟΑΕΔ για μέρος των αποδοχών που τους καταβάλλονται". Είναι στην κρίση προφανώς του Υπουργού και του ΟΑΕΔ αν και ποιές επιχορηγήσεις ...

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Εδώ είναι το πρόβλημα.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Δεν είναι καθόλου το πρόβλημα. Είναι πολύ σωστό, γιατί πρέπει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Εξαρτάται από το βαλάντιο. Αν υπάρχουν λεφτά, θα δώσει. Αν δεν έχει δεν θα δώσει. Υπάρχουν παχιές και ισχνές αγελάδες.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Αν η δυσπιστία και η καχυποψία φθάνει στο σημείο να πούμε ότι ο Υπουργός της όποιας κυβερνήσεως δεν μπορεί να έχει καμία διακριτική ευχέρεια, τότε καταργούμε ουσιαστικά το πολίτευμα, διότι ο Υπουργός δεν είναι κανένας τυχαίος. Η κυβέρνηση εκλέγεται από τον ελληνικό λαό, ο Υπουργός είναι υπεύθυνος απέναντι στη Βουλή, ελεγχόμενος ποικιλοτρόπως. Δεν μπορεί να μην έχει τη διακριτική ευχέρεια να καθορίζει με υπουργικές αποφάσεις και τους όρους και τις προϋποθέσεις και τα ειδικότερα προσόντα κατά κατηγορία προστατευομένων ατόμων για τη χορήγηση της επιδότησης αυτής, όπως λέει εδώ.

Διότι παραδείγματος χάρη για τους πολύτεκνους μπορεί να μην κρίνει ότι χρειάζεται επιδότηση. Για την πρόσληψη παιδιών πολυτέκνων σας λέω εγώ ότι μπορεί να κρίνει ότι δεν χρειάζεται επιδότηση. Ενώ για την πρόσληψη ατόμων με ειδικές ανάγκες μπορεί να κρίνει ότι χρειάζεται επιδότηση και στις περιπτώσεις μεγάλης αναπτηρίας μεγαλύτερη επιδότηση

απ' ότι σε περιπτώσεις μικρότερης αναπτηρίας. Πρέπει να έχει αυτή τη διακριτική ευχέρεια ο Υπουργός.

Θέλω να επισημάνω και πάλι τελειώνοντας ότι η δημοκρατία είναι το πολίτευμα που στηρίζεται στην εμπιστοσύνη. Μία βασική αρχή της λειτουργίας της δημοκρατίας είναι η αρχή της εμπιστοσύνης. Δεν είναι δυνατόν να δυσπιστούμε προς όλους και προς όλα και κάθε φορά να προσπαθούμε να βρούμε σατανικές προθέσεις πίσω από διατάξεις οι οποίες...

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Έχει καεί η γούνα μας.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Σύμφωνοι. Άλλα δεν έχει καεί μόνο η δική σας γούνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Κόρακα, σας παρακαλώ, διότι δεν θα σταματήσει ο κ. Ιωαννίδης.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αδίκως μου ζητάτε να σταματήσω, πρώτον, διότι είχα τελειώσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Είσθε συντομότατος.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Και δεύτερον διότι δεν πήρα καθόλου το λόγο σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Είμαι βέβαιος. Ο κ. Μιχαλολιάκος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, και μόνο η έκρηξη που έχει το δημογραφικό μας πρόβλημα και η εθνική διάστασή του μας υποχρεώνει να μην αφήνουμε ασφένεις γύρω από την έννοια πολύτεκνος και ποια αρχή το πιστοποιεί. Το τονίζω αυτό με έμφαση, διότι η Κυβέρνηση έχει και ένα άλλο νομοσχέδιο το οποίο με άρθρο του προβλέπει ότι η ιδιότητα του πολυτέκνου θα προσδιοριστεί με προεδρικό διάταγμα κατόπιν υπουργικής απόφασης. Αυτό και μόνο σημαίνει ότι στην Κυβέρνηση υπάρχει σύγχυση γύρω απ' αυτές τις έννοιες. Γι' αυτό θα ήθελα να επιμείνω και να παρακαλέσω τον κύριο Υφυπουργό που παρίσταται, να μην το αφήσουμε σε εκκρεμότητα. Και βρήκαμε την κοινή τομή: Και η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η Συνομοσπονδία των Πολυτέκνων. Αυτή η κοινή τομή δεν αφήνει και καμία πιθανότητα κάποιος από τους δύο φορείς να κάνει λάθος. Μηδενίζει τις πιθανότητες. Επιμένω σ' αυτό για να προλάβουμε και αληχμείες στα άλλα νομοσχέδια. Να κατοχυρώσουμε τουλάχιστον τα όσα έχουν μέχρι σήμερα ως ενισχυτικά μέτρα οι πολύτεκνοι. Να μην αλλοιώνουμε τις έννοιες. Επιμένω και θέλω να ελπίζω ότι πριν την ψήφιση του συγκεκριμένου άρθρου, θα έχει γίνει αποδεκτό ότι ο νόμος ορίζει μέχρι σήμερα, πριν τον αλλάξουμε. Αν η Κυβέρνηση θέλει να αλλάξουμε το νόμο, ας φέρει νομοσχέδιο και να μας προβάλει και τα επιχειρήματά της.

Σε ότι αφορά τον έπαινο του κυρίου Υπουργού στην ιδιωτική πρωτοβουλία, εμείς ως Νέα Δημοκρατία σας καλωσορίζουμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Έχετε γίνει κρατιστές εσείς τώρα όμως.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Ε, μην κάνετε και τους δύσκολους τώρα!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Τους καλωσορίζουμε, δεν υπάρχει θέμα. Το ΚΚΕ αντιστέκεται αλλά θα βρούμε τον τρόπο της συνεννόησης.

Θα ήθελα όμως, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι το επιχείρημα της διαχρονικότητας ενός νόμου, όπως ο κ. Πρωτόπαπας είπε, δεν δικαιολογεί την απόλυτη αοριστία του και γενικολογία του. Αναφέρομα στο άρθρο 8 όσον αφορά τα κίνητρα κ.λπ.

Ουσιαστικά δεν λέει τίποτα. Απλώς λέει ότι στο μέλλον δεν απαγορεύεται κάποια επιμέρους μέτρα να ληφθούν και χωρίς να ορίζεται κανένα ποσοστό πότε και πού. Τέτοια απόλυτη αοριστία εγώ ειλικρινώς σε κείμενο νομοθετικού έργου δεν έχω ξαναδεί.

Εν πάσῃ περιπτώσει θα ήθελα να προσθέσω και κάτι άλλο. Είναι ανάγκη να ενισχύσουμε τις επιχειρήσεις, οι οποίες αποδεικνύουν στην πράξη ότι η έννοια του κέρδους γι' αυτές δεν έχει μόνο οικονομική διάσταση αλλά και κοινωνική. Και θα ήθελα να δούμε και αν θέλετε να το δείτε από τώρα, μία ειδική τιμητική απόδοση σε όσες επιχειρήσεις, αν προκύψουν –ας υπάρχει αυτή η δυνατότητα να προκύψουν– που υπερβαίνουν το ποσοστό.

Η έννοια της κοινωνικής ευαισθησίας θα πρέπει να πρωθείται εκ των άνω προς τα κάτω. Πρέπει να καλλιεργείται.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το λέει. Και πέραν, όχι μόνο επαίνους αλλά και βραβεία πνευματική.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Λέμε να είναι πέραν εκείνων των μεγεθών που θα αφορούν επιχειρήσεις που θα είναι στο όριο του ποσοστού που ο νόμος τους αναγκάζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κόρακας έχει το λόγο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Σημειώνω απλώς ότι αυτό που είπαμε στην πρωτολογία μας, πρωθείται και νομίζω πως όσο πιο γρήγορα πραγματωθεί, τόσο μεγαλύτερο θα είναι το όφελος του ελληνικού λαού γιατί λιγότερο θα μπορούν να τον εμπαιτίζουν με αυτούς τους δικομματικούς μικροκαυγάδες. Έτσι είναι, κύριε Μιχαλολιάκο. Έχουν έλθει στο κλάμπ σας εδώ και πολλά χρόνια. Εμείς καταλαβαίνουμε τη χαρά και την ικανοποίησή σας. Καμιά φορά τσακώνεσθε γιατί βλέπετε ότι ο μαθητής σας σας έχει ξεπεράσει και προσπαθείτε να τον προλάβετε, γιατί υπάρχουν και τα αφεντικά από πάνω που ελπίζετε να δώσουν και σε σας κάποια στιγμή το χρήσμα κλπ., κλπ. Είναι γνωστά αυτά, τα ζούμε καθημερινά. Προσπαθείτε να βρείτε αντιπολιτευτικό λόγο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εσείς όμως κυβερνήσατε μαζί τους.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Αφήστε τα αυτά, έχουν πια ξεζουμιστεί. Δεν ισχύουν. Ξέρετε ποια ήταν η κατάσταση και ποιες οι συνθήκες. Πάλιωσαν αυτά. Καινούρια να βρείτε. Εσείς φθάσατε στο σημείο να ωχριά μπροστά στην πολιτική σας η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας και να αναγνωρίζετε οι ίδιοι πως αν ήταν στην Κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία δεν θα τολμούσε να προωθήσει τόσο γρήγορα και άγαρμπα και πρωτόγονα τη δεξιά της πολιτική. Όχι βέβαια ότι δεν θα ήθελε. Το επιθυμούσε διλακώς. Τα καταφέρνετε όχοντας εκπορνεύσει ένα μεγάλο μέρος της συνδικαλιστικής ηγεσίας να το πρωθείτε, αλλά μην χαίρεσθε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Διαγράφεται μία λέξη

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Ας πούμε "χειραγωγήσει", στη θέση του "εκπορνεύσει". Και παρακαλώ να μην διαγραφεί γιατί αυτό ισχύει.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Και στα Ευαγγέλια υπάρχει η εκπόρωντη.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ο λόγος του κ. Κόρακα είναι σκέτο Ευαγγέλιο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Ιντζέ, φαίνεται ότι έχετε μελετήσει τα Αγίας Γραφάς.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Θα ήθελα να παρατηρήσω το εξής στο άρθρο 5. Διαπιστώνουμε ότι η τοποθέτηση αυτή γίνεται με την ιδιότητα του δικηγόρου, υπαλλήλου, εργατεχνίτη ανάλογα με τα προσόντα του προστατευομένου, στους φορείς της παραγράφου 8, του άρθρου 2. Δηλαδή, μόνο στο δημόσιο τομέα. Είναι και αυτό κάτι. Προστατεύουν τον ιδιωτικό τομέα.

'Ερχομαι στην παραγράφο 6, του άρθρου 5 και λέμε ότι αν οι επιτροπές αυτές τοποθέτησης δεν είχαν κυβερνητική πλειοψηφία αλλά μία πλειοψηφία κοινωνική, θα μπορούσε κανείς να έχει εμπιστοσύνη –μιλήσατε για δυσπιστίες, κύριε Ιωαννίδη– στοιχειωδώς, ότι κάπως αντικειμενικά θα κριθούν.

Εδώ όμως παίρνοντας υπόψη ότι η Κυβέρνηση υπηρετεί με ιδιαίτερη επιμέλεια το μεγάλο κεφάλαιο είναι γεγονός ότι αυτές οι επιτροπές που ελέγχονται από την Κυβέρνηση θα σπεύσουν προφανώς να ικανοποιήσουν τις προσφυγές της εργοδοσίας.

Εδώ υπάρχει και το θέμα για υπαίτια ή ανυπαίτια ακαταλληλότητα. Καταλαβαίνετε κύριε Υπουργέ, πόσος υποκειμενισμός χωρίει σ' αυτήν την περίπτωση. Ένα άτομο με ειδικες ανάγκες έχει και ορισμένες ιδιοτροπίες. Μπορεί να πει κάποια στιγμή στον εκνευρισμό του "δεν μπορώ να το κάνω αυτό". Και το αρπάζει ο εργοδότης και λέει "μου είπε μία φορά ότι δεν μπορεί να το κάνει" και τον πάει για υπαίτια καταληλότητα ή ανυπαίτια ακαταληλότητα. Παρακάτω βάζετε για απειθαρχία κλπ., για να δώσετε όλες τις δυνατότητες.

Με την έννοια αυτή διαφωνούμε ριζικά όπως και με την τελευταία φράση του άρθρου αυτού "ο προστατευόμενος χάνει την προστασία ή αν αντικατασταθεί δύο φορές με απόφαση της επιτροπής". Εφ'όρου ζωής; Πέστε ότι χάνει την προστασία για δύο χρόνια. Δεν ξέρουμε τι συνέβη για να αποφασίσει η επιτροπή την αντικατάστασή του.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεν το διαβάσατε καλά. Μιλάει για υπαίτια.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Επίσης, στο άρθρο 6 υπάρχει ένα πρόβλημα και κύριε Πρόεδρε παρακαλώ να το παρακολουθήσετε και σεις. Λέει "οι επιχειρήσεις, οι εκμεταλλεύσεις και οι φορείς της παρ. 6 και 8 του άρθρου 2 ..." όμως, αυτές οι παράγραφοι 6 και 8 του άρθρου 2 αναφέρονται στο δημόσιο τομέα. Αν έπρεπε να βάλετε και τον ιδιωτικό τομέα που πρέπει να μπει θα έπρεπε να βάλετε το εξής: "Οι επιχειρήσεις, οι εκμεταλλεύσεις και οι φορείς της παρ. 1 του άρθρου 2". Έτσι τους συμπεριλαμβάνετε όλους.

Εκεί που μιλάτε στη παρ. 3, του ίδιου άρθρου, στο τέλος για τη δουλειά των επιχειρήσεων εργασίας πρέπει να σας πω ότι ξέρετε πολύ καλά ότι αυτές ουσιαστικά έχουν καταργηθεί, δεν υπάρχουν. Ειδικά από τότε που τις δώσατε στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση χωρίς να εξασφαλίσετε τη στελέχωσή τους δεν δρουν, δεν υπάρχουν. Άρα, και εδώ εκ του πονηρού.

Επίσης, ως προς τα πρόσθετα δικαιολογητικά διαπιστώνουμε ότι στο εδάφιο δ' της παρ. 8 του άρθρου 6 αναφέρονται ήδη αρκετά δικαιολογητικά. Λέτε, ο τύπος της αίτησης καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μετά παρακάτω βάζετε δικαιολογικά. Δεν καταλαβαίνουμε τι σημαίνει.

Για το άρθρο 8 ισχύουν οι παρατηρήσεις που έκανε η κ. Μπόσκου. Πόστη θα είναι αυτή η επιχορήγηση, γιατί να επιχορηγούνται οι εργοδότες για όλους τους απασχολούμενους ειδικών κατηγοριών και όχι μόνο γι' αυτούς οι οποίοι πραγματικά έχοντας το πρόβλημα της αναπτηρίας ή της ασθένειάς τους δεν μπορούν συνεχώς να προσφέρουν. Άλλα υπάρχουν και ανάπτηροι, όπως οι τυφλοί, που όπως ειπαμε στα τηλεφωνικά κέντρα που μπορούν να δώσουν περισσότερα.

Εμείς δεν συμφωνούμε επίσης με το δευτέρο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 με όλες αυτές τις εξουσιοδοτήσεις που δίνονται εν λευκώ στον Υπουργό, έχοντας υπόψη του τι γίνεται και ζητάμε ορισμένα βασικά κριτήρια να μπουν στο νόμο.

Για την παρ. 5 διαφωνούμε. Εδώ απλώς, κύριε Υπουργέ, θα τους κάνετε μάρκετικ και τίποτε παραπάνω. Θα γίνονται τελετές για την απονομή των ευσήμων, για τα βραβεία κλπ. έτσι ώστε να τους κάνετε μάρκετικ, διαφήμιση. Και δεν θα είναι πάντοτε οι επιχειρήσεις εκείνες που απασχολούν τους περισσότερους με ειδικές ανάγκες, αλλά αυτές που εισέσεις κρίνετε ήτοι θέλετε να προβάλετε, ενδεχομένως, ορισμένες επιχειρήσεις που είναι στα χέρια στελεχών σας κλπ. για τους ευνόητους λόγους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η κ. Αλφιέρη έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κύριε Υπουργέ, θέλω να μείνω σε δυο πράγματα. Το ένα είναι το άρθρο 8.

Σας άκουσα με προσοχή, κύριε Υφυπουργέ και δεν με πείσατε ότι με τον τρόπο που έχετε διατυπώσει το άρθρο 8 δίνεται η δυνατότητα να λειτουργήσετε με τέτοιο τρόπο που αυτό το άρθρο να είναι σημαντικό σε όλο αυτό το θεσμικό πλαίσιο. Όσο και να το διαβάσω, δεν μου δίνει αυτήν την εντύπωση. Δηλαδή, ούτε περιγράφονται ούτε μπαίνουν σε κάποια όρια αυτές οι εταιρείες. Εγώ δεν ήθελα να πω στην ομιλία μου ότι είναι φωτογραφικές, αλλά το είπατε εσείς. Δηλαδή, μας κάνει να σκεφθούμε πονηρά χωρίς να το θέλουμε και εσείς το ενισχύατε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Είπα, κυρία Αλφιέρη, ότι δεν είναι φωτογραφικές, αλλά είναι γενικού χαρακτήρα διατάξεις.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Το είπατε, αλλά με τον τρόπο που έχει διατυπωθεί δεν βγάζουμε αυτό το συμπέρασμα.

Από κει και πέρα, όμως, κύριε Υπουργέ, τα προεδρικά διατάγματα που βέβαια είναι μια προσφιλής υπόθεση αυτών που ασκούν εξουσία δεν θα έχουν κάποιο πλαίσιο για να στηριχθούν. Εμείς το άρθρο 8 δεν το στηρίζουμε.

Στο άρθρο 5 είναι θετικό, που εσείς θα συζητήσετε την παράταση του χρόνου προσαρμογής. Αυτό είναι ένα βήμα θετικό, αλλά εγώ θα επέμενα –και μάλλον θα συζητηθεί παρακάτω– στο να δούμε με ποια κριτήρια οι επιστήμονες θα δουν την ανικανότητα ή θα κρίνουν την ανικανότητα αυτού του ανθρώπου δηλαδή, αν παράγει ή όχι. Αυτές τις μέρες –και το είπα και προηγούμενα– έχει αποδειχθεί ότι το ανθρώπινο σχήμα ή κάποιες ανθρώπινες ιδιαιτερότητες δεν παιζούν τόσο πολύ σημαντικό ρόλο όταν λειτουργεί το μυαλό. Απεδειχθή με τον Χόπκιν που μας έχει επισκεφθεί.

Λοιπόν για να μη δημιουργηθούν λάθη μεσα σ' αυτές τις επιτροπές θα πρέπει να υπάρχουν και οι κοινωνικές επιστήμες. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν υπάρχει άλλος εγγεγραμμένος για να μιλήσει.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κατ' αρχήν, θέλω να τονίσω ότι δέχομαι –το λέω για τα Πρακτικά– την παρέμβαση του κ. Ιντζέ να κάνουμε το χρονικό διάστημα, που προβλέπει το άρθρο 5 παράγραφος 6, διόμην αντί μήνα, να δώσουμε ένα μήνα ακόμη, προκειμένου να υπάρχει μια δυνατότητα στον εργοδότη να έχει καλύτερη σχέση με τον εργαζόμενο, που τοποθετείται και στον εργαζόμενο να αναπτύξει πιο πολύ τα προσόντα του.

Τώρα, ορισμένες παρατηρήσεις σ' αυτά που ειπώθηκαν. Θα ξεκινήσω ανάποδα, από το άρθρο 8. Θέλω να καταθέσω στα Πρακτικά και δι' αυτών σε όλους τους συναδέλφους, δύο υπουργικές αποφάσεις του 1998. Είναι για επιδοτήσεις απόμων με ειδικές ανάγκες. Τις καταθέτω επίτηδες, για να μπορέσετε να δείτε πώς γίνονται αυτές οι αποφάσεις.

(Στο σημείο αυτό, ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Χρήστος Πρωτόπαπας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες αποφάσεις, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτές οι αποφάσεις που έχουν έναν ενιαίο τύπο, απευθύνονται σε όλες τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, που προσλαμβάνουν τέτοια άτομα. Έχουν σαφείς και προσδιορισμένους όρους, περιγράφουν δε κάθε φορά τόσο το ποσό της επιχορήγησης, όσο και τη χρονική διάρκειά της. Είναι δυνατόν να ορίσουμε ποσό; Αυτό θα προϋπέθετε ότι θα γίνει για μια χρονιά μόνο η απόφαση, ο νόμος. Δεν θέλουμε κάτι τέτοιο. Θα προϋπέθετε ότι θα ξέρουμε τι λεφτά έχουμε. Ούτε αυτό είναι δυνατόν να το ξέρουμε, όταν δεν είναι σε ετήσια βάση προσδιορισμένη με κανένα συμβόλαιο η ροή των χρημάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, ούτε καν είναι γνωστές οι δυνατότητες, που θα έχει ο ΟΑΕΔ κάθε χρόνο, με βάση τους προϋπολογισμούς του, οι οποίοι όπως ξέρετε, καταρτίζονται σε ετήσια βάση. Γι' αυτό και το αφήνουμε με γενικό χαρακτήρα. Σας τις κατέθεσα δε, για να δείτε με ποιον τρόπο γίνονται αυτές οι αποφάσεις. Έχουν καθαρά ένα γενικό χαρακτήρα, δεν φωτογραφίζουν τίποτα –και επιμένω, κυρία Αλφιέρη, πολύ σωστή η αρχική παρέμβαση του κ. Ιντζέ– και μάς δίνουν τη δυνατότητα να απευθυνθούμε προς όλους και να τους δώσουμε κίνητρα, προκειμένου να απασχολήσουν άτομα με ειδικές ανάγκες.

Από εκεί και πέρα, για την παρατήρηση που κάνατε για τους πολυτέκνους, είπα ότι το βλέπω θετικά. Τόνισα, όμως, ότι πριν φύγει ο κύριος Υπουργός, είπε ότι επίσης το βλέπει και ότι με τη διάταξη την οποία πρόσθεσε το θ' και σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παράγραφος 8 του δίνεται η δυνατότητα με την υπουργική απόφαση τελικώς να το περιλάβει, μετά από μια σχετική μελέτη, για να αποφύγουμε κάποιο λάθος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Ας το ψηφίσουμε αύριο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοι-

νωνικών Ασφαλίσεων: Δώστε μας τη δυνατότητα να το μελετήσουμε προσεκτικά, για να αποφύγουμε κάποιο λάθος -θετικά το βλέπουμε, το ξεκαθαρίζω - στην τελική απόφαση, η οποία θα παρθεί σύμφωνα και με τη δήλωση του κυρίου Υπουργού θα έχουμε τη δυνατότητα να το λύσουμε.

'Οσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφος 6, αναφέρθηκα για το διμήνιο, αλλά θέλω να τονίσω ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα που τα λέμε. Ο προστατευόμενος χάνει την προστασία, αν αντικατασταθεί για υπαίτια και όχι ανυπαίτια ακαταλληλότητα. Αν είναι ανυπαίτια ακαταλληλότητα, δεν ισχύει το "δύο φορές". Μπορεί να έχει και τρίτη και τέταρτη ευκαιρία δηλαδή και για το επόμενο κομμάτι της ζωής του. Αν είναι υπαίτια, σημαίνει ότι κάτι συμβαίνει.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Υπουργέ, υπαίτια από πταίσμα μέχρι κακούργημα!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αυτό λέω, ότι είναι κάτι το οποίο είναι χοντρό. Ναι, αλλά προσέξτε κάτι. Πρέπει να κάνει δυο φορές το πλημμέλημα, κύριε Ιντζέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η επιτροπή θα το εξετάσει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και το δις εξαμαρτέιν ουκ ανδρός ή γυναικός σοφής.

Από εκεί και πέρα, θέλω να καταλάβετε ότι οι επιτροπές, οι οποίες τοποθετούν τον άνθρωπο αυτόν, είναι οι ίδιες επιτροπές που εξετάζουν μετά την ένσταση. Και επειδή, η ζωή μας δίνει απαντήσεις σ' αυτά τα θέματα, πρέπει να σας πω, ότι οι επιτροπές αυτές, ακόμη και η κυβερνητική πλειοψηφία, όπως είπατε, είναι άνθρωποι που έχουν ιδιαίτερη ευαισθησία, κάνουν με ακρίβεια και πίστη στο καθήκον τη δουλειά τους και οι οποίοι κατά τεκμήριο σε ποσοστό άνω του 95% λειτουργούν υπέρ του τοποθετούμενου. Άνθρωποι, οι οποίοι είναι εδώ και οι οποίοι έχουν συμμετάσχει σε παρακολούθηση τέτοιων επιτροπών, γνωρίζουν και τι καλή συνεργασία είχαν με τα στελέχη του ΟΑΕΔ στις επιτροπές αυτές και πόση είναι η αγωνία τους, προκειμένου να μπορούν να τοποθετήσουν αυτούς τους ανθρώπους στη δουλειά. Δεν πρόκειται για κάποιους στυγνούς δηλαδή, οι οποίοι είναι υποταγμένοι στην εργοδοσία, όπως επιχειρήθηκε να εμφανισθεί εδώ, οι οποίοι στην πρώτη ένσταση του εργοδότη θα σπεύσουν να απαντήσουν θετικά. Προς Θεού τώρα! Υπάρχει ολόκληρη πορεία, η οποία αποδεικνύει και πόσο δύσκολοι είναι οι άνθρωποι αυτοί προς τις επιχειρήσεις και πόσο έχουν υποχρεώσει επιχειρήσεις, προκειμένου να μπορούν να επιτελέσουν αυτά, τα οποία προβλέπει ο νόμος.

Δεν θέλω να αναφερθώ στα σχόλια που έγιναν. Θα μπορούσα να πω ότι αυτά τα άρθρα πρέπει να ψηφιστούν. Έχουμε εξαντλήσει τα περιθώρια πολλών τροπολογιών.

Τέλος, να πω στον κάτι κ. Κόρακα. Δεν ξέρω αν ήταν στην Αίθουσα την ώρα που ο κ. Παπαϊάννου διάβαζε τις τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Για το άρθρο 8 λέτε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Στο άρθρο 6, έχει φύγει η παρατήρηση στη δεύτερη σειρά ότι με το να βάζουμε τις παραγράφους 6 και 8 του άρθρου 2, εμπλέκουμε και το δημόσιο τομέα. Προφανώς, δεν ήταν μέσα στην Αίθουσα ο κύριος συνάδελφος, η παράγραφος 6 έχει φύγει, το επαναλαμβάνω για τα Πρακτικά, όρα δεν υπάρχει τέτοιο ζήτημα.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Άλλη όμως ήταν η παρατήρησή του.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Μιχαλολιάκο, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Να δώσουμε την ευκαιρία στην Κυβέρνηση μέχρι αύριο να ωριμάσει η άποψή της, για το πως θα νομοθετήσουμε για την ιδιότητα του πολυτέκνου και ποιος το πιστοποιεί.

Να μην ψηφίσουμε σήμερα το άρθρο 7, να το ψηφίσουμε αύριο, για να μη δημιουργηθούν πρόσθετες νομοτεχνικές δυσκολίες, ενώ η πολιτική βούληση είναι να το λύσουμε.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Ιωαννίδη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε να πω κάτι που έχασα. Αύριο επιφυλάσσομαι να απαντήσω στο άρθρο 9, δια της ενστάσεως του κ. Ιντζέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, δεν έχετε το λόγο.

Ορίστε, κύριε Ιωαννίδη.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Δεν θα δώσω προθεσμία στην Αξιωματική Αντιπολίτευση για να ωριμάσει η ίδια και όχι η άποψή της για οποιονδήποτε ή το συζητούμενο θέμα, αλλά εν πάσῃ περιπτώσει έχουμε φθάσει στο τέλος της συζήτησης και πρέπει να γίνει ψηφοφορία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Αυτό είπα. Να ψηφίσουμε τα άλλα άρθρα και να αφήσουμε μόνο το άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν συμφωνείτε απλώς να κρατηθεί το άρθρο;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Αυτό είναι υπόθεση της Κυβέρνησης, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μπορώ να απαντήσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Με δεδομένο, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχει δήλωση του κυρίου Υπουργού πριν αποχωρήσει, νομίζω ότι θα πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση των άρθρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Άρα δεν δέχεστε την πρόταση του κ. Μιχαλολιάκου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ναι. Τονίζω, όμως, ότι επί της ουσίας θα αντιμετωπισθεί και θα αντιμετωπισθεί με θετικό τρόπο, σύμφωνα με τις δυνατότητες που έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Αυτό εκλαμβάνεται ως ερμηνευτική δήλωση για την περαιτέρω νομοθέτηση από την απόφαση του Υπουργού.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μια παρατήρηση θέλω να κάνω.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μα κύριε Πρόεδρε, έχει τελειώσει η συζήτηση. Πρέπει να μπούμε στην ψήφιση των άρθρων. Το Κοινοβούλιο πια είναι Κοινοβούλιο Κόρακα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Σας παρακαλώ να είστε προσεκτικός!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Κόρακα, έχετε το λόγο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Θα μου επιτρέψετε, ότι και να κάνετε, να κάνω τη δουλειά μου. Δεν σας επιτρέπω τέτοιου είδους σχόλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Κόρακα, σας παρακαλώ! Θα απευθύνεστε στο Προεδρείο. Δεν σας έδωσε το λόγο το Προεδρείο;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Γιατί απαντάτε στα σχόλια;

Συνεχίστε παρακαλώ.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Έκανα μια παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε, για το άρθρο 6, παράγραφος 1. Λέει εκεί: "Των παραγράφων 6 και 8" και λέει ο κύριος Υπουργός ότι έφυγε η παράγραφος 6 και κατά συνέπεια δεν υπάρχει.

Η κριτική μας ήταν ότι και η 6 και η 8 αναφέρονται στο

δημόσιο τομέα. Και να βγάλετε, λοιπόν, την παράγραφο 6 δεν λύνεται το πρόβλημα. Δεν βάζετε τον ιδιωτικό τομέα. Έχετε μια μανία να εξαιρείτε τον ιδιωτικό τομέα όταν πρόκειται για βάρη. Να βάλετε και τον ιδιωτικό τομέα στις υποχρεώσεις. Να βάλετε την παράγραφο 1 του άρθρου 2 που εκεί είναι σαφής ότι αφορά και τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα. Τόσο δύσκολο είναι;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Κόρακα, έχω την εντύπωση ότι πρέπει να διαβάσουμε πιο προσεκτικά το άρθρο. Λέει: "Οι επιχειρήσεις ή οι εκμεταλλεύσεις...", δηλαδή εννοεί και τον ιδιωτικό τομέα, "...και οι φορείς της παραγράφου 8 του άρθρου 2". Όλοι δηλαδή. Αυτήν την εκτίμηση του άρθρου δίνω εγώ.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Μου επιτρέπετε;

Για να μην υπάρξει παρερμηνεία –και επικαλούμαι και τη γνώμη των νομικών– επειδή η παράγραφος 8 αναφέρεται σε ότι αμέσως προηγείται, βάλτε την παράγραφο 1 του άρθρου 2. Τι σας εμποδίζει;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μα, νομίζω ότι είναι σαφές.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Μα αν βάλετε την παράγραφο 1 του άρθρου 2, τα συμπεριλαμβάνει όλα. Γιατί είστε διστακτικός;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μα είναι τόσο σαφές που δεν υπάρχει λόγος.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Μα η παράγραφος 1 λέει και για τις ιδιωτικές και για τις δημόσιες. Σας πειράζει να βάλετε αντί για το 8 το 1;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Υπουργέ, εφόσον η παράγραφος 1 του άρθρου 2 περιλαμβάνει και δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και αυτό εννοείτε και εσείς, θέλετε να δεχθείτε την πρόταση του κ. Κόρακα; Αλλιώς θα προχωρήσω στην ψηφοφορία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, ας προχωρήσουμε στην ψήφιση του άρθρου ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Λοιπόν, ο κύριος Υφυπουργός δεν το δέχεται. Παραμένει η ερμηνευτική δήλωση του κυρίου Υφυπουργού.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των

άρθρων 5 έως 8 και τίθενται τα άρθρα σε ψηφοφορία ένα προς ένα.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 14.55' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 3 Σεπτεμβρίου 1998 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος: νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών", σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ